

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на околната среда и водите

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ ШУМЕН

Регионален доклад за състоянието на околната среда

2025 година

СЪДЪРЖАНИЕ

I. Въведение	4 стр.
I.1. Кратка географска характеристика на област Шумен	4 стр.
I.2. Кратка географска характеристика на област Търговище	5 стр.
I.3. Задачи, компетенции и задължения на РИОСВ, включително организационна структура	6 стр.
I.4. Данни на РИОСВ гр. Шумен	6 стр.
II. Анализи по компоненти на околната среда	7 стр.
II.1. Атмосферен въздух	7 стр.
II.2. Води	12 стр.
II.3. Земи и почви	32 стр.
II.4. Защитени територии и биоразнообразие	35 стр.
III. Анализи по фактори на въздействие	48 стр.
III.1. Отпадъци	48 стр.
III.2. Шум	53 стр.
III.3. Радиационен контрол	54 стр.
III.4. Опасни химични вещества и управление на риска	54 стр.
IV. Превантивна дейност и контрол	73 стр.
IV.1. Решения по глава VI от ЗООС	73 стр.
IV.2. КПКЗ	74 стр.
IV.3. Доброволни ангажименти	75 стр.
IV.4. Информация за състоянието на околната среда за активно формиране на обществено поведение за грижа към околната среда	76 стр.
V. Административно – наказателна отговорност и ПАМ	92 стр.
VI. Заключение	93 стр.

СПИСЪК НА НАЙ-ЧЕСТО ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

АИС	Автоматична измервателна станция
БДДР	Басейнова дирекция за Дунавски район
БДЧР	Басейнова дирекция за Черноморски район
БПК5	Биологична потребност от кислород за 5 дни
ГПСОВ	Градска пречиствателна станция за отпадъчни води
ЕИОЦ	Екологичен информационен и образователен център
ЕК	Европейска комисия
ЕО	Екологична оценка
ЕП	Екологичен праг
ЗБР	Закон за биологичното разнообразие
ЗЗ	Защитена зона от екологична мрежа Натура 2000
ЗЗТ	Закон за защитените територии
ЗЛР	Закон за лечебните растения
ЗМ	Защитена местност
ЗООС	Закон за опазване на околната среда
ЗТ	Защитена територия
ЗУО	Закон за управление на отпадъците
ИУЕОО	Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване
ИАОС	Изпълнителна агенция по околна среда
ЛОС	Летливи органични съединения
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
МПП	Млекопреработвателно предприятие
МРО	Масово разпространени отпадъци
НДЕ	Норми за допустими емисии
НСМОС	Национална система за мониторинг на околната среда
НУБА	Негодни за употреба батерии и акумулатори
ОВОС	Оценка на въздействието върху околната среда
ОС	Оценка за съвместимост
ПДК	Пределно допустима концентрация
ПЗ	Праг на замърсяване
ПСБФВ	Пречиствателна станция за битово-фекални води
ПУДООС	Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда
ПХБ	Полихлорирани бифенили
РИОСВ	Регионална инспекция по околна среда и води
РЛ	Регионална лаборатория
РПСОВ	Регионална пречиствателна станция за отпадъчни води
РДГ	Регионална дирекция по горите
СНИ	Собствени непрекъснати измервания
СПИ	Собствени периодични измервания
ТБО	Твърди битови отпадъци

I. ВЪВЕДЕНИЕ

В годишния регионален доклад за състоянието на околната среда за 2025 г. Регионална инспекция по околна среда и води /РИОСВ/ гр. Шумен представя в обобщен вид, цялостна информация за околната среда за района, контролиран от инспекцията. Той е изготвен в съответствие с изискванията на чл. 22, ал. 3 от Закона за опазване на околната среда.

В настоящата разработка са използвани данни и резултати от проверки, анализи, изследвания, факти и отчети от 2025 година. Основната цел е да се информират гражданите, неправителствените организации, местните органи за самоуправление и всички заинтересовани страни за състоянието на околната среда през 2025 г. в областите Търговище и Шумен за най - важните приоритети на РИОСВ, произтичащи от националното и европейското екологично законодателство; основните приоритети на регионалните, националните и правителствени програми и планове по околната среда по природни компоненти отразени в дейността на РИОСВ Шумен; тенденциите и динамиката на промените в състоянието на компонентите на околната среда и степента на въздействие на факторите, които я замърсяват и увреждат; решените и предстоящи за решаване проблеми, както и предприетите за това действия от страна на РИОСВ - Шумен, насочени към подобряването на качеството на живот чрез подобряване на състоянието на атмосферния въздух, водите и почвите, подобряване управлението на отпадъците, чрез ефективното използване на природните ресурси и енергията, чрез съхраняване на биологичното разнообразие; извършените основни законодателни, административни и инвестиционни мерки в областта на околната среда.

Важна цел на доклада е подпомагането на обществените институции - областни управи и общински администрации на територията на РИОСВ гр. Шумен и ползване на доклада при вземане на решения в областта на околната среда за устойчиво развитие на териториалните общности, чрез интегриране на политиката по околна среда в регионалните политики в областта на социално-икономическото развитие.

Регионалният доклад за състоянието на околната среда на РИОСВ Шумен обхваща периода от 01.01.2025 г. до 31.12.2025 г. Територията за която се отнася е обхвата на инспекцията, която е Шуменска и Търговищка област. Те се характеризират със следните статистически данни:

Област	Шумен	Търговище	Общо
Територия км ²	3390,2 км ²	2710,4 км ²	6100,6 км ²
Население бр. ж.	172355 бр. ж.	113694 бр. ж.	286049 бр. ж.
Общини бр.	10 бр.	5 бр.	15 бр.
Населени места бр.	151 бр.	196 бр.	347 бр.

Общините териториално включени в Област Шумен са: Велики Преслав, Венец, Върбица, Каолиново, Каспичан, Никола Козлево, Нови пазар, Смядово, Хитрино и Шумен. В област Търговище те са Антоново, Омуртаг, Опака, Попово и Търговище.

I.1. Кратка географска характеристика на област Шумен

Шуменският район се намира в централната част на североизточна България и в източната част на Дунавската равнина, като южните части обхващат Предбалкана и достигат до главното Старопланинско било. Релефът е равнинно-платовиден, хълмист и нископланински. Северната част обхваща част от Лудогорското плато, като на юг то преминава в Самуиловските възвишения. В средната част се открояват две карстови плата – Шуменското с надморска височина 502 м. и източно от него Провадийското с надморска височина 389 м. Южно от долината на р. Голяма Камчия се издигат Преславската и Драгоевската планини, разделени от пролома на реката, а на юг преминава билото на източната част на Котленската планина и билото на Върбишката планина. Речната мрежа в северната третина на Шуменския регион е слабо развита. Тук всички реки, водят началото си от северните склонове на Самуиловските височини. Те губят водите си в

безотточни долини в Лудогорското плато. Този район попада в Дунавския водосборен басейн. Средната третина се отводнява към Черноморския басейн чрез Провадийска река и притоците ѝ, най-значителни от които са Крива река и р. Мадарска. Най-добре развита речна мрежа има южната нископланинска част на Шуменския край. Тя се отводнява към Черноморския басейн от р. Голяма Камчия. Южните части на областта се отводняват от водосборите на реките Герила, Елешница и Брестова. В югозападната част на територията е изграден язовир Тича, който е най-значимия питеен водоизточник в региона. В него се вливат реките Тича, Герила и Драгановска. Същият е включен в списъка на значимите язовири в България.

I.2. Кратка географска характеристика на област Търговище

Област Търговище се намира в североизточна България, западно от Шуменска област, в източната част на Дунавската равнина. Южната част от територията на областта се простира в обхвата на Предбалкана в близост до северните склонове на Преславската планина. Добре изразени тук са земните форми на долинните разширения на реките Врана и Сива, нископланинските възвишения на Търговищкото поле и Поповските височини. Тази част на областта има потенциал за развитие на селско стопанство и хранително-вкусова промишленост. Земеделието и животновъдството са определящите типични отрасли. Територията на община Търговище се характеризира със своето разнообразие и преливане на равнинен, хълмист и ниско-планински релеф, поради което и надморската височина варира от 150 до 690 м.н.в. За град Търговище тя е 170 м. Търговищкото хълмисто поле е най-тясно свързано с икономиката на града. На север граничи с Разградските височини, на изток с Шуменските, на запад с Лилякското плато, а на юг с Преславската планина. В североизточна посока на река Врана, нейната долина се разширява, като се оформят две акумулационни тераси, като върху едната е разположена част от град Търговище. Търговищкото поле е изградено от кредни материали, съставени от варовици и мергели. Отличават се с висока водопропускливост и вертикална цепителност. Районът на Преславската планина се характеризира с липса на плитки подпочвени води. Общините Търговище, Омуртаг и Антоново се отличават с многото включени водоизточници, разположени на териториите на съответните населени места. Общините Попово и Опака се водоснабдяват от система „Дунав“. От язовир Тича находящ се в землището на община Върбица се водоснабдява гр. Търговище. В североизточната част на община Антоново се намира язовир Ястребино, който е най-големият в Търговищка област и водоснабдява община Антоново и община Омуртаг. Той е включен в списъка на значимите язовири, като се ползва за питейни нужди на гр. Антоново и с предвиждане за гр. Омуртаг.

В териториалния обхват на РИОСВ - Шумен са разположени защитени територии от различни категории: „Природен парк Шуменско плато“, на чиято територия се намира Резерват „Букака“; Поддържани резервати „Патлейна“, „Дервиша“ и „Моминград“; Защитени местности „Могилата“, „Марашка кория“, „Чибуклията“, „Дъбовете“, „Червен божур“, „Челеклията“, „Дебелеца“, „Мадарски скални венци“, „Див рожков“, „Конски кестен“, „Урумово лале“, „Игликина поляна“, „Петка балкан“, „Божур поляна“, „Каньона“, „Римският мост“, както и две естествени находища на растителен вид „Блатно кокиче“ /разположени съответно в землищата на селата Кочово и Осмар, общ. Велики Преслав/. Защитените територии с категория „природна забележителност“ са: „Скока“, „Скално образувание Коня“, „Водопада“ в м. „Боаза“, „Дервенската пещера“, „Гърбава чешма“, „Скално образувание Костадин тепе“. Защитените зони от екологичната мрежа „Натура 2000“, попадащи в обхвата на РИОСВ - Шумен, по Директивата за опазване на дивите птици са: „Котленска планина“, „Овчарово“, „Ломовете“ и „Провадийско - Роякско плато“, а по Директивата за опазване на природните местообитания и на дивата фауна и флора са: „Каменица“, „Хърсовска река“, „Провадийско - Роякско плато“, „Ришки проход“, „Островче“, „Котленска планина“, „Тича“, „Стара река“, „Шуменско плато“,

„Екокоридор Камчия- Емине“, „Преславска планина“, „Голяма река“, „Марина дупка“, „Кабиюк“, „Ломовете“, „Голяма Камчия“ и „Твърдишка планина“.

1.3. Задачи, компетенции и задължения на РИОСВ, включително организационна структура

Дейността, устройството и функциите на регионалните инспекции по околната среда и водите (РИОСВ) са уредени с Правилник за устройството и дейността на Регионалните инспекции по околната среда и водите Обн. ДВ. бр.49 от 12 Юни 2018г., изм. и доп. ДВ. бр.54 от 16 Юни 2020г., изм. и доп. ДВ. бр.41 от 10 Май 2024г. РИОСВ Шумен осигурява провеждането на държавната политика по опазване на околната среда и водите на регионално равнище. При провеждане на своята дейност РИОСВ има контролни, регулиращи, и информационни функции. Контролните функции на РИОСВ включват осъществяването на превантивен, текущ и последващ контрол, свързан с прилагането на нормативните актове, регламентиращи качеството на компонентите на околната среда и факторите, които ѝ въздействат. Функциите по превантивен контрол върху компонентите на околната среда и факторите, които им въздействат, се осъществяват съобразно законовите и подзаконовите нормативни актове за предотвратяване от замърсяване или увреждане и възстановяване на околната среда от замърсяване или увреждане. При осъществяване на функциите по текущия и последващ контрол РИОСВ извършва проверки, наблюдения и възлага извършване на измервания от лабораториите към ИАОС в изпълнение на произтичащите от законовите и подзаконовите нормативни актове задачи. Съгласно информационните си функции, РИОСВ разработва и участва в провеждането на дейности, свързани с предоставяне на информация на обществеността в областта на околната среда, предоставяне на информация на средствата за масово осведомяване в областта на околната среда, повишаване на общественото съзнание и култура в областта на околната среда, поддържане на регистри и бази данни.

Администрацията на РИОСВ е обща и специализирана, като общата численост на ръководните и експертни длъжности в инспекцията е 34 броя. Към 31.12.2025 г. незаети са само 2 бр. експертни длъжности в дирекция Контролна и превантивна дейност. Общата администрация е организирана в Дирекция "Административно-финансови и правни дейности". Тя осигурява финансово-технически, правно-административно и информационно дейността на директора на РИОСВ, както и дейностите по административното обслужване на гражданите и юридическите лица. Създава условия за осъществяването на дейността на специализираната администрация.

Специализираната администрация на РИОСВ - Шумен е организирана в една дирекция – Контролна и превантивна дейност. В рамките на дирекцията са обособени два отдела, съответно „Контрол на околната среда“ и „Превантивна дейност“. Дейността на отдел „Контрол на околната среда“ е организирана в направления „КПКЗ, ЕО и доброволни ангажименти, опасни химични вещества и контрол на риска от големи аварии с опасни химични вещества, „Опазване на водите“, "Управление на отпадъците и опазване на почвите; „Опазване чистотата на атмосферния въздух и вредни физични фактори". Отдел „Превантивна дейност“ е организиран в направления „ОВОС и ЕО“, „ОВОС и ЕО и Специализирани регистри“, "Биологично разнообразие и защитени територии и зони“ и „БРЗТЗ – Управление на защитени зони“.

1.4. Данни на РИОСВ гр. Шумен:

Адрес: гр. Шумен, ул. Съединение № 71, ет. 3

Телефон 054/856 501; факс 054/876 840;

ел.поща: riosv@riosv-shumen.eu;

уеб адрес: www.riosv-shumen.eu.

Зелен телефон: 0885/750275; 054/ 856 501; 054/ 876 840;

II. АНАЛИЗИ ПО КОМПОНЕНТИ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

II.1. КАЧЕСТВО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ

1. Мрежа за контрол на качеството на атмосферния въздух на територията на РИОСВ-Шумен, като част от националната система за мониторинг на околната среда (НСМОС) – подсистема “въздух”. За контрол на показателите, характеризиращи качеството на атмосферния въздух в гр. Шумен, като част от националната система за мониторинг, работи автоматична измервателна станция (АИС). Съгласно класификацията на пунктовете за мониторинг АИС Шумен е градски фонов пункт (ГФ), с обхват 100 м – 2 км.

През 2025 г. мобилна станция на РЛ – Варна към ИАОС, гр. София не е извършвала измервания за определяне качеството на атмосферния въздух в териториалния обхват на РИОСВ – Шумен.

2. Качество на атмосферния въздух – състояние и тенденции.

АИС регистрира концентрациите на ФПЧ₁₀ (фини прахови частици), SO₂ (серен диоксид), NO₂ (азотен диоксид) и O₃ (озон). Станцията работи при непрекъснат режим – 24 часа в денонощието, като регистрира средночасови стойности за посочените замърсители и стандартен набор от метеорологични параметри (СНМП), включващ температура на въздуха, скорост и посока на вятъра, атмосферно налягане и др.

Замърсител	ФПЧ ₁₀	Pb аер	SO ₂	NO ₂	CO	H ₂ S	Бен зен	NH ₃	ПАВ	As аер	Cd аер	Ni	ФПЧ 2,5	NO	O ₃
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Общ брой пунктове -1 АИС-Шумен	да	-	да	да	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	да
Регистрирани концентрация над ПС над СЧН или ПДКм.е.															
АИС-Шумен	-	-	не	не	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	не
Регистрирани концентрация над СДН															
АИС-Шумен	да	-	не	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Регистрирани концентрация над СГН															
АИС-Шумен	не	-	-	не	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Пределно допустима концентрация (ПДК) е концентрация на вредните вещества в атмосферния въздух на населените места, която за определен период от време трябва да не оказва нито пряко, нито косвено вредно въздействие върху организма на човека.

Максимална еднократна концентрация е най-високата от краткосрочните концентрации за определен замърсител, регистрирани в даден пункт за определен период на наблюдение.

Средноденонощната концентрация е средната аритметична стойност от еднократните концентрации, регистрирани неколкократно през денонощието или тази, отчетена при непрекъснато пробовземане в продължение на 24 часа.

Средногодишната концентрация е средната аритметична стойност от средноденонощните концентрации, регистрирани в продължение на една година.

Норма за качеството на атмосферния въздух е всяко ниво установено с цел избягване, предотвратяване или ограничаване на вредни въздействия върху здравето на

населението и/или околната среда, което следва да бъде постигнато в определен за целта срок, след което да не бъде превишавано.

СЧН – средночасова норма

СДН – средноденонощна норма

СГН – средногодишна норма

ФПЧ₁₀ - са всички частици, преминаващи през размерно-селективен сепаратор, определен съгласно референтния метод за вземане на проби и измерване нивата на ФПЧ₁₀, с 50%-на ефективност на задържане при аеродинамичен диаметър на частиците до 10 микрона.

През 2025 г. АИС - Шумен е регистрирала 15 превишения на средноденонощната норма (СДН - 50 µg/m³) по показател ФПЧ₁₀, отразени в таблицата по - долу по месеци.

	Месец	ФПЧ ₁₀
АИС Шумен – 2025 г.	Януари	6
	Февруари	5
	Март	1
	Април	0
	Май	0
	Юни	0
	Юли	0
	Август	0
	Септември	0
	Октомври	0
	Ноември	0
	Декември	3
	Общ брой превишения на СДН през 2025 г.	15

Максималните средноденонощни концентрации регистрирани през отделните месеци за ФПЧ₁₀ и SO₂ са посочени в таблицата по - долу.

	Месец	ФПЧ ₁₀		SO ₂	
		СДН - 50 µg/m ³		СДН - 125 µg/m ³	
		max	Превишени е в пъти	max	Превишени е в пъти
АИС Шумен 2025 г.	Януари	68,90	1,4	12,91	-
	Февруари	127,79	2,6	15,91	-
	Март	50,54	1,0	11,75	-
	Април	32,42	-	4,91	-
	Май	29,36	-	5,20	-
	Юни	31,19	-	4,62	-
	Юли	48,01	-	5,08	-
	Август	27,29	-	4,44	-
	Септември	44,61	-	4,54	-
	Октомври	34,31	-	7,57	-
	Ноември	40,29	-	6,74	-
	Декември	57,01	1,1	7,04	-

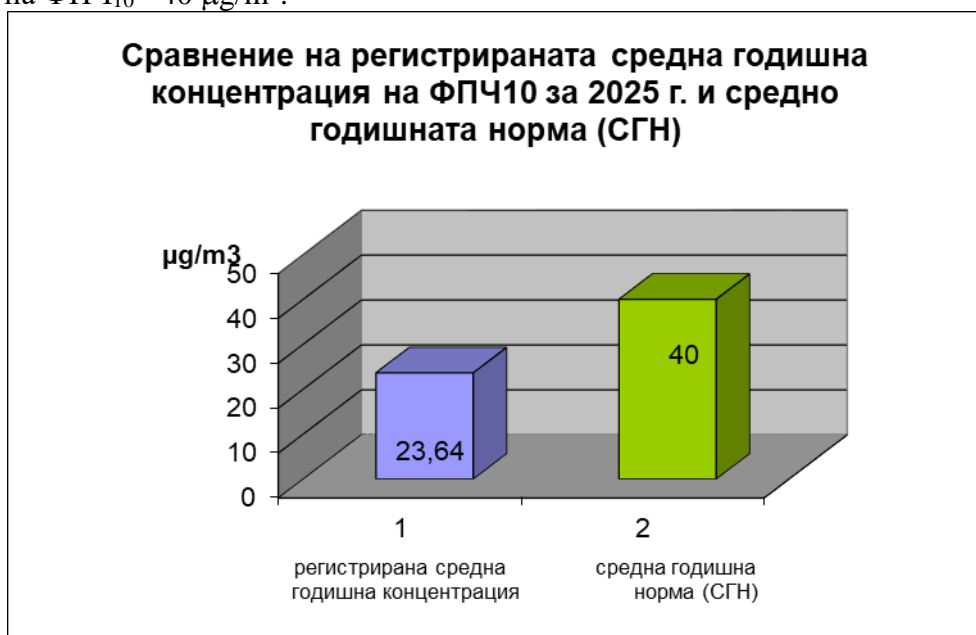
През 2025 г. не са регистрирани превишения на средночасовите норми (СЧН) за показател серен диоксид и азотен диоксид. Не е регистрирана и концентрация на O₃ (озон), превишаваща краткосрочната целева норма (максимална 8 часова стойност в рамките на денонощието – 120 мкг/м³), съответно и прага за информирание на населението (средночасова стойност) - 180µg/m³. Нормативно няма регламентирана средночасова норма за ФПЧ₁₀.

Максимални регистрирани средночасови стойности на SO₂, NO₂ и O₃, по месеци

	Месец	SO ₂ СЧН-350 µg/m ³		NO ₂ СЧН -200µg/m ³		O ₃ - Праг за информиране на населението-180µg/m ³	
		max µg/m ³	Превъзпение в пъти	max µg/m ³	Превъзпение в пъти	max µg/m ³	Превъзпение в пъти
АИС Шумен 2025 г.	Януари	44,94	-	100,80	-	65,78	-
	Февруари	34,07	-	172,61	-	112,74	-
	Март	37,08	-	103,72	-	102,27	-
	Април	7,05	-	59,39	-	101,21	-
	Май	9,12	-	54,46	-	103,87	-
	Юни	6,23	-	54,74	-	106,92	-
	Юли	8,19	-	55,84	-	126,60	-
	Август	9,17	-	55,03	-	111,06	-
	Септември	30,42	-	57,66	-	98,16	-
	Октомври	14,64	-	80,89	-	75,08	-
	Ноември	20,80	-	85,23	-	75,90	-
	Декември	15,79	-	80,84	-	67,44	-

Забележка: В таблицата са отчетени максимални средночасови стойности за O₃ (озон), а не максимална 8 часова стойност в рамките на денонощието.

Въз основа на всички средноденонощни регистрирани концентрации през 2025 г. се формира средногодишна концентрация 23,64 µg/m³, при средногодишната норма (СГН) на ФПЧ₁₀ - 40 µg/m³.

От представената диаграма може да се направи извод, че както и при предходните години, прахообразните замърсители на атмосферния въздух за населеното място са с по-високи стойности през есенно – зимния (отоплителен) сезон. Същото се дължи основно на факта, че през отоплителния период в битовия сектор се използват предимно твърди горива. Високото пепелно съдържание във формираните отпадъчни газове при изгарянето им оказва влияние върху замърсяването на атмосферния въздух. За регистрираните наднормени стойности през зимния сезон на фини прахови частици „допринасят“ и запрашените улични платна, автомобилният транспорт и метеорологичните условия.

През летния сезон се наблюдават устойчиво по-ниски стойности на замърсителите, като се регистрират единични завишени стойности, формирането на които се дължи на възникнали локални източници и ограниченото разсейване вследствие на климатичните и метеорологични фактори. През 2025 г. мобилна станция на РЛ – Варна към ИАОС, гр. София не е извършвала измервания за определяне качеството на атмосферния въздух в териториалния обхват на РИОСВ – Шумен. Съгласно изискванията на чл. 27 от ЗЧАВ, община Шумен има разработена "Програма за намаляване на нивата на замърсяване по показател фини прахови частици /ФПЧ10/ в атмосферния въздух на територията на община Шумен с период 2023-2027 г.". Същата е приета с Решение № 917 по Протокол № 45 от 23.02.2023 г. на заседание на Общински съвет - Шумен. С цел подобряване качеството на атмосферния въздух и намаляване имисиите на ФПЧ10 през 2025 г. община Шумен е изпълнила следните мерки:

1.3-Sh-t - промяна на отоплението на дърва и въглища на домакинства с екологични алтернативи и подмяна на стари отоплителни уреди /изгарящи дърва и въглища/ с алтернативни източници на отопление;

1.5-Sh-o - съгласуване на плановете на лицензиращия оператор на централната газоразпределителна мрежа с политиките на общината;

1.6-Sh-o - контрол за спазване забраната за изгаряне на всякакви видове отпадъци. Регулярни проверки на общински жилища, малки и средни стопански обекти през отоплителния сезон /извън обектите, подлежащи на контрол от РИОСВ/;

1.7-Sh-i - провеждане на информационни кампании, насочени към гражданите за разясняване на вредите от битовото отопление на дърва и въглища за здравето на хората и възможните алтернативи;

2.1-Sh-t - проектиране и изграждане на паркинги;

2.2-Sh-r - промяна и разширение обхвата на зоните за платено паркиране;

2.3-Sh-r - въвеждане на система за контрол на тежкотоварното движение;

2.4-Sh-t - развитие на велосипедна мрежа;

3.1-Sh-t - ремонтни дейности за поддържане в добро състояние на пътната настилка на улици и булеварди;

3.2-Sh-t - увеличаване на площта на измитите улици през всяка година от програмния период;

3.3-Sh-t - оросяване на улиците;

3.5-Sh-r - контрол на замърсяването от: строителни обекти за измиване на ходовата част на автомобилите; за мерки срещу запрашаване при дейности по СМР, като оросяване и др.; транспортиране на строителни материали и земни маси без предпазни мрежи или чергила;

3.6-Sh-r - контрол при ремонтни дейности, свързани с разрушаване на пътни/транспортни настилки, с оглед минимизиране на праховите емисии;

3.7-Sh-o - инвентаризацията на "калните петна" на територията на общината и поддържане на регистъра на калните петна;

3.9-Sh-t - подобряване и разширяване на зелените площи;

3.11-Sh-r - извършване на проверки за спазване забраната за паркиране на МПС в зелени площи;

5.2-Sh-t - публикуване на актуални данни за КАВ на интернет страницата на община Шумен.

Източници на емисии на територията на РИОСВ – Шумен. Източници, при които е регистрирано превишаване на нормите за допустими емисии (НДЕ).

През 2025 г. за превишаване на нормите за допустими емисии регламентирани с Наредба № 1 за норми за допустими емисии на вредни вещества изпускани в атмосферата от обекти и дейности с неподвижни източници на емисии (ДВ, бр. 64/2005 г.) са наложени текущи месечни санкции на 5 дружества, както следва: "Плиска ойл"

ООД, гр. Шумен, производствена площадка гр. Велики Преслав /контролни измервания/; „Роса“ АД, гр. Попово /контролни измервания/, „Крис Ойл 97“ ООД, гр. Каспичан /контролни измервания/, „Фибран България“ АД, гр. Търговище /въз основа на доклад за СПИ/ и „Уайър Продакшън“ ЕООД, гр. Шумен /въз основа на доклад за СПИ/.

Изпускащите устройства на ванните пещи инсталирани в завод за производство на плоско стъкло, собственост на “Тракия Глас България” ЕАД, гр. Търговище и в завод за производство на домакинско стъкло, собственост на “Пашабахче България” ЕАД, гр. Търговище, разполагат със системи за непрекъснато измерване на емисиите на прах, азотен диоксид, серен диоксид. Ежемесечно дружествата представят в РИОСВ - Шумен доклади за проведените собствени непрекъснати измервания (СНИ), изготвени в съответствие с Наредба № 6 и Инструкция № 1 от 03.07.2003 г. издадена от МОСВ. Въз основа на месечните доклади ежемесечно се извършва анализ на данните и се изготвят протоколи за всяка от инсталациите. На основание на инструкцията фирмите изготвят и представят в РИОСВ-Шумен годишни доклади с резултати от проведените СНИ за всяка предходна година. Въз основа на представените през 2025 г. доклади в РИОСВ е констатирано, че не са превишени съответните НДЕ на вредни вещества.

През 2025 г. са извършени всички 2 броя планови проверки по прилагане изискванията на Наредба № 16. Установено е, че всички обекти са приведени в съответствие с нормативната уредба, като са оборудвани със система, съответстваща на Етап II на УБП.

През 2025 г. при осъществяване на контрола по Наредба № 7 от 21 октомври 2003 г., са извършени планови проверки на 14 обекта. Спазват се изискванията на наредбата от операторите на обектите, попадащи в нейния обхват. В тази връзка през годината в РИОСВ - Шумен са представени и утвърдени 11 броя Планове за управление на разтворители. При осъществяване на контрола по Наредбата за ограничаване на емисиите на ЛОС при употреба на органични разтворители в определени бои, лакове и авторепаратурни продукти са извършени проверки на 3 обекта. Не е установено разпространение и употреба на продукти за нанасяне на покрития неотговарящи на нормативните изисквания. През 2025 г. са извършени 22 броя планови проверки, свързани с изпълнение на изискванията на Наредба за установяване на мерки по прилагане на Регламент (ЕО) № 1005/2009 относно вещества, които нарушават озоновия слой, Наредба № 1 от 17.02.2017 г. за реда и начина за обучение и издаване на документи за правоспособност на лица, извършващи дейности с оборудване, съдържащо флуорсъдържащи парникови газове, както и за документирането и отчитането на емисиите на флуорсъдържащи парникови газове, Регламент /ЕС/ № 2024/573 на Европейския парламент и на Съвета от 7 февруари 2024 година за ФПГ и Регламент /ЕС/ 2024/590 на Европейския парламент и на Съвета от 7 февруари 2024 година относно ВНОС. В резултат на извършения контрол на обектите с инсталации, работещи с озоноразрушаващи вещества и флуорирани парникови газове, в голяма степен е постигнато съответствие с изискванията на законодателството по отношение на водената документация.

3. Оценка за качеството на атмосферния въздух на територията на РИОСВ – Шумен. През 2025 г. (както и през предходните години) АИС - Шумен не е регистрирала превишения на ПДК на SO₂ и NO₂. Същото се дължи на липсата на промишлени източници с технологични процеси, формиращи замърсители в по - високи концентрации. Както и през предходните години превишенията на СДН по показател фини прахови частици (ФПЧ₁₀), са регистрирани основно през зимния сезон. Причината са използваните през отоплителния сезон горива и горивни съоръжения в битовия сектор съчетано с определени метеорологични условия (атмосферно налягане, безветрие, инверсии). Високото пепелно съдържание във формираните отпадъчни газове при изгарянето на твърди горива (дърва) оказва основно влияние върху замърсяването на

атмосферния въздух с прахови частици. През 2025 г. АИС - Шумен е регистрирала 15 превишения на средноденонощната норма (СДН - 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$) по показател ФПЧ₁₀.

В резултат на извършване на контролната дейност през 2025 г. по отношение на източниците на емисии на вредни вещества изпускани в атмосферния въздух посредством провеждания инструментален контрол и контрол въз основа на проведени СПИ, може да се направи заключение, че като цяло се е запазил броят на обектите с регистрирани превишения на регламентираните НДЕ спрямо тези от предходните години. В тази връзка отчитаме, че регистрираните превишения при горивните инсталации се дължат основно на използваното гориво (твърдо гориво – дърва, слънчогледова люспа) и неефективната работа на пречиствателното оборудване (същото не достига ефективност за спазване на нормите за допустими емисии регламентирани с Наредба № 1).

Въздействие върху качеството на атмосферния въздух на населените места оказват и формираните емисии от ДВГ на автомобилния транспорт, като най-съществено това се изразява през зимните месеци. Вследствие на понижените температури на околната среда нараства времето за достигане на устойчив – оптимален работен режим на ДВГ на автомобилите, при което се изпускат изгорели газове с по високи емисии на замърсителите (СхНх; СО; сажди). От значение е и непрекъснато нарастващия брой на МПС и съответно натоварения трафик, както и остарелия автомобилен парк.

II.2. АНАЛИЗИ ПО КОМПОНЕНТИ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

ВОДИ

Кратко описание на основните приоритети при извършване на контролната дейност през годината. Основните приоритети и цели на РИОСВ Шумен заложили в плана за 2025 г., по направление на опазване на повърхностните и подземните води от отрицателно човешко въздействие са: Извършване на мониторинг на качествата на отпадъчните води, зауствани във водни обекти и установяване на замърсителите; Прилагане политика на устойчивост при подобряване състоянието на водните обекти, като контролира управлението на отпадъчните води и пречиствателните съоръжения; Интегрирано управление на водите в съчетание с останалите компоненти на околната среда; Чрез превантивен контрол се цели недопускане на въвеждането в експлоатация и заустването на емитери на отпадъчни води, без изградени пречиствателни съоръжения; При контролната дейност се цели спазване на определените концентрации на замърсители, заложили за мониторинг и при необходимост се изисква оптимизация на неефективни пречиствателни съоръжения на обекти, формиращи и заустващи отпадъчни води; Добра координация с други институции имащи отношение по опазване на водите; Прилагане на нови нормативни изисквания, влезли в сила през плановия период, по отношение опазване на водите. Основните принципи при опазване на водите са: Заустването на отпадъчни води да се осъществява в съответствие с разпоредбите на Закона за водите и съгласно определените условия и норми в Разрешителните за ползване на водни обекти за заустване на отпадъчни води; Изпълнение на контролен мониторинг на отпадъчните води за плановия период и повишаване на ефективността му; Контрол по изпълнение на собствения мониторинг на емитерите и завишаване значението му като коректив за недопускане на замърсяване с отпадъчни води на околната среда; Въвеждане на данни в национална Гео-информационна система за управление на водите и докладване за състоянието на водите и в частност отпадъчните води. Решаване на възникнали аварийни ситуации, залпови замърсявания на водните обекти и постъпили сигнали по опазване чистотата на водите: Прилагане на заповедите за координация на действията на РИОСВ - Шумен и други служби и институции при извънредни ситуации, имащи отношение към опазване от влошаване на качествата на водите от човешката дейност; Издаване на конкретни, изпълними и ефективни

предписания и извършване на последващ контрол по изпълнението им. Прилагане на Плановете за управление на речните басейни и Плановете за управление на риска от наводнения за 2022-2027г., като основен планов документ за интегрирано управление на водите, чрез: Изпълнение на заложените мерки, които са отговорност на РИОСВ; Оказване съдействие на бенефициентите и дейностите по планиране и изграждане, на нови и реконструкция на съществуващите ГПСОВ и канализационни мрежи в населените места и намаляване на риска от наводнения. Контролът над управлението на отпадъчните води и мониторинга на качествените показатели на отпадъчни води, зауствани във водни обекти се извършва от РИОСВ, чрез Акредитирани регионални лаборатории към Изпълнителна агенция по околната среда. През 2025 г. преки емитери на отпадъчни води в повърхностни водни обекти с действащи Разрешителни за ползване на водни обекти за заустване на отпадъчни води в териториалния обхват на РИОСВ – Шумен, за задължителен мониторинг бяха 45 броя обекти. Собствен мониторинг на качествените характеристики на отпадъчни води се извършва от операторите по показатели и честота, описани в Разрешителните за заустване.

Управлението на повърхностните и подземните води на територията на страната се осъществява на басейново ниво от общо четири Басейнови дирекции. Контролираният от РИОСВ-Шумен район включва територията на Област Шумен и Област Търговище, част от два водосборни басейна. Това са Дунавски басейн, с център за управление - гр. Плевен и Черноморски басейн, с център за управление - гр. Варна. На територията на РИОСВ-Шумен, както и на цялата територия на Република България се извършва мониторингова дейност на повърхностно течащите води и подземните води под контрола на Басейновите дирекции по райони. Те са включени в Националната автоматизирана система за екологичен мониторинг (НАСЕМ). Пунктовете са класифицирани, в зависимост от местоположението им и влиянието на антропогенните фактори върху качеството на водите в тях. Част от пунктовете са фоновни - отчитат влиянието само на природните дадености върху екологичното състояние на водите, а други са референтни – с цел да се отчете влиянието и на човека върху качеството на водите. Системата за мониторинг на водите има за цел оценка на качествените характеристики на водите, своевременно установяване на негативните процеси, прогнозиране на тяхното развитие, предотвратяване или ограничаване на вредните последици и определяне на степента на ефективността на осъществяваните мероприятия за използване и опазване на водите от замърсяване. Извършваната дейност по мониторинг на водите е в три направления: на повърхностно течащи води, подземни води и отпадъчни води. При управлението на водите и анализа на антропогенното въздействие и определяне състоянието на водите, се ползва приета класификационна система, регламентирана с Наредба Н-4/ 14.09.2012г. за характеризирание на качеството на водите, съгласно Рамковата Директива на водите, определяща ограничения с цел недопускане влошаването на състоянието на водите и преустановяване на замърсяванията. Състоянието на повърхностните води е определено от тяхното екологично и химично състояние и количествен анализ на водните обеми. Качеството на водите най-често се определя от химичното състояние и е основната характеристика за общото състояние. Оценката за състоянието на водния обект се определя по физикохимичните показатели – разтворен кислород, активна реакция, електропроводимост, ортофосфати, общ фосфор, общ азот, азот амониев, азот нитритен, азот нитратен и биохимическа потребност от кислород измерена за 5 дни.

Характеристики на поречията на водните обекти с повърхностни води

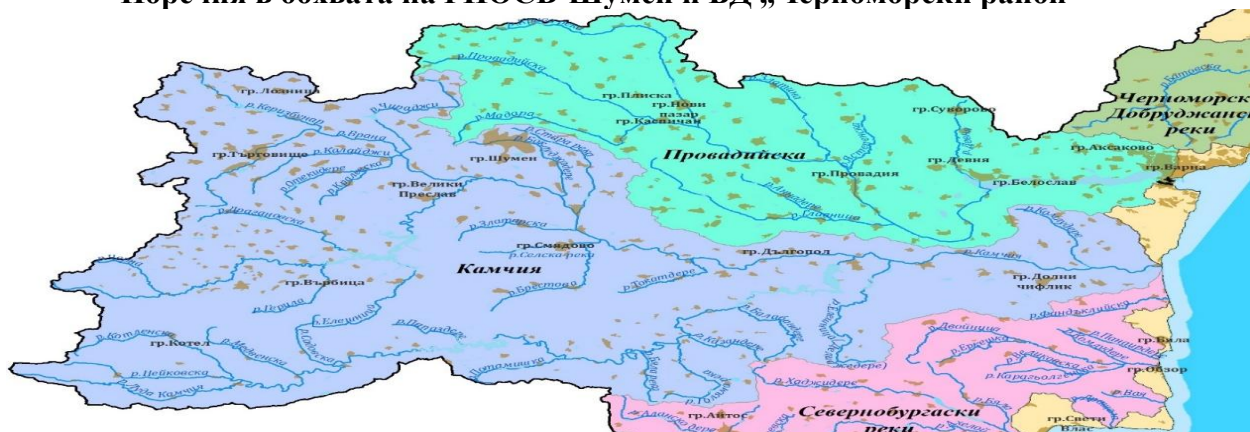
- **Поречия в обхвата на РИОСВ-Шумен и БД „Дунавски район“**

- Добруджански реки включват малки реки, които протичат в северна посока, като част от тях се губят. За територията на РИОСВ-Шумен се обхващат основно р. Кана гьол, малки местни реки и дерета в северните части на Общините Каолиново и Никола Козлево.

- р. Русенски Лом се образува от сливането на реките Бели и Черни Лом. Двете реки се съединяват над с. Иваново. За начало е приета р. Бели Лом. Общата площ на поречието е 2950 км², дължината на реката 197 км. Влива се в р. Дунав. Среден наклон на главната река /Бели Лом/ - 1.7 ‰. Тъй като скалната основа е изградена от окарстени мергели и варовици, оттокът на реките силно намалява в края на лятото. Някои от тях дори пресъхват, но не са редки случаите, когато през летните месеци преминават най-големите водни количества.

- р. Янтра е дълга 285 км с водосборна площ 7870 км², среден наклон – 4,6 ‰. Наблюдават се два максимума на водните количества: първичен през март-май и вторичен през октомври- ноември. Минимумът е през август-септември.

- **Поречия в обхвата на РИОСВ-Шумен и БД „Черноморски район“**

- р. Камчия се образува от Голяма и Луда Камчия, като за начало е приета Голяма Камчия, която тръгва от Лиса планина, близо до с. Тича, Сливенски район, откъдето е и старото ѝ име „Тича“. Влива се в Черно море. Общата водосборна площ на реката е 5360 км³, дължината 245 км. Отначало реката тече в североизточна посока към гр. Шумен до

с. Хан Крум, откъдето прави голям завои на юг и от гр. Смядово тече на изток до вливането си в Черно море. Среден наклон на реката – 2,9%. За поречието са характерни два максимума на водните количества - първичен през май и вторичен - през януари. Минимумът е между август и октомври.

- **р. Провадийска** е с обща водосборна площ 2130 км² и дължина 119 км. Реката тече в югоизточна посока до вливането си в Белославското езеро. Среден наклон на реката – 3,6 ‰. Реките в горната част на поречието често пресъхват през лятото, поради специфичния скален състав на терена. В долната част на поречието това не е характерно, макар че оттокът им намалява през периода на маловодие.

Обхват на поречието по общини В поречието р. Камчия се включват общините: Шумен, Велики Преслав, Смядово, Върбица от Област Шумен и от Област Търговище - общините: Търговище, част от община Омуртаг и част от община Попово. В поречието р. Провадийска се включват общините: Нови Пазар, Каспичан, част от община Хитрино и от община Никола Козлево. Към поречието Добруджански реки се включва територията от община Каолиново, част от община Никола Козлево, община Венец и община Хитрино. В поречието р. Русенски Лом се включват основно община Попово и община Опака, от област Търговище. Към поречието р. Янтра се включват община Антоново и част от община Омуртаг. Дунавският басейн е най-голямата басейнова дирекция за управление на водите в България. Обхванати са всички повърхностни води, които се вливат в р. Дунав и подземните води на тази територия. В района на РИОСВ - Шумен от този басейн са включени три поречия - р. Русенски Лом, р. Янтра и Дунавски Добруджански реки.

Информация характеризираща качествено състояние на повърхностните води в териториалния обхват на РИОСВ Шумен за 2025 г.

В настоящия доклад е извършен анализ на резултатите от мониторинга на повърхностните води, изпълняван през 2025 г. във водните тела, попадащи в териториалния обхват на РИОСВ - Плевен. Представеният анализ не следва да се приема като крайна оценка на състоянието на водните тела, а като преглед на получените резултати за 2025 г., включващ проследяване на тенденции и идентифициране на нови и/или инцидентни замърсявания. Пълна и цялостна оценка на екологичното и химично състояние на повърхностните водни тела, изготвена въз основа на събраните данни в периода на действие на Плана за управление на речните басейни (ПУРБ) 2022 – 2027 г., по всички елементи за качество е публикувана и достъпна на страницата на БДДР Плевен - <https://www.bd-dunav.bg/>.

През 2025 г. на територията на Дунавски район за басейново управление (ДРБУ) са изпълнявани програмите за мониторинг, одобрени със Заповед № РД-41/15.01.2025 г. на министъра на околната среда и водите, със срок на изпълнение от 01.01.2025 г. до 31.12.2025 г. Програмите за мониторинг се публикуват ежегодно на интернет страницата на БДДР и съдържат пълната информация за планираните пунктове за мониторинг, показателите за анализ и честотата на изпитване на водните проби.

В Приложение 1_1 са представени всички пунктовете за наблюдение на качеството на повърхностните води, попадащи в териториалния обхват на РИОСВ - Плевен, както и пунктовете наблюдавани през 2025 г.

През разглеждания период са изпълнявани и програми за собствен мониторинг съгласно условията на издадените комплексни разрешителни, както и разрешителни за водовземане и заустване.

В териториалния обхват на РИОСВ Шумен попадат частично водосборите на реките: Черни Лом, част от поречието на р. Русенски Лом; Дунавски Добруджански реки; р. Янтра. В настоящия анализ е извършена сравнителна оценка на изчислените средногодишни стойности (СГС) на концентрациите на показателите за 2025 г. спрямо стандартите за качество на околната среда (СКОС) определени в Приложения № 6 и № 7 на Наредба № Н-4 от 14.09.2012 г. за характеризиране на повърхностните води (Наредба

Н4). Оценката на приоритетните вещества, определящи химичното състояние на водните тела, е направена спрямо СКОС определени в Приложение № 2 на Наредба за стандарти за качество на околната среда за приоритетни вещества и някои други замърсители (Наредба СКОС). През 2025 г. е извършван и мониторинг във връзка с изпълнението на изискванията на Нитратната директива.

Анализ на данните от изпитване на физикохимични ЕК, специфични замърсители и приоритетни вещества от изпълнения през 2025 г. мониторинг в пунктове, попадащи в териториалния обхват на РИОСВ – Шумен

Поречие Дунавски Добруджански реки

➤ Река Караман (BG1DJ345R1010), наблюдава се един мониторингов пункт р. Караман при с. Мировци, ляв приток на р. Суха (BG1DJ09994MS1010). През 2025 г. пунктът е включен в рамките на оперативния мониторинг в Програмата за контролен и оперативен мониторинг на повърхностни води. Честотата на вземане на водните проби за анализ на физикохимичните елементи за качество и специфичните замърсители е четири пъти годишно. Отделно от това пункта е планиран за анализ на нитрати – 12 пъти през годината, за целите на докладването по Нитратна директива. При прегледа на данните за 2025 г. се установи, че от пункта са взети водни проби за два месеца (февруари и март). През останалото време е констатирано липсата на отток в реката. Анализът на наличните данни показва отклонения от стандартите за качество на околната среда (СКОС) на показатели – азот нитратен и общ азот, които са характерни за водата в пункта. Не са констатирани отклонения от нормите за добро състояние при анализа на веществата и елементите от групата на специфичните замърсители.

Поречие Русенски Лом

➤ Водно тяло с географско описание р. Черни Лом от извор до вливане на р. Ялма (Сеяческа), р. Ялма (Сеяческа) след язовир Каваците и р. Казаларскас (BG1RL200R014) наблюдавано чрез мониторингов пункт р. Черни Лом при с. Светлен (BG1RL922353MS070). Резултатите от проведения през 2025 г. мониторинг на физикохимичните елементи за качество показват съответствие с нормите за добро състояние по всички показатели. Тенденцията към подобряване състоянието на водното тяло наблюдавана в предходните години се запазва. От групата на специфичните замърсители се установяват еднократни минимални отклонения от нормите при елементите желязо и манган, но средногодишните концентрации отговарят на стандартите за качество.

➤ Водно тяло язовир Каваците (BG1RL200L1006) наблюдава се чрез пункт Язовир "Каваците" (BG1RL23419MS041). През 2025 г. водното тяло е наблюдавано в рамките на контролния мониторинг, като са заложили за анализ пълния набор от физикохимични елементи за качество, специфични замърсители и приоритетни вещества. Анализът на резултатите показва отклонения от нормите за добро състояние на биогенните показатели – азот амониев, азот нитратен, общ азот и общ фосфор. Концентрации превишаващи СКОС се установяват и при индикативния параметър БПК5. Измерените концентрации на замърсителите са относително постоянни и не показват тенденция. Не са констатирани отклонения от нормите за добро състояние при анализа на веществата и елементите от групата на специфичните замърсители и приоритетните вещества.

Поречие Янтра

На територията на РИОСВ Шумен от водосбора на река Янтра е разположено едно повърхностно водно тяло .

➤ Язовир Ястребино (BG1YN600L1024), наблюдава се в мониторингов пункт с код BG1YN06496MS061 – яз. Ястербино. Язовир Ястребино се използва за питейни нужди и през 2025 г. е наблюдаван в две програми - Програмата за контролен и оперативен мониторинг на повърхностни води за оценки на екологичното и химичното състояние на водното тяло и в Програмата за контролен мониторинг на повърхностни води предназначени, за питейно-битово водоснабдяване. Състоянието на водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние, на база изчислените средни концентрации на физикохимичните елементи за качество. Констатирани са отклонения от нормите за добро състояние при показатели – азот амониев, общ азот и общ фосфор. Сравнителният анализ с данни от предходните години показва низходяща тенденция в концентрацията на показател общ фосфор и подобряване на състоянието на водното тяло. Резултатите от изпитване през 2025 г. на веществата и елементите от групата на специфични замърсители показват отклонение от нормите за добро състояние при елемента манган. Сравнителния анализ на данните от предходни години показва, че концентрации превишаващи СКОС за добро състояние на манган в проби взети от повърхността на язовира са констатирани за първи път през 2023 г. През 2025 г. се наблюдава устойчива възходяща тенденция в измерените концентрации на манган. В предходните години подобни стойности са измервани основно в дълбочинните проби от язовира. Анализът на резултатите от изпитване на приоритетни вещества показват, че химичното състояние на водното тяло е добро.

Анализ на данните от изпитване на биологичните елементи за качество от изпълнен през 2025 г. мониторингови в пунктове попадащи в териториалния обхват на РИОСВ Шумен.

Във всички 7 водни тела (4 реки и 3 язовира) на територията на РИОСВ - Шумен се извършва хидробиологичен мониторинг (ХБМ), като не всички пунктове се обследват ежегодно. Съгласно Заповед № РД-41/15.01.2025 г. на Министъра на околната среда и водите в програмата за ХБМ за 2025 г. са включени 3 пункта за реки и два пункта за язовири. Мониторингът проведен в пунктовете на реки включва биологичните елементи за качество (БЕК) макрозообентос и макрофити, а за язовири – БЕК фитобентос и риби.

Пунктовете включени в програмата за хидробиологичен мониторинг за 2025 са следните:

➤ р. Черни Лом с. Светлен (с код на пункта BG1RL922353MS070), попадащ във водно тяло с код BG1RL200R014. Според получените резултати пункта отговаря на изискванията за умерено състояние. От БЕК са анализирани макрозообентос и макрофити. По показател макрофити пункта е оценен в умерено състояние, откъдето идва и цялостната му оценка, въпреки че по БЕК макрозообентос състоянието на ВТ се е подобрило спрямо предходната година.

➤ р. Поповски Лом след гр. Попово (с код на пункта BG1RL02323MS060), попадащ във водно тяло с код BG1RL200R1007. От БЕК са анализирани макрозообентос и макрофити. Според получените резултати пункта отговаря на изискванията за умерено състояние и по двата показателя.

➤ р. Карамандере - с. Мировци (с код на пункта BG1DJ09994MS1010), попадащ във водно тяло с код BG1DJ345R1010. Според получените резултати пункта отговаря на изискванията за умерено състояние. От БЕК са анализирани макрозообентос и макрофити. Макрозообентоса е оценен в добро състояние, а макрофитите са оценени в умерено, откъдето идва и цялостната оценка на пункта.

При сравнение на резултатите от 2025 г. с тези за 2024 г. се установява, че няма промяна в общата оценка на изследваните пунктове за реки. От язовирите, които попадат в териториалния обхват на РИОСВ - Шумен, в програмата за ХБМ за 2025 г. са включени яз. Каваците и яз. Ломци. Данните от мониторинга на езера/язовири за всички БЕК за 2025 г. все още не са налични в БДДР. Очаква се финалните резултати да бъдат налични в периода май-юни месец.

Състояние на подземните води на територията на Дунавски район за басейново управление попадащи в обхвата на РИОСВ Шумен през 2025 година

Съгласно изискванията на чл. 169б от Закона за водите и Приложение V на Рамковата директива за водите (РДВ), за оценка на качествено и количествено състояние на подземните водни тела ежегодно се разработват програми за мониторинг. При планиране на програмите за мониторинг и избора на мониторинговите пунктове се съблюдават изискванията на утвърдената „Методика за планиране на мрежи и програми за мониторинг на подземните води“. През 2025 г. наблюдение на подземни води като част от националния мониторинг е извършвано въз основа на Заповед № РД-41/15.01.2025 г. на министъра на околната среда и водите. Заповедта е с период на изпълнение от 01.01.2025 г. до 31.12.2025 г. Получените резултати служат за оценка на състоянието на подземните водни тела и за проследяване на тенденциите в химичното и количественото състояние на подземните води, както и към установяване на евентуални негативни въздействия от антропогенен произход.

За оценка на химичното състояние на подземните води, съгласно изискванията на чл. 169б, ал. 1 от ЗВ, Басейнова дирекция Дунавски район (БДДР), разработва програма за контролен и оперативен мониторинг. За всеки отделен мониторингов пункт (МП), включен в програмите, се определя индивидуална схема с честота на пробонабиране и показатели на анализ. На територията на Дунавски район за басейново управление (ДРБУ) са определени 50 броя подземни водни тела (ПВТ), наблюдавани посредством 152 броя пункта, съгласно Заповед № РД – 41/ 15.01.2025 г. Основните и специфични показатели, по които се анализират подземните води са разделени на групи, представени в Таблицы № 1 и № 2

Таблица 1

Физико - химични показатели за подземни води			
Наименование			
I група		II група	
Основни физико-химични показатели		Допълнителни физико-химични показатели	
№ по ред		№ по ред	
	Разтворен кислород		Нитритни йони
	pH		Фосфати
	Електропроводимост		Желязо общо
	Нитратни йони		Манган
	Амониеви йони		Цианиди
	Температура		
	Перманганатна окисляемост		
	Обща твърдост		

	Калций		
0	Магнезий		
1	Хлориди		
2	Натрий		
3	Калий		
4	Сульфати		
5	Хидрокарбонати		
6	Карбонати		
7	Сух остатък		
8	Флуориди		

Таблица 2

Специфични замърсители в подземните води			
Наименование			
I група		II група	
Метали и металоиди		Органични вещества	
по ред		по ред	
	Олово		Трихлоретилен
	Кадмий		Тетрахлоретилен
	Арсен		Алдрин
	Живак		Атразин
	Мед		DDT/DDD/DDE
	Цинк		Диелдрин
	Никел		Изодрин
	Хром общ		Ендосулфан
	Хром - тривалентен,		Ендрин
0	Хром- шествалентен	0	Метоксихлор
1	Стронций (с природен произход)	1	НСН-съединение
2	Обща α - активност	2	Пропазин
3	Обща β - активност	3	Симазин
4	Естествен уран	4	Хептахлор
5	Радий R226	5	Хлордан
16	Антимон	6	2,4 Д /дихлор-фенокси-оцетна киселина/
17	Бор	7	Ацетохлор
	Селен		Пендиметалин

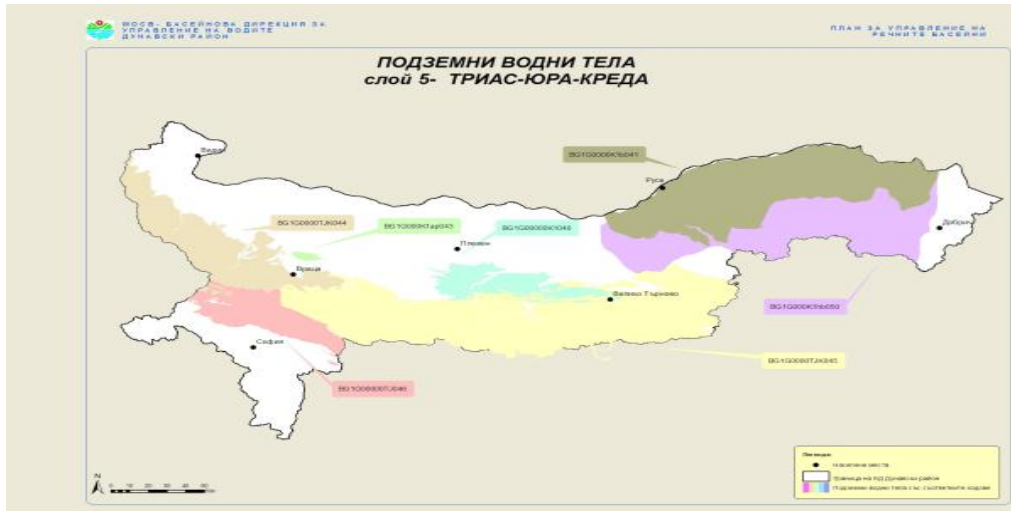
18		8	
19	Алюминий	9	Флутриафлор
		0	Триадименол
		1	Манкоцеб
		2	Тебуконазол
		3	Хлорпирифос
		4	Трифлуоралин
		5	Алахлор
		6	Циперметрин
		7	Хлорпирифос-этил;
		8	Имидаклоприд;
		9	Тиаклоприд;
		0	Флузилазол;
		1	Фамоксадон;
		2	Ципроконазол;
		3	Пропиконазол;
		4	Дифеноконазол;
		5	Метазахлор;
		6	S-металахлор;
		7	Тербутилазин;
		8	Флорасулам;
		9	Аминопиралид-калий
		0	Тиаметоксам;
		1	Карбоксин
		2	Тирам
		3	Дитианон
		4	Глифозат
		5	Прокиназит
		6	Метсулфурон
		7	Имазамокс

		8	Трибенурон
		9	Металахлор
		0	Диметоат
		1	Диметоморф
		2	Металаксил М
		3	Напропамид
		4	Метрибузин
		5	Флуазифоп-П бутил
		6	Бензен
		7	1,2 дихлоретан
		8	Нефтопродукти
		9	Полициклични ароматни въглеводороди *
		0	Бензо(b)флуорантен
		1	Бензо(k)флуорантен
		2	Бензо(ghi)перилен
		3	Индено(1,2,3-cd)пирен
		4	Бензо(a)пирен
		5	Флуорантен

Цялостната оценката на качествено състояние на ПВТ се изготвя съгласно утвърден Подход за оценка на химично състояние на подземните водни тела и се изготвя веднъж на шест години за целите на Плана за управление на речните басейни. В настоящият доклад е представена междинна оценка на подземните води, попадащи в териториалния обхват на РИОСВ Шумен, по отделни пунктове за мониторинг. Оценката е изготвена въз основа на статистическа обработка на получените данни от проведения през 2025 г. мониторинг. За всеки наблюдаван показател е изчислена средногодишна стойност на концентрацията, която е сравнена със стандартите за качество (СК) за подземни води, определени в Приложение №1 към Наредба 1/10.10.2007 г. за проучване, ползване и опазване на подземните води (Наредба № 1). Ако СГС на концентрацията на показателя е по-малка от СК, тогава водата в МП се оценява в „добро“ химично състояние по този показател. Ако СГС на концентрацията на показателя е по-висока от стойността на СК, водата в МП се оценява в „лошо“ химично състояние по този показател. Ако по всички показатели, състоянието е „добро“, водата в МП се определя в „добро“ състояние. Ако по един или повече показатели, състоянието е оценено като „лошо“, водата в МП се определя в „лошо“ състояние.

В обхвата на РИОСВ Шумен попадат подземни водни тела от слой 5 и слой 6.
СЛОЙ 5 ТРИАС –ЮРА-КРЕДА

На територията на Басейнова дирекция Дунавски район има 7 подземни водни тела от пети слой.

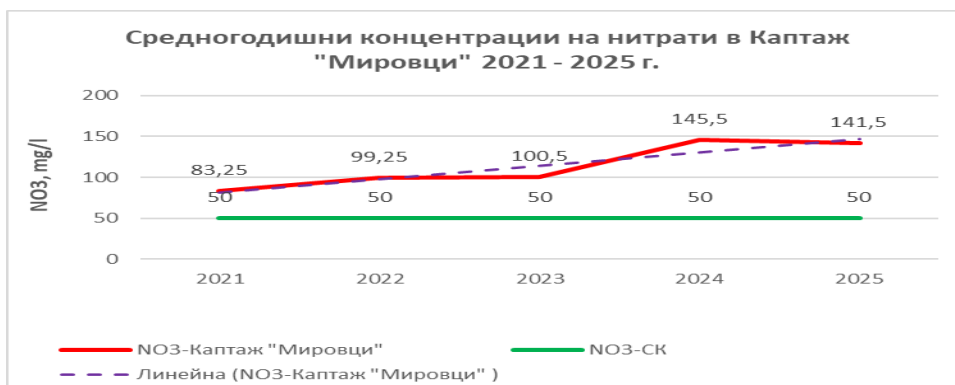
От тях в обхвата на РИОСВ Шумен попада две подземни водни тела:

Подземно водно тяло с име „Карстови води в Централния Балкан” и код BG1G0000TJK045 – представено със седем мониторингови пункта / MP265, MP323, MP324, MP449, MP451, MP459, MP460/. В обхвата на РИОСВ Шумен попада един мониторингов пункт:

➤ Мониторингов пункт с код BG1G0000TJKMP324 и име КИ "Дюрмелика" при с. Семерци, община Антоново, област Търговище – анализът на резултатите от проведения през 2025 г. мониторинг, потвърждават оценката за „добро“ химично състояние на водата в пункта от предходните години.

Подземно водно тяло с име „Карстови води в Разградската формация” и код BG1G000K1NB050 – наблюдавано от четири мониторингови пункта / MP229, MP231, MP232, MP307 /. В обхвата на РИОСВ Шумен попада един мониторингов пункт:

➤ Мониторингов пункт с код BG1G000K1NBMP307 и име Каптаж „Мировци“ при с. Мировци, община Нови Пазар, област Шумен – анализът на резултатите от проведения през 2025 г. мониторинг на водата в пункта показва превишение на стандарта за качество на показателя нитрати. На диаграмата по–долу е представена тенденцията в изменението на концентрацията на нитрати за периода 2021 – 2025 г., видно от която през 2025 г. се наблюдава минимална низходяща тенденция. По всички останали анализирани показатели, водата в пункта отговаря на нормите за добро химично състояние.

СЛОЙ 6- ДОЛНА КРЕДА -МАЛМ-ВАЛАНЖ

На територията на Басейнова Дирекция Дунавски район има едно подземно водно тяло в този слой

Подземно водно тяло с име „Карстови води в Малм-Валанжския басейн” и код BG1G0000J3K051 – наблюдавано с девет мониторингови пункта /MP284, MP303, MP305, MP306 MP418, MP419, MP420, MP455, MP456/. Четири от тях попадат в обхвата на РИОСВ Шумен:

- Мониторингов пункт с код BG1G0000J3KMP284 и име ТК "Картингписта" - ПС "Младост", гр. Попово, община Попово, област Търговище;
- Мониторингов пункт с код BG1G0000J3KMP303 и име Тръбен кладенец при с. Цани Гинчево, община Шумен, област Шумен ;
- Мониторингов пункт с код BG1G0000J3KMP418 и име ТК „Братя Томови – Попово“ при гр. Попово, община Попово, област Търговище ;
- Мониторингов пункт с код BG1G0000J3KMP456 и име ВН-22-ВиК Шумен при гр. Каолиново, община Каолиново, област Шумен

Анализът на резултатите от проведения през 2025 г. мониторинг на водата и в четирите пункта, показва пълно съответствие с нормите за добро химично състояние на подземни води.

2. Мониторинг на количественото състояние

Мрежата за количествен мониторинг на подземни води обхваща 42 подземни водни тела в границите на БДДР. Общият брой на пунктовете е 160. Наблюдават се нива на кладенците, дебита – на изворите. Съгласно чл. 171(2) т.2. и ал.(6) от Закона за водите НИМХ-БАН отговаря за извършването на количествения мониторинг на водите.

В териториалният обхват на РИОСВ Шумен са разположени три пункта от програмата за количествен мониторинг на подземните води, които служат за оценка на количественото състояние на шест подземни водни тела. Значимите замърсители по отношение на химичното състояние на подземните води са: Значими източници на натиск са интензивното земеделие, индустриални дейности, липса на канализация и ПСОВ, просмукване от повърхностни води, нерегламентирани сметища и депа за отпадъци, минна дейност.

Значимите замърсители по отношение на химичното състояние на подземните води са: Просмукване на замърсители при взаимодействие с повърхностните води; липсата на канализации и ПСОВ в населените места; интензивното земеделие; индустриални източници на замърсяване; действащи депата за твърди битови отпадъци, които не отговарят на изискванията на Наредба 6 /27.08.2013 г. за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци; нерегламентирани сметища; минна дейност и др.

Информация за резултатите от мониторинга на повърхностните води в обхвата на РИОСВ Шумен и БДЧР-Варна през 2025 г. и състоянието, на което съответстват:

1. Пунктове за наблюдение – реки, езера и язовири

Повърхностните води в Черноморски басейнов район в териториалния обхват на РИОСВ-Шумен, включват 34 повърхностни водни тела и 42 пункта за мониторинг (от които 37 пункта в реки и 5 – в язовири), в речните басейни на реките Провадийска и Камчия. Обобщената информация за резултатите от изследване на повърхностните води, е изготвена на база наличните в ГИСУВД към 12.02.2025 г. данни. Интерпретация на всички резултати от мониторинга, проведен през 2025 г., ще бъде направена в годишния бюлетин за състоянието на водите за 2025 г., който се изготвя в изпълнение на чл. 155, ал. 1, т. 17 от Закона за водите и се публикува на официалната интернет страница на БДЧР.

2. Данни от изследване на физико-химични елементи за качество (ФХЕК)

Представените средногодишни стойности за ФХЕК не дават информация за състоянието на водните тела, оценката на които изисква отчитане на всички елементи за качество, съгласно изискванията на РДВ и Наредба № Н-4 за характеризиране на повърхностните води. Интерпретирани са резултатите от изследване на следните ФХЕК: разтворен кислород, БПК₅, общ азот и общ фосфор.

3. Специфични замърсители Съгласно наличните в ГИСУВД към 18.02.2025 г. данни, превишения на стандартите за качество на околната среда (СКОС), посочени в Наредба № Н-4/14.09.2012 г. за характеризиране на повърхностните води, са установени

в следните пунктове: Желязо: р. Поройна – с. Дибич, с код BG2KA863MS039; р. Поройна - с. Р. Димитриево, с код BG2KA863MS040. Алуминий; р. Поройна - с. Р. Димитриево с код BG2KA863MS040; р. Стара река - м/у с. Вехтово и с. Ветрище с код BG2KA0474MS022. За останалите пунктове и СЗ, които са изследвани, не са констатирани превишения на съответните СКОС.

4. Приоритетни вещества Извършеният през годината мониторинг на приоритетни вещества (ПВ) по смисъла на Наредбата за стандарти за качество на околната среда за приоритетни вещества и някои други замърсители не показва превишение на СКОС. Констатираното влошаване по ФХЕК в някои водни тела е обусловено от замърсяване с азотни и фосфорни съединения от точкови и дифузни източници, и от населени места с недобре функциониращи или неизградени ПСОВ.

ИЗВЪРШЕНА КОНТРОЛНА ДЕЙНОСТ ПО ОПАЗВАНЕ НА ВОДИТЕ ПРЕЗ 2025г. От извършената контролна дейност по опазване на водите, по плана за 2025 г. са изпълнени следните задачи: Планираният контролен мониторинг за 2025 г. е изпълнен на 100 %, като са извършени заложените 45 обекта с 82 проверки. От извършените планови проверки е установено, че се изпълняват условията заложените в разрешителните за заустване. Изключение прави превишаването на индивидуалните емисионни ограничения на някои от обектите, като на същите са издадени НП по чл. 69 от ЗООС или по чл. 200 от ЗВ. Извършвани са извънредни проверки по последващ контрол за изпълнение на предписания. Годишните доклади за изпълнение на условията в разрешителните за заустване са представени от операторите. Планираните проверки за 2025 г. бяха 129 бр. на 92 бр. обекти, като са изпълнени 126 проверки на 89 обекта или изпълнение на 97,67%. През 2024 г. плановите проверки са били 125 бр. на 87 бр. обекти, които са извършени на 100%. През отчетния период са наложени 15 броя текущи месечни санкции за превишаване на индивидуалните емисионни ограничения по показатели, определени в разрешителните за заустване, на основание чл. 69 от ЗООС. Вследствие намаляване на замърсяването на водните обекти от заустваните отпадъчни води са издадени 12 бр. Заповеди за намаляване на ТМС, 12 бр. Заповеди за прекратяване на ТМС, 2 бр. за спиране и 2 бр. за възобновяване на ТМС. При контролната дейност през 2025 г., по отношение опазване на водите, за констатирани нарушения са съставени 19 бр. АУАН на 12 бр. обекти. През 2024 г. са съставени 13 броя АУАН.

Канализационни системи на населени места, селищни и курортни образувания, вкл. пречиствателните станции към тях. При извършени проверки на селищните канализационни мрежи на гр. Каспичан, гр. Смядово, гр. Омуртаг, гр. Антоново и гр. Опака са установени превишения на индивидуалните емисионни ограничения на заустваните отпадъчни води поради това, че към тях няма изградени или действащи ПСОВ, във връзка с което на операторите на канализационните мрежи са съставени актове за установяване на административни нарушения по Закона за водите. Към канализационна система на гр. Антоново, през 2021 г. е въведена в експлоатация ПСОВ, която до момента не функционира. Съгласно представените протоколи от собствен мониторинг и извършените планови проверки с взети водни проби два пъти през годината от ГПСОВ Нови пазар, ГПСОВ Търговище, ГПСОВ Велики Преслав, ГПСОВ Шумен и ГПСОВ Попово, се установи, че същите работят ефективно и не са установени превишения на заложените индивидуалните емисионни ограничения по показателите, дадени в Разрешителните за заустване.

Производствени обекти, формиращи отпадъчни води. Производствените обекти формиращи отпадъчни води и заустващи във водни обекти на територията на РИОСВ – Шумен са: „Автомостриали Черно море” АД – бетонов възел гр. Велики Преслав; „Автомостриали Черно море” АД – асфалтова база гр. Шумен; „Алкомет“ АД – гр. Шумен; „Айсис“ ООД - гр. Каспичан; „Уайър Продакшън“ ЕООД – гр. Шумен; МПП

„Дайъри продъктс“ ЕООД - с. Беломорци; ДП „Кабиюк“ - с. Коньовец; „Електроапаратура“ ЕООД - с. Ковачевец; „Анона трейд“ ЕООД – плодохранилище с. Кочово; „Мег 2016“ ЕАД - с. Златна нива; „Камаджиев-милк“ ЕООД - с. Крива река; „Карлсберг България“ АД – пивоварна гр. Шумен; „Кай майнинг“ ЕООД - с. Пристое; „Каолин“ АД - гр. Каолиново; „Клара АВС“ ЕООД - с. Зелена морава; „Крис ойл 97“ ЕООД - гр. Каспичан; МПП „Лактис милк“ ООД - с. Тодор Икономово; МПП „Милктрейд БГ“ ООД - с. Съединение; МПП „Млечни продукти“ ООД - с. Коньовец; „Пашабахче България“ ЕАД - гр. Търговище; Пип трейд“ ООД - с. Давидово; Родна индустрия 91“ ЕООД - гр. Попово; „Рока България“ АД - гр. Каспичан; „Спортно-тренировъчен комплекс“ – гр. Върбица; „Тракиявин“ ООД - с. Овчарово; „Хан Омуртаг“ АД - гр. Шумен; „Чугунена арматура България“ АД - гр. Попово и МПП „Юес комерс“ ООД - с. Голямо Градище. От извършената контролна дейност по опазване на водите, през отчетния период са наложени 15 броя текущи месечни санкции за превишаване на индивидуалните емисионни ограничения по показатели, определени в разрешителните за заустване, на основание чл. 69 от ЗООС. Вследствие намаляване на замърсяването на водните обекти от заустваните отпадъчни води са издадени 12 бр. Заповеди за намаляване на ТМС, 12 бр. Заповеди за прекратяване на ТМС, 2 бр. за спиране и 2 бр. за възобновяване на ТМС

Периодично се въвеждат данните в ГИСУВД от проверките на емитерите на отпадъчни води с резултатите от качествения анализ, получен от лабораторните изпитвания за обекти с издадено Разрешително за ползване на воден обект за заустване, по реда на Закона за водите или Комплексно разрешително по смисъла на ЗООС.

Постъпилите сигнали през отчетния период, по отношение на водите, са проверявани или препращани за предприемане на действия до съответния компетентен орган. В по-голямата си част, приетите сигнали са решени, с изключение на казуси, изискващи значителни инвестиционни средства или прилагане на специфични технически решения. Контролната дейност при извършване на проверки по възникнали аварийни ситуации и постъпили сигнали, изискващи комплексен подход за решаване, се осъществява съвместно със съответната Басейнова Дирекция, РЛ-Шумен, общинска администрация, ОДБХ или регионален ВиК-оператор. Изпълнявани са указанията по заповедта на Министъра на околната среда за действия при аварийни ситуации. Чрез бързата реакция на РИОСВ-Шумен, при постъпилите сигнали, се установяват и предотвратят замърсявания с висок рисков потенциал и експедитивно се предотвратяват възможните отрицателни въздействия върху благосъстоянието на околната среда.

Във връзка с наложена от Директора на РИОСВ ПАМ през 2024 г., през 2025 г. са извършени 11 извънредни проверки на предприятие за изтегляне и горещо поцинковане на стоманени телове, включително цех за помедняване на заваръчна тел, на „Уайър продакшън“ ЕООД – проверки последващ контрол и проверки по Решение ПАМ. При проверките не са констатирани нарушения, вследствие на което с Решение №70/18.03.2025 г. на Директора на РИОСВ-Шумен е отменена принудителната административна мярка за спиране на производствената дейност на Инсталация за химическа обработка и горещо поцинковане на стоманени телове, експлоатирана от Предприятие за производство на поцинкована тел.

Извършени са 2 бр. планови и една извънредна проверки на МПП „Дайъри продъктс“ ООД. Обектът притежава разрешително за заустване, което е с изтекъл срок на действие и няма подадено Заявление до БДДР Плевен за продължаване на срока му. При извършените проверки е установено, че не е стартирало изграждане на ЛПСОВ. От взетите водни проби за анализ са установени превишения на емисионните норми, съгласно Приложение № 5 към чл.16, ал.1, т.11.4 от Наредба № 6 /09.11.2000 г. за емисионни норми за допустимо съдържание на вредни и опасни вещества в отпадъчните

води, зауствани във водни обекти. За констатираните нарушение на Дружеството са съставени 5 броя АУАН.

Данни за обектите, заустващи във воден обект по поречия

Речен басейн Камчия Най-голямата река на територията на страната, която се влива в Черно море. Реката и нейните притоци заемат района между разклоненията на Източна Стара планина. Тя се образува от Голяма и Луда Камчия, като за условно начало е приета Голяма Камчия. Общата водосборна площ на поречието е 5 358 км². Води началото си от Лиса планина (извори при кота 710 м). Изворите са малки и реката се образува от 2-3 дерета. Надлъжният наклон на реката до вливането на притока и р. Черна е 22,30‰, а напречният профил на долината в горното течение е тясна с високи и стръмни склонове. Река Луда Камчия е най-големия приток на река Камчия. Има дължина 201 км и 1 612 км² водосборна област, със среден наклон на реката 5,3 ‰. Реката извира от сливения балкан в местността Вратник. Реката се влива в река Камчия при село Цонево.

Река Врана е следващият по големина приток на река Камчия. Тя има дължина 68 км и 938 км² водосборна област. Влива се в река Голяма Камчия южно от село Хан Крум. Общо за притоците средният наклон е в границите между 3,7 ‰ за река Керизбунар, приток на река Врана и 41 ‰ за река Черна, приток на река Камчия. Средната надморска височина на басейна на р. Камчия е 327 м н.

Поречие р. Камчия

Поречие р. Камчия		
	Наименование на обекта	Населено място
1	„Автомостриали Черно море” АД	Шумен
2	„Автомостриали Черно море” АД	Велики Преслав
3	„Алкомет” АД	Шумен
4	„Анона трейд” ЕООД	Кочово
5	„ВиК” ООД - КМ с ГПСОВ на гр. Търговище	Търговище
6	„ВиК – Шумен” ООД - КМ с ГПСОВ гр. Шумен	Шумен
7	„ВиК – Шумен” ООД - КМ с ГПСОВ гр. Велики Преслав	Велики Преслав
8	„ВиК – Шумен” ООД - КМ без ГПСОВ гр. Смядово	Смядово
9	Депо за ТБО гр. Търговище	Търговище
10	Депо за ТБО Гр. Шумен	Шумен
11	„Клара АВС” ЕООД	Зелена морава
12	„Милктрейд” ООД	Съединение
13	„Пашабахче България” ЕАД	Търговище
14	„Пип трейд” ЕООД	Давидово
15	„Прима Магна Груп” ЕАД	Търговище

16	„Карлсберг България“ АД	Шумен
17	„Сарк България“ АД	Шумен
18	„Спортивно-тренировъчен комплекс“ – КК Върбица	Върбица
19	„Строителни изделия“ АД	Хан Крум
20	„Тракия Глас България“ ЕАД	Търговище
21	„Тракиявин“ ООД	Овчарово
22	„Уайър Продакшън“ ЕООД	Шумен

Поречие р. Провадийска

Поречие р. Провадийска		
№	Наименование на обекта	Населено място
1	„Айсис“ ООД	Каспичан
2	„ВиК – Шумен“ ООД - КМ с ГПСОВ гр. Нови пазар	Нови пазар
3	„ВиК – Шумен“ ООД - КМ без ГПСОВ гр. Каспичан	Каспичан
4	ДП „Кабюк“	Коньовец
5	„МЕГ 2016“ ЕАД	Златна нива
6	„Камаджиев-милк“ ЕООД	Крива река
8	„Крис ойл 97“ ЕООД	Каспичан
9	„Млечни продукти“ ООД	Коньовец
10	„Рока България“ АД	Каспичан
11	„Хан Омуртаг“ АД	Шумен
12	„Херти“ АД	Плиска

Водосборната област на река Провадийска е ограничена от поречието на река Русенски Лом, Черноморските Добруджански реки и река Камчия. Площта на водосборната област на поречието е 2132 км² с дължина на реката 119 км. Реката води началото си от хълмиста местност 2 км над село Добри Войниково и извор на кота 426 м. Тече в югоизточна посока, която посока запазва до вливането си в Белославското езеро. Средният наклон на реката е твърде малък - 3,60/00, с гъстота на речната мрежа 0,5км/км². Провадийска има осем притока, от които по-значителни са: Крива река - дължина 48км и водосборна област 218 км²; река Главница - дължина 41 км, водосборна област- 375 км² и река Девненска - дължина 27 км, и водосборна област 201 км². Средният наклон на притоците се движи между 6,4 0/00 (р. Главница) и 12 0/00 (р. Девня), а гъстотата на речната мрежа има стойности между 0,3 км/км² (р. Девня) и 0,9 км/км² (р. Беянка).

Поречие Русенски Лом

Река Русенски Лом се образува от сливането на двете съставлящи я реки Черни Лом (лява съставяща) и Бели Лом (дясна съставяща). Посоката, в която протича реката е север-северозапад през Дунавската равнина в дълбока каньоновидна долина с множество меандри поради малкия наклон на течението ѝ (0,62 m/km). Водосборният басейн на Русенски Лом обхваща голяма част територията на Русенска област, югозападната част на Разградска област, северозападната част на Търговишка област и малки части от Великотърновска и Шуменска област.

Поречие р. Русенски Лом		
№	Наименование на обекта	Населено място
1	„ВиК“ ООД - Търговище - КМ с ГПСОВ на гр. Попово	Попово
2	„Електроапаратура“ ЕООД	Ковачевец
3	КМ на гр. Опака без ГПСОВ	Опака
4	„Родна индустрия 91“ ЕООД	Попово
5	„Чугунена арматура България“ АД	Попово
6	„Юес комерс“ ООД	Голямо Градище

Поречие р. Янтра

Река Янтра извира от северното подножие на връх Атово падало (1495 m) в Шипченска планина на Стара планина, на 1220 m н.в. До град Габрово тече на северозапад в дълбоко всечена и залесена с букови гори долина. Между Габрово и село Янтра пресича в дълбок пролом (Стражански пролом) платото Стражата и се насочва на североизток,

като долината ѝ се разширява и по терасите ѝ се появяват обработваеми земи. Площта на водосборния басейн е около 7850км² и обхваща част от Търговищка област.

Поречие р. Янтра		
№	Наименование на обекта	Населено място
1	ВиК Търговище КМ Омуртаг	Омуртаг
2	ВиК Търговище, КМ Антоново	Антоново
3	Дайъри продъктс ЕООД	Омуртаг
4	Депо за ТБО гр. Омуртаг	Омуртаг

Поречие Дунавски Добруджански реки

Към Дунавски Добруджански реки се включват малки реки, които протичат в северна посока, като част от тях се губят. За територията на РИОСВ-Шумен се обхващат основно р. Кана гьол, малки местни реки и дерета в северните части на Общините Каолиново и Никола Козлево.

Поречие Дунавски Добруджански реки		
№	Наименование на обекта	Населено място
1	„Кай майнинг“ ЕООД	Пристое
2	„Каолин“ АД	Каолиново
3	„Лактис милк“ ООД	Тодор Икономово

Представяне на данните по общини и селищни ПСОВ

Община Шумен Водните обекти преминаващи през градската територия на Шумен- р. Теке дере (Стара река) и р. Енчова са основните обекти за мониторинг на нерегламентирани зауствания. Най-големия източник на отпадъчни води в р. Стара река е канализационна система с ГПСОВ на гр. Шумен. Причините за частично отвеждане на отпадъчни води в различни повърхостни водни обекти са различни, но като най-често срещани са затлачвания по отвеждащите трасета, аварии свързани с тласкателни агрегати или залпови емитери на отпадъчни води.

Община Велики Преслав През територията на община Велики Преслав преминава р. Камчия - сравнително голям воден обект с притоците, заустващи се в нея, към поречие на р. Камчия. През 2025 г. е констатирана ефективна експлоатация на ГПСОВ - Велики Преслав, пречистваща отпадъчните води от канализационна система на гр. Велики Преслав. През 2025 г. не са установени нерегламентирани зауствания.

Община Нови пазар Пунктът за следене на емисионното състояние на водните обекти към територията на общината е разположен при с. Енево. Вследствие

ефективната експлоатация на ГПСОВ Нови пазар, след точката на заустване на отпадъчни води от канализационната мрежа не е докладвано влошаване състоянието на водоприемника.

Община Търговище Вследствие на добрата експлоатация на ГПСОВ-Търговище, през 2025 г. не се констатира замърсяване на повърхностен воден обект от градската канализационна система.

Община Попово От 01.01.2019г. ГПСОВ-Попово се стопанисва от „ВиК“ ООД – гр. Търговище и продължава да се експлоатира ефективно. През годината са извършени две контролни проверки, при които не е констатирано превишения на заложените емисионни ограничения.

Община Антоново През 2021 г. пречиствателна станция за отпадъчни води на гр. Антоново е въведена в експлоатация, която посредством изградения колектор събира отпадъчните води от три от общо шест броя точки на заустване, за пречистване на по-голямата част от отпадъчните води, формирани от населението на град Антоново, но съоръжението не функционира и не се извършва пречистване на отпадъчни води.

Община Върбица През Ноември 2018 г., от страна на общината е постъпило инвестиционно предложение за изграждане на модулна пречиствателна станция за отпадъчни води и довеждаща канализационна инфраструктура за гр. Върбица. През 2025 г. не са извършвани дейности по изграждане на ПСОВ.

Община Смядово Към момента не са започнали строителни работи по изграждане на ПСОВ.

Четири броя селищни агломерации (гр. Каспичан, гр. Смядово, гр. Омуртаг и гр. Опака), продължават експлоатация на канализационни системи без изградени ПСОВ. ПСОВ Антоново е изградена и въведена в експлоатация, но не функционира. Точките на заустване на всички емитери са в повърхностен воден обект.

Най-чести причини за нарушения на екологичното законодателството е липсата на пречиствателните съоръжения или неефективната им експлоатация, вследствие на което се наблюдават отклонения от заложените индивидуалните емисионни ограничения в отпадъчните води, зауствани в повърхностен воден обект. Въпреки, че при промишлените обекти периодично се констатира високи концентрации на замърсяващи вещества в отпадъчните води, най-големия товар на замърсяващи вещества продължават да се явяват заустването на непречистени отпадъчни води от канализационни мрежи на населени места, без изградени ПСОВ.

Регионални депа за неопасни отпадъци Регионални депа за неопасни отпадъци (ТБО) са на гр. Шумен, гр. Търговище и гр. Омуртаг. Извършени са по две планови проверки на посочените обекти през годината. От РДНО-Търговище не са констатирани зауствания на атмосферни или отпадъчни води. Изградена е ЛПС за инфилтратни води за оползотворяване на пречистените такива, чрез оросителна инсталация, както и са изградени нови два басейна, един за непречистени инфилтратни води и един за пречистени инфилтратни води. При РДНО-Омуртаг е наложена текуща месечна санкция за установени превишения на ИЕО, от взети извадки на повърхностни води, от пункт за мониторинг. На РДНО-Шумен са извършени две планови проверки, не са взети водни проби поради липса на вода в точката на мониторинг. През годината са постъпили 3 бр. сигнали за изтичане на инфилтратни води от тялото на РДНО-Шумен. При проверките е констатирано, че в следствие на обилни валежи, количеството на образуваният инфилтрат се увеличава и оросителната система не е в състояние да го изтласква към тялото на депото, вследствие на което ретензионните басейни за инфилтрат преливат и инфилтратът се стича и зауства в охранителна канавка за дъждовни води, а от там в местно дере и р. Камчия. За установеното при проверките а община Шумен и стопанисващото предприятие, са давани предписания за прекратяване изтичането и

предприемане на мерки за предотвратяването му. За установените административни нарушения са съставени АУАН.

Хвостохранилища Контрол на техническото състояние на тези обекти се осъществява основно от Областните комисии на Дирекция Гражданска защита, в които участва представител на БДДР - Плевен и БДЧР- Варна. Хвостохранилище "Каолиново" - "Каолин" АД е безотточно с капацитет 2 200 000 м³. В него се вливат отпадъчните води от обогатителна фабрика Каолиново. Хвостохранилище за промивни отпадъчни води от дейността на ТМСИ към "Кариера Драгоево" АД, с. Драгоево, общ. Велики Преслав. Хвостохранилището е приемник на отпадъчни води от промивната инсталация за производство на каменни фракции за производство на бетонови смеси с капацитет 300 000 куб. м. С Решение № 254 от 28.08.2007 г. на БДЧР- Варна е прекратено депонирането на отпадъчните води в съоръжението.

II.3. ЗЕМИ И ПОЧВИ

Преобладаващи почвени типове в обхвата на РИОСВ гр. Шумен са черноземните с техните подтипове, сиви и кафяви горски почви, делувиално-ливадните почви. Приоритет в направление "опазване на почвите" се поставя върху осъществяване на контрол на обекти, извършващи стопански дейности, водещи до увреждане и замърсяване на почвите, както и въвеждането на мерки за устойчивото им управление.

Обобщена информация за поземления фонд на територията на РИОСВ- Шумен по области:

Област Шумен:

Населено място	Земеделски земи / дка	Обработваеми земи / дка	Горски територии / дка	Общо дка
Велики Преслав	16 470	14 835	8 295	27 762
Венец	14 546	12 674	6 057	22 259
Върбица	14 840	11 519	26 285	45 680
Каолиново	20 579	17 626	6 066	29 354
Каспичан	19 111	15 500	5307	27 440
Никола Козлево	16 521	14 273	8317	26 433
Нови пазар	22 711	18 842	6 187	31 765
Смядово	13 140	17 050	35 377	65 567
Хитрино	22 307	18 164	2 698	27 670
Шумен	45 563	39 032	11 692	65 229
Общо за обл. Шумен	207 544	17 5602	97 954	338 969

Земеделските територии представляват 61,2%, а горските територии 28,9 % от общата площ в област Шумен.

Област Търговище:

Община	Земеделски земи / дка	Обработваеми земи / дка	Горски територии / дка	Общо дка
Антоново	26 030	19 562	17 764	47 878
Омуртаг	27 766	19 262	9 376	40 083
Опака	10 140	8 583	4 857	15 735
Попово	59 391	49 652	18 340	83 299
Търговище	47 377	39 703	15 941	68 867
Общо за обл. Търговище	170 704	36 762	66 277	255 853

Земеделските територии представляват 66,7 %, а горските територии 25,9 % от общата площ в обл. Търговище.

Нарушени терени от добивната промишленост са 2290 дка, а на депата за отпадъци – 380 дка. Изразено в проценти това представлява 0,4 % от общата площ и 0,8% от земеделските земи в региона.

Замърсяване на почвата с тежки метали и металоиди. На територията, контролирана от РИОСВ – гр. Шумен, броят на пунктовете за обследване от мрежата за широкомащабен почвен мониторинг I-во ниво - Регионалната лаборатория - гр. Шумен е извършила пробонабиране от две дълбочини от 6 пункта: пункт № 297 с. Горна Златица, пункт № 298 с. Медовина, пункт № 316 с. Птичево, пункт № 336 с. Давидово, пункт № 382 с. Бял бряг , пункт № 383 с. Костена река, пункт № 384 гр. Нови пазар и пункт № 386 с. Цани Гинчево. Предстои изпитване на пробите по показатели: полициклични ароматни въглеводороди (РАН), полихлорирани бифенили (РСВ), органохлорни пестициди (ОСР), хлорбензени, пентахлорфенол, живак и тежки метали. Изпитването по показателите, съгласно програмата за почвен мониторинг за 2025 г. е със срок до 30.06.2026 г.

На територията на РИОСВ – гр. Шумен не са определени пунктове за наблюдение на засоляване на почвите. През 2025 г. е извършено пробонабиране по почвен мониторинг II-ро ниво – функционална подсистема “Контрол и опазване на почвите от киселяване” в 3 пункта /полигона/ – в землищата на с. Венец, с. Риш и с. Менгишево по схема на ротиращите диагонали. Не са констатирани проблеми относно киселяване на почвите.

Замърсяване на почвите с продукти за растителна защита /пестициди/ На територията на РИОСВ – Шумен са разположени 10 бр. площадки с общо 142 бр. контейнери тип „Б-Б куб“ и 12 бр. складове, в т.ч. 5 бр. общински. В изпълнение на програмата за почвен мониторинг - III ниво – локални почвени замърсявания, през 2025 г. бяха извършени проверки на място на всички площадки, на които са разположени контейнери „Б-Б кубове“ и складове за съхранение на залежали и негодни за употреба ПРЗ. При извършените 22 бр. планови проверки на складове за съхранение на ПРЗ и Б-Б кубове са дадени общо 3 бр. задължителни за изпълнение предписания за отстраняване на нарушения по стените или изолационната повърхност на Б-Б кубове. Дадените при проверките предписания са изпълнени. На контейнерите „Б-Б кубове“ е извършено обслужване от „БалБок Инженеринг“ АД, гр. София.

Местоположение на Б-Б кубовете			Количества залежали ПРЗ кг/л
Населено място	Община	Брой	
1	2	3	4
1. гр. Опака – прилежаща територия пр.т./ склад ПРЗ	Опака	14	17100 кг / 7200 л
2. с. Градище –селскостопанско летище	Шумен	15	27000 кг / 5300 л
3. с. Конево – пр. т. склад ПРЗ	Върбица	6	12600 кг / 500 л
4. с. Изгрев – пр. т. склад ПРЗ	Венец	28	45000 кг / 2900 л
5. с. Марково – пр. т. склад ПРЗ	Каспичан	12	21300 кг / 4800 л
6. с Сини вир- пр. т. склад ПРЗ	Каолиново	10	11350 кг / 5000 л
7.с. Хан Крум- пр. т. склад ПРЗ	Велики Преслав	34	55630 кг / 10800 л
8. гр. Смядово пр. т. склад ПРЗ	Смядово	6	28 м ³ / 4255 л

9. с. Мировци – пр.т. склад ПРЗ	Нови пазар	8	17500 кг / 2100 л
10. гр. Омуртаг- депо ТБО	Омуртаг	9	15300 кг / 7800 л

№	Местоположение на складовете и собственик			Количества на ПРЗ кг/л			
				С неизвестен произход		Общо количество кг/л	
	Населено място	Община	Собственик	Твърди	Течни	Твърди	Течни
1	2	3	4	5			
1.	Семерци	Антоново	община	3880 кг	200 л	7420 кг	4700 л
2.	Опака	Опака	община	5700 кг	60 л	5700	60 л
3.	с. Тимарево	Хитрино	община	7500 кг	2050	7500	2050 л
4.	с. Върбак	Хитрино	ЕТ “Агро-съвет-Теодора Железова	200 кг	287	200 кг	287 л
5.	с.Памукчи	Нови пазар	ЗП “Хикмет Алиосман Осман”	1200 кг	-	1200	-
6.	гр. Нови пазар	Нови пазар	“Милкстар” ЕООД	~800 кг	-	~800 кг	-
7.	с.Царев брод	Шумен	ППК”Зора”	9100 кг	5000 л	9100 кг	5000 л
8.	с. Царев брод	Шумен	ДП “ЕБ към ЗИ” гр. Шумен	9370 кг	-	9370 кг	-
9.	с. Коньовец	Шумен	ДП “Кабюк”	6200 кг	10300 л	6200 кг	10300 л
10.	гр.Шумен	Шумен	“ЗИКИ 07” ЕООД	2500 кг	3000 л	2500 кг	3000 л
11.	с. Градище	Шумен	държавата	~300 кг	-	~300 кг	-
12.	с. Голямо Соколово	Търговище	община	5553,5 кг	-	5553,5 кг	-

* В склада в с. Голямо Соколово се съхраняват препарати за кожарската промишленост, намерени в землище с. Подгорица във връзка с постъпил в РИОСВ – гр. Шумен сигнал относно изхвърлени ПРЗ.

Рекултивации - през 2025 г. няма извършени рекултивации на нарушени терени по реда на Наредба № 26.

Извършени проверки и предприети действия по регистрирани жалби/ сигнали.

През 2025 г. са препращани по компетентност 7 бр. постъпили в РИОСВ-Шумен, сигнали за замърсяване и изхвърляне на торова маса и неприятни миризми от торова маса и отглеждане на животни.

През 2025 г. е наложена санкция на дружество “Уайър Продакшън” ЕООД в размер на 38 086.27 лв. за установено увреждане на почвата на производствената площадка на дружеството с площ 13,65 м². През годината дружеството е извършило възстановяване на нарушения терен.

Кратка обобщена оценка за състоянието на почвите на територията на РИОСВ гр. Шумен. Почвата е незаменим, ограничен и невъзстановим природен ресурс, което налага опазването му от вредни въздействия и унищожаване, както и неговото устойчиво ползване и управление. Контролирани дейности по отношение на почвите са: правилното съхранение и депониране на торовата маса от животновъдната дейност в съответствие с изискванията на екологичното законодателство; изпълнението на програмите за мониторинг на почвите на площадките на дружествата, които имат издадено комплексно разрешително; анализ на състоянието на почвите в пунктовете от Националната система за мониторинг, правилното съхранение на залежали пестициди, недопускане на замърсяване и увреждане на почвите от стопанската и промишлена дейност на фирми и частни лица.

4. ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ И БИОРАЗНООБРАЗИЕ

4.1. Защитени територии по категории, съгласно Закона за защитените територии

В региона, контролиран от РИОСВ - Шумен, обхващащ област Шумен и област Търговище има **1 Резерват, 3 Поддържани резервата, 1 Природен парк, 18 Защитени местности и 6 Природни забележителности.**

Защитени територии /ЗТ/ в Област Шумен

РЕЗЕРВАТИ /Р/

“Букака” - обявен със Заповед № 79/05.02.1980 г. на КОПС

Заема обособена зона в територията на Природен парк “Шуменско плато“ с площ от 63,04 ха в землището на гр. Шумен с надморска височина 450 м. Резерват “Букака” е горски масив обявен за опазване на съществуващата коренна над стогодишна елитна букова гора от вида мизийски бук /*Fagus sylvatica ssp. moesiaca*/. Освен мизийския бук като доминиращия вид, северната му част е смесено съобщество широколистни гори от видовете зимен дъб, габър, благун, клен, цер и др.; подлесът е богато изграден от леска, глог, шипка, къпина, мъждрян и др. Разнообразието на тревната покривка е представено от синчец, лютиковидна съсънка, кукувиче грозде, жълтурче, снежно кокиче, минзухар, пролетно ботурче, момкова сълза, момина сълза, петров кръст, копитник, змиарник и др., а от представителите на животинския свят могат да се срещнат лисица, заек, язовец, сърна, дива свиня, сив хомяк, няколко вида змии, рядко благороден елен. *На територията на резервата са забранени всякакви дейности, с изключение на преминаването на хора по маркирани екопътеки, утвърдени със Заповед на министъра околната среда и водите.*

ПОДДЪРЖАНИ РЕЗЕРВАТИ /ПР/

“Патлейна” - обявен с Постановление №13428/23.10.1948 г. на МЗГ

Защитената територия е обявена за природен резерват с Постановление на МЗГ №13428/23.10.1948 г., с площ 4,3 ха, разширена със Заповед на КОПС № 977 от 26.12.1979 г. и заема площ от 37,8 ха. Със Закона за защитените територии е променен статута на защитената територия като същата от “резерват” е прекатегоризирана в категория “поддържан резерват” със Заповед на МОСВ № РД-360/15.10.1999 г. Площта на поддържания резерват е актуализирана със Заповед № РД-316 от 30.05.2006 г. на МОСВ, съгласно която той заема площ от 40,62 ха. Със Заповед № РД-76/ 30.01.2023 г. на Министъра на околната среда и водите е променен режима на дейностите в защитената територия. Във връзка с извършени по- точни замервания, площта на

защитената територия е актуализирана със Заповед № РД-385 от 23.05.2025 г. на Министъра на околната среда и водите, от 406,205 дка на 396,067 дка. Поддържания резерват “Патлейна” се намира в землището на гр. Велики Преслав на 4 км южно от града по северния склон на Преславска планина и едноименната местност, в красивата криволичеща долина между двете била над р. Патлейна и приточния ѝ дол. Поддържаният резерват е обявен за съхраняване и защита на естественото находище, останала част от съществуваща гора, от вида “див рожков”, терциерен реликт включен в „Червената книга” на България и най-голямо в страната. В защитената територия като съобщество растат още дъб, бряст, габър и др. дървесни видове. Тревната покривка е богато и разнообразно представена като най-значим е защитения вид Урумово лале. На територията на поддържания резерват “Патлейна” и в непосредствена близост до територията му се намират няколко исторически паметника – останки от манастирска църква и занаятчийска работилница с пещи от времето на Първото българско царство, края на IX и началото на X век и средновековния манастир от X век “Св. Пантелеймон”. Поддържания резерват “Патлейна” не е документално предаден за стопанисване от РИОСВ, като регионален орган на МОСВ и няма изготвен план за управление.

Заповед № РД-515/26.06.2013 г. на министъра на околната среда и водите за определяне на пътека за посетители през Поддържан резерват "Патлейна" и картен материал.

“Дервиша” - обявен с Постановление №13428/23.10.1948 г. на МЗГ

Обявен като защитена територия “Природен резерват” с Постановление №13428/23.10.1948г. на МЗГ с площ около 10 ха и прекатегоризиран със Заповед № РД-361/15.10.1999г. на МОСВ с площ 10.6 ха, съгласно ЗЗТ и изискванията за категориите защитени територии. Площта на поддържания резерват е актуализирана със Заповед № РД-317 от 30.05.2006 г. на МОСВ, съгласно която той заема площ от 112.136 дка. Поддържан резерват “Дервиша” се намира на 3 км от гр. В. Преслав в ДГТ на СИДП ТП „ДГС Преслав” по северния склон на Преславската планина. Разположен е по двата бряга на дерето на р. Дервишка, като тясна успоредна на дерето ивица и е обявен за защитена територия за съхраняване и защита на единственото естествено находище на дървесния вид “конски кестен” в България, запазен остатък от някогашна обширна гора. Отделни екземпляри от конския кестен в поддържания резерват достигат 35 метра височина. В защитената територия растат още орех, клен, габър, сребролистна липа, а тревната покривка е разнообразна на видове. На изток-югоизток ПР “Дервиша” граничи с път, останки от стар римски път. Поддържаният резерват “Дервиша” не е документално предаден за стопанисване от РИОСВ, като регионален орган на МОСВ и няма изготвен план за управление.

“Момин град” - обявен със Заповед № 665/03.05.1960г. на ГУГ

Защитената територия е обявена със Заповед № 665/03.05.1960г. за природен резерват, като впоследствие е прекатегоризирана съгласно ЗЗТ в поддържан резерват със Заповед № РД-375/15.10.1999г. на МОСВ, с площ от 109 дка. Площта на поддържания резерват е актуализирана със Заповед № РД-193 от 28.02.2013 г. на МОСВ, съгласно която той заема площ от 66.467 дка. Поддържан резерват “Момин град” е обявен за защитена територия с цел опазване и поддържане на вековна 150 годишна елитна букова гора. Територията на поддържания резерват се намира във Върбишкия дял на Източна Стара планина с надморска височина 800 м. в ДГТ на СИДП ТП „ДГС Върбица” - гр. Върбица, землище гр. Върбица, община Върбица. В подрастта на елитната букова гора се срещат единично представени видове габър и явор. В защитената територия животинския свят е представен предимно от видове – обект на лов. ПР “Момин град” не е документално предаден за стопанисване от РИОСВ, като регионален орган на МОСВ и няма изготвен план за управление.

На територията на Поддържаните резервати са забранени всякакви дейности, с изключение на: преминаване на хора по маркирани екопътеки, включително с образователна цел, утвърдени със Заповед на министъра на околната среда и водите; събиране на семенен материал с научна цел или за възстановителни дейности, както и за провеждане на поддържащи, направляващи и регулиращи мерки.

ПРИРОДЕН ПАРК /ПП/

“Шуменско плато” - обявен със Заповед № 79/05.02.1980г. на КОПС при МС

Защитената територия е обявена като Народен парк със Заповед № 79/05.02./1980г. на КОПС и прекатегоризиран в Природен парк със Заповед на МОСВ №563/08.05.2003 г. С площта си от 3929,9 ха, от които 3703,9 ха са в ДГТ на СИДП ТП „ДГС Шумен” и „ДГС Преслав” и 226 ха - общински горски фонд на община Шумен, е най-голямата защитена територия в района на РИОСВ - Шумен. Разположен е югозападно от гр. Шумен и обхваща по-голямата част от площта на Шуменското плато – най-големия дял на Шуменските височини, разположени в източната част на Дунавската хълмиста равнина. Географското положение, особеностите на релефа и почвено-климатичните условия предопределят голямото видово разнообразие на флората - повече от 550 вида висши растения, от които над 120 вида лечебни растения. Обликът на растителността като цяло в парка се определя от екосистемите, заемани от представителя на коренната дървесна растителност - мизийския бук и смесените съобщества широколистни гори, в които бука съжителства с обикновен и келяв габър, цер, благун, клен, ясен, сребролистна липа, космат дъб и др. Многообразието на тревната покривка е представено и от защитени, застрашени и редки растителни видове, някои от които включени в “Червената книга” на България, като горска съсънка, давидов мразовец, пролетно ботурче /циклама/, седефче, снежно кокиче, българско енъовче, източен миск, кавказка копривка, ленолистен целolist, степен пащърнак, червен хедизарум, щитовидна фибигия. Проучени и описани на територията на ПП са 11 рода и 20 вида - представители на сем. Орхидеи, от които 1 вид е от включените 12 вида в “Червената книга” на България, а 5 от срещаните се видове са в Приложение №3 на Закона за биологичното разнообразие. ПП “Шуменско плато” с местоположението си, умерения климат и разнообразните биотопи е привлекателно местообитание за много представители на животинския свят. Висшата фауна, от средно-европейски с понтийски елементи, е представена от 109 вида гръбначни животни, от които 28 вида бозайници, 61 вида птици, 14 вида влечуги и 6 вида земноводни. От видово най-многочислената орнитофауна 45 са гнездящи, а останалите преминаващи или зимуващи. Разнообразието във видовото животинско представителство се изразява с присъствието на видовете смок мишкар, голям и малък ястреб, бухал, черен кълвач, черен щъркел, включени в “Червената книга” на България. Територията на Природния парк “Шуменско плато”, с разнородния скален състав на релефа и подземните реки, определящи карстовия ландшафт, е осеяна с около 60 пещери - сухи и водни, въртопи, скални образувания; скални манастири и църкви – археологически останки на крепости и селища, датиращи от различни исторически епохи. С Решение № 464 от 23.06.2011 г. на Министерски съвет е приет План за управление на Природен парк „Шуменско плато“.

ЗАЩИТЕНИ МЕСТНОСТИ /ЗМ/

“Каньона” - обявена със Заповед № РД-330/23.04.2012г. на МОСВ

Защитената местност е обявена със Заповед № РД - 330/23.04.2012г. на МОСВ, с цел опазване на растителен вид Нарязанolistен тъжник (*Spirea crenata* L.) и неговото местообитание. Намира се в землището на с. Каспичан, ЕКАТТЕ 36590, община

Каспичан, област Шумен, с площ: 175.8 дка. Стопанисва се от община Каспичан, под контрола на РИОСВ - гр. Шумен.

“Могилата” - обявена със Заповед № 4051/29.12.1973г. на МГОПС

Защитената територия е обявена като Природна забележителност със Заповед №4051 от 29.12.1973г. на МГОПС и прекатегоризирана в Защитена местност със Заповед № РД-960/25.07.2003г. на МОСВ. Представлява земно възвишение, намиращо се в поземления фонд на ДП ”Кабиюк”, държавна публична собственост, стопанисвана от ДП ”Кабиюк”, землище с. Коньовец, община Шумен. Обхваща площ от 47,5 ха и е обявена за опазване разнообразната степна растителност, различна за всеки скат /изложение/ на могилата. Проведени научни проучвания са установили, че “Могилата” е най-добре запазеното находище на степна растителност у нас. Растителността е изключително богата като общия брой е около 200 вида тревни и храстовидни видове, включително степната растителност. По-характерни видове са: коило, руска самодивска трева, див бадем, планинско котенце, горска съсънка, храстовидна карагана, пролетен горицвет, син и сребрист конски босилек, повет-нисък, дребна перуника, жълт равнец и др.

“Марашка кория” - обявена със Заповед № 416//12.06.1979г. на КОПС при МС

Защитената територия е обявена като Природна забележителност със Заповед №416//12.06.1979г. на КОПС при Министерски съвет и прекатегоризирана в Защитена местност със Заповед №РД-958/25.07.2003г на МОСВ. Целта за обявяването ѝ е да се съхрани запазилата се част от съществуващата в миналото дъбова кория от вида „летен дъб”. Защитената местност се намира в поземления фонд на землище с. Мараш, община Шумен с площ 23.0 ха, в която са разположени внушителни по своите размери вековни дъбови дървета на възраст над 350 год. Стопанисва се от община Шумен, под контрола на РИОСВ- Шумен.

“Чибуклията” - обявена със Заповед № 333/16.05.1991г. на МОС

Защитената територия е обявена със Заповед № 333/16.05.1991г. на МОС на площ от 31.8 ха, с цел опазване на вековна церова гора, в съжителство с единично представения дървесен вид благун. Намира се в ДГТ на СИДП ТП „ДЛС Паламара”, землище с. Хърсово, община Никола Козлево и се стопанисва и опазва от ТП „ДЛС Паламара”, под контрола на РИОСВ- Шумен.

“Дъбовете” - обявена със Заповед № 446/09.08.1978г. на КОПС при МС

Защитената територия е обявена като Природна забележителност със Заповед №446/09.08.1978г. на КОПС при Министерски съвет, с цел опазване на вековна гора от летен дъб с приблизителна възраст около 200 години, на площ от 0,5ха. Със Заповед № РД-956/25.07.2003г. на МОСВ защитената територия е прекатегоризирана в Защитена местност. Защитената територия се намира в поземления фонд на с. Илия Р. Блъсков, община Шумен. Стопанисва се от община Шумен, под контрола на РИОСВ - Шумен.

“Находище на Блатно кокиче м. Калпунар”, с. Кочово – обявена със Заповед №1938/03.07.1970г. на МГГП, “Находище на Блатно кокиче – с. Осмар”, с. Осмар – обявена със Заповед №608/23.08.1979г. на КОПС

На територията на община Велики Преслав в поземления фонд на землищата с. Кочово и с. Осмар се намират две естествени находища на ценния растителен вид ”Блатно кокиче”, основание за поставянето на заеманата от вида територия под защита. С общата им площ от 31,00 ха, те са най-големите в Северна България. Находището на блатно кокиче в местност ”Калпунар”, земл. с. Кочово е обявено като защитена местност

със Заповед № 1938/ 03.07.1970г. на Министерство на горите и горската промишленост (МГГП) с площ от 12 ха, а находището в землището на с. Осмар е обявено за ЗМ със Заповед № 608/23.08.1979г. на Комитета за опазване на природната среда (КОПС) при Министерски съвет, с площ от 19 ха. Находищата са ливади със смесена собственост, в по-голямата си част частна. Стопанисват се от земеделските кооперации в двете селища, в чиито арендовани земи са включени по-голямата част от частните имоти на находищата, под контрола на РИОСВ-Шумен.

“Червен божур” - обявена със Заповед № РД-311/30.05.2006г. на МОСВ

Защитената местност е обявена със Заповед № РД-311/30.05.2006г. на МОСВ с цел опазване на растителните съобщества, с преобладаващо представителство и висока плътност на вида „червен божур”, основен обект на защита. Намира се в землището на гр. Върбица, община Върбица. Естественото находище заема площ от 12,0525 ха в ДГТ на СИДП ТП „ДГС Върбица” и граничи с ПР “Момин град”. Площта на защитената местност е актуализирана със Заповед № РД-122 от 22.02.2023 г. на МОСВ, съгласно която тя заема площ от 12.0496 ха. Стопанисва се и се охранява от ТП „ДГС Върбица”, под контрола на РИОСВ-Шумен.

“Челеклията” - обявена със Заповед № РД-312/30.05.2006г. на МОСВ

Защитената местност е обявена със Заповед № РД-312/30.05.2006г. на МОСВ, с цел съхраняване и опазване на приоритетно местообитание от типа “панонски гори”, включващо находища на червен божур, понтийска ведрица, момкова сълза и на други защитени растителни и животински видове. Площта на защитената територия е 22,4248 ха. Намира се в землището на с. Веселиново, община Смядово, в ДГТ на СИДП ТП „ДГС Смядово”. Стопанисва се и се охранява от ТП „ДГС Смядово”, под контрола на РИОСВ-Шумен.

“Дебелеца” - обявена със Заповед № РД-313/30.05.2006г. на МОСВ

Защитената местност е обявена със Заповед № РД-313/30.05.2006г. на МОСВ, с цел опазване на вековна букова гора и естествени находища на растителните видове мъжка папрат, волски език, женска папрат, бодлив залист, подезичен залист, както и на защитени растителни и животински видове. Площта на защитената територия е 28,88 ха. Намира се в землището на с. Веселиново, община Смядово, в ДГТ на СИДП ТП „ДГС Смядово”. Стопанисва се и се охранява от ТП „ДГС Смядово”, под контрола на РИОСВ-Шумен.

“Мадарски скални венци” - обявена със Заповед №РД-535/12.07.2007г. на МОСВ

Защитената местност е обявена със Заповед № РД-535/12.07.2007г. на МОСВ за опазване на карстови скални венци, местообитания на изявени петрофилни и защитени животински видове (лешников сънливец, горски сънливец, белогръд таралеж, подковоноси и гладконоси прилепи, гарван, белоопашат мишелов, скален орел, малък лешояд, бухал, черен и белогръд бързолет, скална лястовица, ливаден дърдавец, шипоопашата и шипобедрена костенурка, стенен гущер, дъждовник и др.), както и находища на редки и защитени растителни видове (гризебахова кутявка, румелийско подрумиче, източен равнец, ленолистен целolist, източен микс, кавказка копривка, туфест игловръх и др.). Намира се на територията на две общини, в землищата на с. Мадара, община Шумен; с. Кюлевча, гр. Каспичан и с. Каспичан, община Каспичан, област Шумен, с обща площ 319,1336 ха в ДГТ на СИДП ТП „ДГС Нови пазар” - гр. Нови пазар. Защитената местност е част от територията на Националния историко-археологичен резерват “Мадара”. Стопанисва се и се охранява от ТП „ДГС Нови пазар”, под контрола на РИОСВ-Шумен.

“Див рожков” - обявена със Заповед № РД-521/12.07.2007г. на МОСВ

Защитената територия е обявена за Защитена местност със Заповед № РД-521/12.07.2007г. на МОСВ след прекатегоризиране на Буферната зона на ПР “Патлейна”, обявена със Заповед №578/17.06.1986г на КОПС при Министерски съвет, с площ от 72,7 ха. Целта е съхраняване на естественото находище на растителния вид Урумово лале, български ендемит, включен в “Червената книга” на Р. България. Стопанисва се и се охранява от СИДП ТП „ДГС Преслав”, под контрола на РИОСВ-Шумен.

“Конски кестен” - обявена със Заповед № РД-512/12.07.2007г. на МОСВ

Защитената територия е обявена за Защитена местност със Заповед № РД-512/12.07.2007г. на МОСВ след прекатегоризиране на Буферната зона на ПР “Дервиша”, обявена със Заповед №578/17.06.1986г на КОПС при Министерски съвет, с площ от 59,1 ха. Целта е съхраняване на естественото находище на дървесния вид Конски кестен, балкански ендемит, включен в “Червената книга” на Р. България. Стопанисва се и се охранява от СИДП ТП „ДГС Преслав”, под контрола на РИОСВ-Шумен.

ПРИРОДНИ ЗАБЕЛЕЖИТЕЛНОСТИ /ПЗ/

“Скока” - обявена със Заповед № РД-314/30.05.2006г. на МОСВ

Природната забележителност е обявена със Заповед № РД-314/30.05.2006г. на МОСВ, с цел опазване на характерен ландшафт, включващ скални венци, водопад, забележителни карстови и скални образувания, най характерното, от които е “Софрата”. Площта на защитената територия е 111.0350 ха. Намира се в землището на с. Веселиново, община Смядово, в ДГТ на СИДП ТП „ДГС Смядово”. Стопанисва се и се охранява от ТП „ДГС Смядово”, под контрола на РИОСВ-Шумен.

Защитени територии /ЗТ/ в Област Търговище

ЗАЩИТЕНИ МЕСТНОСТИ /ЗМ/

“Урумово лале” - обявена със Заповед № 853/10.08.1983г. на КОПС при МС

Защитената територия е обявена като Природна забележителност със Заповед №853/10.08.1983г. на КОПС при Министерски съвет и прекатегоризирана в Защитена местност със Заповед № РД-957/25.07.2003г. на МОСВ. Целта е опазване на естествено находище на растителния вид Урумово лале (*Tulipa urumoffii* Hayek), български ендемит, застрашен от изчезване вид, представен в трите му форми - жълта, червена и пъстра, включен в Червената книга на Р. България. Площта на защитената територия е 12.0 ха. ЗМ заема каменист, силно варовит стръмен склон от ДГТ на СИДП ТП „ДГС Търговище”, в землищата на с. Пайдушко и гр. Търговище, община Търговище. Стопанисва се и се охранява от ТП „ДГС Търговище”, под контрола на РИОСВ-Шумен.

“Игликина поляна” - обявена със Заповед № 448/25.04.1984г. на КОПС при МС

Защитената територия е обявена като Природна забележителност със Заповед №448/25.04.1984г. на КОПС при Министерски съвет и прекатегоризирана в Защитена местност със Заповед № РД-955/25.07.2003г. на МОСВ. Целта е опазване на естествено находище на растителния вид лечебна иглика (*Primula verus* L.), лечебно растение под ограничителен режим на ползване. Площта на защитената територия е 9.2 ха. Намира се в м. „Кованлъка” на нелесопригодна площ от ДГТ на СИДП ТП „ДГС Търговище”, землище гр. Търговище, общ. Търговище. Целогодишно е обект на неорганизиран

туризъм, поради красивата природа, съчетание на защитения обект с оградяща го смесена широколистна гора и близостта с гр. Търговище. Стопанисва се и се охранява от ТП „ДГС Търговище”, под контрола на РИОСВ-Шумен.

“Петка балкан” - обявена със Заповед № 215/05.04.1979г. на КОПС при МС

Със Заповед №215/05.04.1979г. на КОПС при Министерски съвет, защитената територия е обявена като Природна забележителност. Прекатегоризирана е в Защитена местност със Заповед № РД-959/25.07.2003г. на МОСВ, с площ от 5,4 ха. Целта е опазване на вековна смесена гора от видовете цер, благун, зимен дъб на възраст около 150 г. с неравномерен строеж в местността ”Баба конду”, в ДГТ на СИДП ТП „ДГС Търговище”, землище с. Братово община Търговище. Стопанисва се и се охранява от ТП „ДГС Търговище”, под контрола на РИОСВ-Шумен.

“Божур поляна” - обявена със Заповед № РД-315/30.05.2006г. на МОСВ

Защитената местност е обявена със Заповед № РД-315/30.05.2006г. на МОСВ, с цел опазване на находище на червен божур, лечебна иглика, както и на защитени растителни и животински видове. Тя заема площ от 18,07ха, като се намира в ДГТ на СИДП ТП „ДГС Търговище”, в землищата на селата Вардун и Стража, община Търговище. Стопанисва се и се охранява от ТП „ДГС Търговище”, под контрола на РИОСВ-Шумен.

“Римският мост” – обявена със Заповед № РД-961/25.07.2003г. на МОСВ

Със Заповед №3718/28.08.1975г. на МГОПС, защитената територия е обявена като Историческо място с площ 0.1 ха. Прекатегоризирана е в Защитена местност със Заповед № РД-961/25.07.2003г. на МОСВ, с цел опазване на територия с характерен ландшафт. Защитената територия се намира в землището на с. Стеврек, общ. Антоново. Територията, която обхваща защитената местност е със смесена собственост. ЗТ е под контрола на РИОСВ-Шумен.

ПРИРОДНИ ЗАБЕЛЕЖИТЕЛНОСТИ /ПЗ/

“Скално образувание Коня” – обявена със Заповед № 97/13.03.1978 г. на КОПС при Министерски съвет

Защитената територия е обявена като природна забележителност със Заповед №97/13.03.1978 г. на КОПС при Министерски съвет, с площ 0,3ха. Целта е опазване на скално образувание – голина, наподобяващо изображение с форма на кон, намиращо се в близост до главен път София-Варна, в ДГТ на СИДП ТП „ДГС Търговище”, землище гр. Търговище. Площта на природната забележителност е актуализирана със Заповед № РД-1023 от 01.11.2022г. на МОСВ, съгласно която тя заема площ от 0.53 ха. Стопанисва се и се охранява от ТП „ДГС Търговище”, под контрола на РИОСВ-Шумен.

“Водопад в местността Боаза” – обявена със Заповед № 97/13.03.1978 г. на КОПС при Министерски съвет

Защитената територия е обявена като природна забележителност със Заповед №97/13.03.1978 г. на КОПС при Министерски съвет, с площ 0.1ха. Целта е опазване на малък водопад, образуващ се от излизащ на скалната повърхност малък подземен приток на р. Врана. Намира се в живописната местност “Боаза”, в близост до главен път София-Варна, в ДГТ на СИДП ТП „ДГС Търговище”, землище с. Пайдушко, общ. Търговище. Стопанисва се и се охранява от ТП „ДГС Търговище”, под контрола на РИОСВ-Шумен.

“Дервентската пещера” – обявена със Заповед №534/25.09.1978г. на КОПС при МС

Дервентската пещера е обявена за природна забележителност със Заповед № 534/25.09.1978г. на КОПС при Министерски съвет, с площ 1,0 ха. Намира се на склоновете на Преславската планина, дял от Източна Стара планина в Пролазкия пролом в землището на с. Пролаз, общ. Търговище, държавна публична собственост. Пещерата е една от малкото в този край, известна освен с големината си и с богатството на ексцентричните образувания на хелектитите и дендритите, змиевидните извивки на преградите на синтровите езерца с пещерни бисери в тях и масивните сталактити, осеяни с червеникавокафяви до розови и млечнобели кристали. Прилепите са основните видове в пещерната фауна, достигащи стотици броя. Пещерата е местообитание на особен вид малък бръмбър, родственик на вида Светломразец. Дервентската пещера е недостатъчно проучена.

“Гърбавата чешма” – обявена със Заповед № 1187/19.04.1976 г. на МГОПС

Защитената територия е обявена като природна забележителност със Заповед №1187/19.04.1976 г. на Министерство на горите и опазване на природната среда (МГОПС), с площ 0.20ха в ОГТ на Община Антоново. Целта е опазване на скално варовиково образувание с височина 3 /три/ и повече метра и дължина около 10м, образувано от отлагането на варовик от течащата силно варовита вода. Стопанисва се и се охранява от Община Антоново, под контрола на РИОСВ-Шумен.

“Скално образувание Костадин тепе” – обявена със Заповед №1635/ 27.05.1976 г. на МГОПС

Защитената територия е обявена като природна забележителност със Заповед №1635/ 27.05.1976г. на Министерство на горите и опазване на природната среда (МГОПС), с площ 5,0 ха. Обект на защита е скалното образувание в ОГТ на Община Антоново, в землището на с. Малоградец, общ. Антоново. Представява останки от укрепление, свързано с легенда. Стопанисва се и се охранява от Община Антоново, под контрола на РИОСВ-Шумен.

№ по ред	Наименование	Категория	Собственост и стопанисване	Територия /хектари/	Землище, община	Приет план за управление
1.	Букака	Резерват	Изключителна държавна собственост	63,04 ха	гр. Шумен, общ. Шумен	Не
2.	Патлейна	Поддържан резерват	Изключителна държавна	39,61 ха	гр. Велики Преслав, общ. Велики Преслав	Не
3.	Дервиша	Поддържан резерват	Изключителна държавна собственост	11,2136 ха	гр. Велики Преслав, общ. Велики Преслав	Не
4.	Момин град	Поддържан резерват	Изключителна държавна собственост	6,65 ха	гр. Върбица, общ. Върбица	Не
5.	Шуменско плато	Природен парк	Държавна и общинска собственост. Стопанисва се от ТП ДГС „Преслав”, ТП ДГС „Шумен” и	3929,9 ха	с. Троица, с. Осмар и с. Кочово, общ. Велики Преслав, с. Лозево, с. Новосел и гр. Шумен, общ. Шумен	Да

			Община Шумен			
6.	Каньона	Защитена местност	Държавна частна, държавна публична, общинска публична собственост. Стопанисва от община Каспичан	17,58 ха	с. Каспичан, общ. Каспичан	Не
7.	Могилата	Защитена местност	Държавна публична собственост. Стопанисва се от ДП „Кабюк”, землище с.Коньовец, община Шумен	47,5 ха	с. Коньовец, общ. Шумен	Не
8.	Марашка кория	Защитена местност	Общинска собственост. Стопанисва се от община Шумен	23,0 ха	с. Мараш, общ. Шумен	Не
9.	Чибуклията	Защитена местност	Държавна собственост. Стопанисва се от ТП ДЛС „Паламара” – с. Венец	31,8 ха	с. Хърсово, общ. Никола Козлево	Не
10.	Дъбовете	Защитена местност	Общинска собственост. Стопанисва се от община Шумен	0,5 ха	с. Илия Р. Блъсков, общ. Шумен	Не
11.	Находище на Блатно кокиче м. Калпунар	Защитена местност	Смесена собственост – частна и общинска публична. Стопанисва се от ПК „Вр. Долина” и „БГ Агро“ АД, с. Кочово	12 ха	с. Кочово, общ. Велики Преслав	Не
12.	Находище на Блатно кокиче – с. Осмар	Защитена местност	Смесена собственост – частна и общинска публична. Стопанисва се от ЗКПУ „Орало”, с. Осмар	19 ха	с. Осмар, общ. Велики Преслав	Не
13.	Червен божур	Защитена местност	Държавна собственост. Стопанисва се от ТП ДГС „Върбица”	12,0496ха	гр. Върбица, общ. Върбица	Не
14.	Челеклията	Защитена	Държавна собственост.	22,4248 ха	с. Веселиново, общ.	Не

		местност	Стопанисва се от ТП ДГС „Смядово”		Смядово	
15.	Дебелеца	Защитена местност	Държавна собственост. Стопанисва се от ТП ДГС „Смядово”	28,88 ха	с. Веселиново, общ. Смядово	Не
16.	Мадарски скални венци	Защитена местност	Държавна собственост. Стопанисва се от ТП ДГС „Нови пазар”	319,1336 ха	с. Мадара, общ. Шумен, с. Кюлевча и с. Каспичан, общ. Каспичан	Не
17.	Див рожков	Защитена местност	Държавна собственост. Стопанисва се от ТП ДГС „Преслав”	72,7 ха	гр. Велики Преслав, общ. Велики Преслав	Не
18.	Конски кестен	Защитена местност	Държавна собственост. Стопанисва се от ТП ДГС „Преслав”	59,1 ха	гр. Велики Преслав, общ. Велики Преслав	Не
19.	Урумово лале	Защитена местност	Държавна собственост. Стопанисва се от ТП ДГС „Търговище”	12 ха	с. Пайдушко и гр. Търговище, общ. Търговище	Не
20.	Игликина поляна	Защитена местност	Държавна собственост. Стопанисва се от ТП ДГС „Търговище”	9,2 ха	гр. Търговище, общ. Търговище	Не
21.	Петка балкан	Защитена местност	Държавна собственост. Стопанисва се от ТП ДГС „Търговище”	5,4 ха	с. Братово, общ. Търговище	Не
22.	Божур поляна	Защитена местност	Държавна собственост. Стопанисва се от ТП ДГС „Търговище”	18,07ха	с. Вардун и с. Стража, общ. Търговище	Не
23.	Римският мост	Защитена местност	Държавна частна, държавна публична, част и общинска публична собственост.	0.1 ха	с. Стеврек, общ. Антоново	Не
24.	Скока	Природна забележителн ост	Държавна собственост. Стопанисва се от ТП ДГС „Смядово”	111,0350 ха	с. Веселиново, общ. Смядово	Не

25.	Скално образувание Коня	Природна забележителност	Държавна собственост. Стопанисва се от ТП ДГС „Търговище“	0,3 ха	гр. Търговище, общ. Търговище	Не
26.	Водопад в местността Боаза	Природна забележителност	Държавна собственост. Стопанисва се от ТП ДГС „Търговище“	0,1 ха	гр. Търговище, общ. Търговище	Не
27.	Дервентската пещера	Природна забележителност	Държавна собственост.	1,0 ха	с. Пролаз, общ. Търговище	Не
28.	Гърбавата чешма	Природна забележителност	Общинска публична собственост. Стопанисва се от Община Антоново	0,20 ха	с. Стара речка, общ. Антоново	Не
29.	Скално образувание Костадин тепе	Природна забележителност	Общинска публична собственост. Стопанисва се от Община Антоново	5,0 ха	с. Малоградец, общ. Антоново	Не

Информация за по-важни дейности, свързани със Защитените територии в региона, контролиран от РИОСВ - гр. Шумен

През 2025 г. от направление БРЗТЗ са извършени 17 бр. проверки в защитени територии, от които 8 бр. планови и 9 бр. извънредни проверки. Извършените извънредни проверки са както следва: 1 бр. по писмо на МОСВ за ИП „Обновяване и развитие на туристическата инфраструктура в природен резерват „Патлейна“ и резерват „Дервиша“ по одобрена Концепция за интегрирани териториални инвестиции № BG16FFPR003-2.001-0026 „Приключения и отдих в долината на река Камчия“ - създаване на интегриран туристически продукт в устойчива околна среда; 1 бр. по подаден сигнал за изхвърлени отпадъци в ЗМ „Могилата“ в земл. на с. Коньовец, общ. Шумен; 2 бр. в Природен парк „Шуменско плато“ във връзка с публикации в медии и социални мрежи за извършване на дейности по косене и мулчиране, земл. на гр. Шумен; 1 бр. във връзка с писмо на Община Велики Преслав до МОСВ за почистване на път, граничещ с Поддържан резерват „Патлейна“ в землището на гр. Велики Преслав; 1 бр. на ЗМ „Марашка кория“ във връзка с писмо на Кметство с. Мараш за премахване на паднало вековно дърво; 1 бр. по сигнал за незаконна сеч на територията на ПП „Шуменско плато“ - гр. Шумен; 1 бр. във връзка с постъпила информация за организирано еърсофт събитие на територията на ПП „Шуменско плато“ в местност „Илчов баир“, землище гр. Шумен; 1 бр. по подаден сигнал за възникнал пожар на територията на ПП „Шуменско плато“ в землището на гр. Шумен.

При извършена планова проверка в границите на ЗМ „Божур поляна“ в землището на с. Стража, общ. Търговище е установено замърсяване с битови отпадъци, поради което е дадено предписание на ТП „ДГС Търговище“. Предписанието е изпълнено в срок.

Във връзка с осигуряване на пожарната безопасност в ЗТ- изключителна държавна собственост бяха ревизирани оборудваните противопожарни депа. В срок бе

изготвен План за противопожарно устройство за 2025г. на Защитените територии - изключителна държавна собственост на територията на РИОСВ Шумен - Резерват „Букака“ и Поддържаните резервати „Патлейна“, „Дервиша“ и „Момин град“. През отчетния период, както и през предходните години на територията на РИОСВ-Шумен не са възниквали пожари в Защитени територии - изключителна държавна собственост и в съседство с тях в ДГТ.

През 2025г. на основание §7 от Закона за защитените територии са съгласувани: провеждане на състезание по планинско колоездене, бягане и дуатлон на територията на Природен парк „Шуменско плато“; трасе за преминаване на мотоциклети, четириколки и автомобили през територии – горски пътища в землищата на селата Пролаз, Вардун, Черковна и Стража, общ. Търговище, обл. Търговище, за провеждане на Събор на феновете на ЕНДУРО; почистване на път в границите на Защитена местност „Див рожков“, водещ към манастир „Св. Пантелеймон“ гр. Велики Преслав, общ. Велики Преслав; провеждане на обществено мероприятие - Традиционен събор, на територията на ЗМ „Петка Балкан“ в землището на с. Братово, общ. Търговище.

През отчетния период бе набавена част от документацията, необходима за завършване на процедурата по актуализация на площта на Защитена местност „Мадарски скални венци“.

Биоразнообразие

Биологичното разнообразие е многообразието на всички живи организми във всички форми на тяхната естествена организация, техните съобщества и местообитания, на екосистемите и процесите, протичащи в тях. Биологичното разнообразие е част от националното богатство и опазването му е задължение с приоритетна значимост. Същността на приоритетите по опазване на биологичното разнообразие могат да се систематизират главно в няколко аспекта:

1. Опазване на местообитания по типова характеристика и местообитания на застрашени, редки и ендемични растителни и животински видове, представителни за РБългария и Европа, нормативно уредено в Закона за биологичното разнообразие (ЗБР).

2. Законът за лечебните растения (ЗЛР), подзаконовите нормативни документи – Наредби и Заповеди към него на МОСВ, уреждат опазването и регулират ползването на редица лечебни, редки и застрашени растения за добиване на билки, както изкупуването и търговията с тях.

Квотите /пределно допустимите количества/ за лечебни растения под специален режим на ползване от естествени находища за добиване на билки, както изкупуването и търговията с тях, се определят ежегодно със Заповед на министъра на околната среда и водите, за което бе проведена комисия с представители на общини и ДГС/ ДЛС.

По отношение Националната стратегия за опазване и ползване на лечебните растения и ангажиментите на Общините да извършат приблизителна оценка на ресурса лечебни растения от земи общинска собственост за добив на билки, извършеното от Общините е задоволително. Осъществена е добра координация и взаимовръзка с Регионалната дирекция по горите /РДГ/, Държавните ловни стопанства /ДЛС/, Държавните горски стопанства /ДГС/ и Общините в дейността и действията по прилагане и спазване на ЗЛР на територията на РИОСВ-Шумен.

Провеждането на работни съвещания с еколозите на Общините, представители на ДГС/ ДЛС и РДГ в обхвата на РИОСВ- гр. Шумен през предходните години, както и оказаното ни своевременно съдействие при необходимост от ОД на МВР- гр. Шумен и Търговище се утвърди като форма на взаимодействие с обмяна на информация и методична помощ с цел осъществяване на ефективен контрол.

През годината се акцентира върху контрол, изразен в проверки на място на вековни дървета, защитени територии, преписки за ИП/ГСП попадащи в защитени зони, билкозаготвителни пунктове и зоомагазини.

В рамките на календарната 2025г., експертите от направление БРЗТЗ извършиха общо 50 планови проверки по реда на ЗБР, ЗЛР и ГМО, от които 7 бр. на защитени зони, 30 бр. по Закона за лечебните растения, 11 бр. по Закона за биологичното разнообразие и 2 бр. ГМО. Също така се извършиха 119 бр. извънредни проверки, а именно: 1 бр. по сигнал за унищожаване на борови дървета, заляти с бензин и запалени, с цел разчистване на растителност в с. Любичево, общ. Антоново; 1 бр. по сигнал за унищожаване на 70 год. дървета в гр. Антоново, общ. Антоново; 1 бр. във връзка с намерен от служители на РИОСВ бедстващ млад екземпляр от вида Черен бързолет - гр. Шумен; 2 бр. по подаден сигнал за отглеждане на опасни екзотични животни в жилищен блок в гр. Търговище; 76 бр. във връзка с подадени сигнали за намерени бедстващи екземпляри от защитени видове; 9 бр. във връзка с подаден сигнал за забелязан хищник от сем. Котки на територията на ПП „Шуменско плато“; 29 бр. във връзка с донесени в инспекцията бедстващи животни. Във връзка с подадени сигнали за намерени бедстващи екземпляри от защитени видове или донесени в инспекцията такива, същите впоследствие са: настанени за лечение и отглеждане в Спасителен център за диви животни „Зелени Балкани” – гр. Стара Загора, ОП „Зоопарк – Спасителен център“ – гр. Варна и ОП „Център за защита на природата и животните - Добрич“; освободени обратно в природата предвид доброто им състояние; оставени в районите, където са били открити, предвид леталния изход за тях преди транспортирането им до спасителен център.

На Регионален исторически музей – Русе е предоставен трупът на екземпляр от вида Морски орел (*Haliaeetus albicilla*) за попълване на учебната сбирка на музея. Птицата е намерена в безпомощно състояние на язовирната стена на яз. Тича, земл. с. Сушина, общ. Върбица, след което е настанена за лечение в ОП „Център за защита на природата и животните – Добрич“, където малко след това се е стигнало до летален изход за нея.

Компетентно осъществените проверки по решаване на подадените сигнали от граждани и организации, благоприятства избягването на повтаряемостта на сигналите за един и същ обект.

През отчетния период са издадени 13 бр. регистрационни карти, съгласно разпоредбите на Закона за биологичното разнообразие, като са регистрирани: 2 екземпляра от вида Сив папагал Жако (*Psittacus erithacus*); 1 екземпляр от вида Хибридна ара - Харлиголд (Синьо-жълта ара х (Червено-зелена ара х Синьо-жълта ара) (*Ara ararauna* х (*Ara chloroptera* х *Ara ararauna*); 2 екземпляра от вида Червенокорема пирура (*Pyrrhura perlata*); 3 екземпляра от вида Еклектус (*Eclectus roratus*); 1 екземпляр от вида Синьочела амазона (*Amazona aestiva*); 1 екземпляр от вида Конгоански папагал (*Poicephalus gularis*); 2 екземпляра от вида Амазонак чернотемнен (*Pionites melanocephalus*); 1 екземпляр от вида Кралски питон (*Python regius*).

През месец януари 2025-та година съвместно с представители на Българско дружество за защита на птиците, бе извършено 49-тото Среднозимно преброяване на зимуващи водолюбивы птици.

През годината беше проведена комисия за разпределяне на видове билки от лечебни растения под специален режим на опазване и ползване по реда на Закона за лечебните растения.

През месец октомври 2025г. експерт от направление БРЗТЗ взе участие в мониторинга на Кафява мечка (*Ursus arctos*) на територията на Западни Родопи (4-дневен) в рамките на Националната система за мониторинг на състоянието на биологичното разнообразие (НСМСБР).

През месеците април и октомври 2025г., експерти от направлението извършиха мониторинг на Лешников и Горски сънливец, във връзка с поставени през 2024 година 25бр. къщички за наблюдение на сънливци в землището на с. Иваново, общ. Върбица.

Проведени са комисии на терен относно състоянието на находищата на блатно кокиче в с. Осмар и с. Кочово, община Велики Преслав.

При осъществения контрол на билкозаготвителните пунктове през 2025г. може да се обобщи, че в това направление са констатирани нарушения и съставени АУАН, както следва: 26 бр. за непредставяне на отчет за изкупените, реализираните билки и складовите наличности и 1 бр. за организиран билкозаготвителен пункт, за който РИОСВ-Шумен не е уведомена.

Издадени са 7 бр. наказателни постановления и са сключени 2 бр. споразумения. За останалите 15 бр. съставени АУАН не са издавани наказателни постановления поради това, че актовете не са връчени на нарушителите, тъй като същите не бяха открити на територията на страната. Също така за три от нарушенията за непредставен годишен отчет не са съставени АУАН, тъй като нарушителите не бяха точно установени.

За отчетния период е съставен АУАН на физическо лице по реда на Закона за защита на животните за това, че не е подало в РИОСВ – Шумен заявление за регистрация на придобитите от него два живи екземпляра от вида Ням лебед (*Cygnus olor*) в законоустановения 14-дневен срок от придобиването на екземплярите, като впоследствие е сключено споразумение.

През 2025г. са издадени 11 бр. регистрационни карти, съгласно разпоредбите на Закона за защита на животните, като са регистрирани: 5 екземпляра от вида Ням лебед (*Cygnus olor*); 5 екземпляра от вида Черен лебед (*Cygnus atratus*); 1 екземпляр от вида Сърна (*Capreolus capreolus*).

Вследствие на своевременно извършените проверки по депозираните сигнали за бедстващи екземпляри от защитени видове птици, както и във връзка с донесените в инспекцията такива, бяха спасени и/или направени опити да бъдат спасени въпросните екземпляри. В Спасителен център за диви животни „Зелени Балкани” – гр. Стара Загора са изпратени общо 27 бр. бедстващи екземпляра от видовете Бухал, Черен бързолет (21 бр.), Градска лястовица и Таралеж, Бял щъркел (3 бр.). В ОП „Зоопарк – Спасителен център“ – гр. Варна е изпратен един бедстващ екземпляр от вида Малък ястреб. В ОП „Център за защита на природата и животните - Добрич“ са изпратени общо 54 бр. бедстващи екземпляра от видовете Малък ястреб, Ням лебед, Бял щъркел (19), Обикновен мишелов, Черен щъркел, Горска ушата сова, Белоопашат мишелов, Сокол орко, Таралеж (11 бр.), Зелен кълвач, Морски орел, Авлига (2 бр.), Домашна кукумявка (2 бр.), Голям ястреб (2 бр.), Черен бързолет (4 бр.), Червеногърба сврачка, Чухал, Черношипа ветрушка, Горска улулица (2 бр.). През годината при извършване на проверки, свързани с бедстващи екземпляри, експертите от направлението своевременно освободиха в природата 5 бр. екземпляра от видовете Черен бързолет (2 бр.), Обикновен мишелов, Шипобедрена костенурка и Градска лястовица. Общо 24 бр. екземпляра от видовете Обикновен мишелов (2 бр.), Поен дрозд (2 бр.), Градска лястовица (4 бр.), Малък воден бик, Черен бързолет (2 бр.), Бял щъркел (7 бр.), Селска лястовица, Чухал (2 бр.), Голям пъстър кълвач, Сива мухоловка, Домашна кукумявка са оставени в района, където са били намерени съгласно разпоредбите на ЗБР, поради леталния изход за екземплярите преди транспортирането им до Спасителен център.

През 2025г. по отношение на защитени зони е съставен 1 бр. АУАН по ЗООС на дружество за неизпълнение на предписание.

По отношение на Генетично модифицирани организми - през годината съвместно с представители на ИАОС са извършени 2 пробонабирания, резултатите от които са „Не се открива” ГМО ДНК.

III. АНАЛИЗИ ПО ФАКТОРИ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ

III.1. ОТПАДЪЦИ

1. Кратка информация и анализ за разработването, приемането от общинските съвети, актуализирането на общински програми за управление на отпадъците и общински наредби Национални политики в сферата на управление на отпадъците са разписани Национален план за управление на отпадъците по чл. 49 от Закона за управление на отпадъците, Национален стратегически план за управление на отпадъци от строителство и разрушаване на територията на Р. България, Национален стратегически план за поетапно намаляване на количествата биоразградими отпадъци, предназначени за депониране, Национална програма за предотвратяването образуването на отпадъци. Към момента на изготвяне на настоящият доклад, Национален план за управление на отпадъците за периода 2021 – 2028 г. е приет от Министерски съвет.

През 2025 г. са извършени проверки на всички общини в обхвата на РИОСВ гр. Шумен, по отношение спазване изискванията на чл. 52 от ЗУО. Всички общини имат разработени Програми за управление на отпадъците с период 2021-2028 г., съгласно изискванията на чл. 52, ал. 1 от Закона за управление на отпадъците. Кметовете на общините са изпълнили задължението си да информират общинските съвети, за изпълнението на програмите за управление на отпадъците през предходната календарна година. По време на проверките, са представени съответните протоколи от Решенията на общинските съвети, с които се приемат представените отчети по изпълнение на програмите за управление на отпадъците на територията на съответната община. Програмите за управление на отпадъците на територията на общините, са неразделна част от общинските програми за околната среда и се разработват и приемат за период, съответстващ на периода на действие на Националния план за управление на отпадъците.

Всички общини са разработили и приели с решения на общински съвет Наредби по чл. 22 от ЗУО с които са определени условията и реда за изхвърлянето, събирането, включително разделното, транспортирането, претоварването, оползотворяването и обезвреждането на битови и строителни отпадъци, включително биоотпадъци, опасни битови отпадъци, масово разпространени отпадъци, на територията на съответната община.

2. Битови отпадъци Във всички населени места, е изградена система за организирано сметосъбиране и сметоизвозване, като дейността се извършва от лица притежаващи документи по чл. 78 от Закона за управление на отпадъците. Смесените битови отпадъци от общините Велики Преслав, Каспичан, Нови пазар, Попово, Смядово, Шумен и Търговище се предават в инсталация за предварително механично-биологично третиране (сепариране на рециклируеми отпадъци за последващо оползотворяване и биологично третиране на отделената органична фракция), находяща се в с. Езерово, стопанисвана от „Екоинвест Асетс“ АД. Предаването на отпадъците се извършва на база сключени писмени договори, които са представени по време на извършения текущ контрол. В общините Шумен, Попово и Търговище са изградени претоварни станции, като дейностите по съхранение и претоварване на смесените битови отпадъци, се извършват при наличие на издадени документи по чл. 35 от ЗУО. Битовите отпадъци, образувани на територията на общините Хитрино, Венец и Каолиново, преминават през сепарираща инсталация, находяща се с. Близнаци, общ. Хитрино, стопанисвана от „Декра Строй“ ЕООД, притежаващ документ по чл. 35 от ЗУО № 15 – РД – 444 – 00 от 12.02.2020 г. Към регионално депо Омуртаг са включени населените места на общините Омуртаг, Върбица и Антоново от района на РИОСВ Шумен и Котел спадащ към териториалния обхват на РИОСВ-Стара Загора. Община Никола Козлево депонира СБО на Регионално депо за неопасни отпадъци в с. Стожер, област Добрич. Община Опака депонира ТБО на РД гр. Бяла. В четири общини с населени места над 10 000 жители са

осигурени площадки за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата, в т.ч. едрогабаритни отпадъци, опасни отпадъци и други. Три от тях са изпълнили задълженията си чрез сключване на договор с лица притежаващи документ по чл. 67 от Закона за управление на отпадъците за съответните видове отпадъци. На територията на Община Шумен е изградена площадка за събиране и съхранение на опасни отпадъци, от домакинствата.

През 2025 г. са извършени проверки на всички 15 общини в обхвата на РИОСВ гр. Шумен, по отношение спазване изискванията на чл. 52 от ЗУО. Всички общини имат разработени Програми за управление на отпадъците с период 2021-2028 г., съгласно изискванията на чл. 52, ал. 1 от Закона за управление на отпадъците. Кметовете на общините са изпълнили задължението си да информират общинските съвети, за изпълнението на програмите за управление на отпадъците през предходната календарна година. По време на проверките, са представени съответните протоколи от Решенията на общинските съвети, с които се приемат представените отчети по изпълнение на програмите за управление на отпадъците на територията на съответната община. Програмите за управление на отпадъците на територията на общините, са неразделна част от общинските програми за околната среда и се разработват и приемат за период, съответстващ на периода на действие на Националния план за управление на отпадъците.

3. Строителни отпадъци. През 2025 г. са извършени 11 броя планови проверки на лица, притежаващи документи по чл. 35 от Закона за управление на отпадъците, за извършване на дейност по предварително третиране, оползотворяване и рециклиране на строителни отпадъци с кодове R5, R10, R12 и R13. При извършения текущ контрол е проследено спазването на условията в издадените документи по чл. 35 от Закона за управление на отпадъците и изискванията на Наредба за управление на строителни отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали. Беше осъществен контрол по отношение организирането на събирането, оползотворяването и обезвреждането на строителни отпадъци от ремонтна дейност, образувани от домакинства на територията на всички общини. При извършените проверки на всичките 15 бр. общини се установи, че на територията на Община Смядово е изградена площадка за приемане и временно съхранение на строителни отпадъци, община Търговище събира и оползотворява събраните строителни отпадъци на територията на общината чрез рекултивиране на изчерпана кариера с. Пролаз, община Опака събира и предава строителните отпадъци събрани от територията на общината на център за разделно събиране и повторна употреба на строителни отпадъци от домакинствата на Регионално депо - Борово, общините Омуртаг, Антоново и Върбица предават строителните отпадъци събрани от територията на общините за дейност по оползотворяване с код R10 на Регионално депо Омуртаг, общините Шумен, Попово, Хитрино, Велики Преслав, Венец, Нови пазар, Никола Козлево, Каспичан и Каолиново предават строителните отпадъци събрани на територията на общините на дружество „Модулстрой 2013“ООД на база сключени договори.

4. Масово разпространени отпадъци: отпадъци от опаковки и полимерни торбички; негодни за употреба батерии и акумулатори; излязло от употреба електрическо и електронно оборудване; излезли от употреба моторни превозни средства; отработени масла и отпадъчни нефтопродукти; излезли от употреба гуми. През 2025 г. са извършени общо 66 бр. проверки на 57 бр. обекти на лица, които пускат на пазара на Република България продукти, след употребата на които се образуват МРО, във връзка с изпълнението на задълженията им по чл. 14 от Закона за управление на отпадъците. От тях 47 бр. са планови и 19 бр. извънредни проверки, като 11 бр. са във връзка с писмо на Министъра на околната среда и водите. Общия брой на дадените предписания е 20 бр. от които 18 бр., предимно за представяне на липсващи при

проверките документи, от които няма неизпълнени и 2 бр. за заплащане на продуктови такси към ПУДООС. През годината са извършени проверки на 15 бр. общински администрации в териториалния обхват на РИОСВ – Шумен, относно организиране на дейностите по разделно събиране на МРО и оказване съдействие на организации по оползотворяване на МРО. Извършени са 10 бр. извънредни проверки във връзка писмо на Министъра на околната среда и водите на 7 бр. фирми в обхвата на РИОСВ – Шумен, посочени в приложения към писмото списък, както следва: 3 бр. на „Квалитет продукт“ ООД, „Байфа“ АД, 2 бр. на „Милмакс“ ЕООД, „Системстрой“ ЕООД, „Вечни пчели“ ООД, „Органик бий продукт“ ООД и „Лес Комерс-76 ЕООД. Извършени са 7 бр. проверки на лица пускачи на пазара ЕЕО по писмо на МОСВ: НЕС-Нови енергийни системи ООД, гр. Шумен и Хай Груп ООД, гр. Шумен. Във връзка с издадена заповед на Министъра №РД-342/12.05.2025г. са проверени Митев Трейдинг ЕООД, Дити Комерс ООД и Скайком ЕООД. Извършени са и 2 бр. проверки на лица пускачи на пазара масла: по писмо на МОСВ на Алкомет АД за извършен внос на ОМ и проверка на Тракия Глас България ЕАД по писмо на ПУДООС за възстановяване на продуктова такса.

През отчетната година са извършени 3 бр. проверки на дружества, извършващи дейност по рециклиране на отпадъци, представляващи пластмасови опаковки. При проверките е установено, че по данни от НИСО, през годината не са оползотворявани отпадъци от опаковки.

Във връзка със спазване изискванията на чл. 7, ал. 3 от Наредба за определяне на реда и размера за заплащане на продуктова такса, през 2025 г. са извършени 50 бр. проверки, при които няма установени нарушения.

През 2025 г. са извършени 7 бр. проверки на 7 бр. обекти, които извършват смяна и/или пускат на пазара на Р. България автомобилни гуми. Няма установени нарушения, относно спазване на изискванията на чл. 10, ал. 5 от Наредбата за изискванията за третиране на излезли от употреба гуми. Извършени са 17 бр. проверки на 17 бр. обекти, които извършват смяна и/или пускат на пазара на Р. България масла извършени са и 2 бр. проверки на инсталации за оползотворяване на отработени масла. По време на проверките не са установени нарушения, във връзка със спазване на изискванията на чл. 6 и чл. 9 от Наредбата за отработени масла и отпадъци от нефтопродукти. През отчетната година са извършени проверки на 8 бр. обекта по Наредбата за намаляване на въздействието на определени пластмасови продукти върху околната среда и 6 бр. проверки по реда на наредба за определяне реда и размера за заплащане на продуктова такса, с приоритет на изискването по чл. 7, ал. 3 от същата наредба, пусканите на пазара пластмасови торбички с дръжки.

5. Производствени отпадъци. Основна част от контролната дейност в направление „УООП“ са проверките на генератори на производствени отпадъци. Осъществен беше контрол, по отношение начина на съхранение на производствените отпадъци и спазването на изискванията на Наредбата по чл. 43, ал. 1 от ЗУО, недопускане смесване на отпадъците, както и стриктното водене на отчетност по реда на Наредба 1 от 04.06.2014 г. за реда и образците по които се предоставя информация за дейностите по отпадъци, както и реда за водене на публични регистри. На място е изисквана и проверена документацията, относно предаването на образуваните отпадъци: наличие на сключени договори по чл. 8, ал. 1 от ЗУО, идентификационни документи, приемно-предавателни протоколи, кантарни бележки и др. Проследява се спазването на сроковете за предварително съхранение на отпадъците, съгласно § 1, т. 42 от ЗУО. Проверени са 175 бр. лица на територията на РИОСВ – Шумен, притежаващи документи по чл. 35 от ЗУО за извършване на дейности по събиране, третиране и транспортиране на отпадъци. осъществен е контрол за установяване състоянието на съоръженията за третиране на отпадъци, както и спазване на технологията за третиране.

За установяване спазването на изискванията на Наредба 1 от 09.02.2015 г. за изискванията към дейностите по събиране и третиране на отпадъците на територията на лечебните и здравните заведения (ДВ. бр. 13 от 17.02.2015 г.), бяха извършени общо 18 бр. планови проверки на лица генериращи отпадъци от хуманната медицина, както и извършващи дейности с такива отпадъци. Медицинските заведения притежаващи документи по чл. 67 от ЗУО с включена в него дейност с код D-15 с медицински отпадъци са 6 на брой. Осъществени са 2 бр. проверки на лица, извършващи дейности по третиране (обезвреждане) на отпадъци от хуманното и ветеринарното здравеопазване.

През изминалата 2025 г. 128 юридически лица са извършили класификация на отпадъци, образувани в резултат от дейността им, във връзка с което експертите от направлението са утвърдили 362 бр. работни листи, за класификация на отпадъци, генерирани от различни производствени процеси.

6. Съоръжения за третиране на отпадъци. През 2025 г., експертите на РИОСВ – Шумен, извършиха 175 бр. проверки на фирми притежаващи документи по чл. 35 от Закона за управление на отпадъците за дейност с отпадъци. От гореописаните обекти 82 броя проверки са по изпълнение на условията в издадените им разрешителни документи по чл. 67 от ЗУО, в изпълнение на чл. 72, ал. 2 от ЗУО. Извършени са 27 бр. проверки на площадки за които има издадени регистрационни документи по чл. 78 от ЗУО за дейности по третиране на отпадъци и 66 бр. проверки на лица притежаващи регистрационни документи по чл. 78, за извършване на дейност по събиране и транспортиране на отпадъци. По време на проверките на операторите са дадени 25 бр. задължителни за изпълнение предписания, с цел привеждане в съответствие с нормативните изисквания. Установени са 5 бр. нарушения, за които са съставени 5 бр. актове за установени административни нарушения, 4 бр. от които са за нарушения относно предоставяне на информация и водене на отчетност за дейностите по отпадъците, 1 бр. във връзка с нарушен чл. 8, ал.2, т.1 от ЗУО във вр. с чл. 27, ал.1.т.12 от Наредба № Н-4 от 02.06.2023 г. за условията и изискванията, на които трябва да отговарят площадките съхранение или третиране на отпадъци, за разполагане на съоръжения за третиране на отпадъци и за транспортиране на производствени и опасни отпадъци.

7. Разрешителен и регистрационен режим за дейности с отпадъци. През 2025 г. са издадени общо 17 бр. разрешителни документи по чл. 67 от ЗУО, като от тях 3 бр. са нови, 10 бр. са за изменения и/или допълнения на вече издадени документи за извършване на дейности по третиране на отпадъци. Три юридически лица са подали заявления за прекратяване на дейността по третиране на отпадъци. През годината е издаден 1 бр. отказ за издаване на документ за дейност с отпадъци. Общия брой на издадените регистрационни документи по чл. 78 от ЗУО е 80. От тях 4 бр. са нови и изменения на вече издадени документи за извършване на дейности по третиране на отпадъци и 2 бр. откази. Издадени са 66 бр. нови и изменения на вече издадени документи за извършване на дейности по събиране и транспортиране на отпадъци и 8 бр. за прекратяване на дейността.

Във връзка с изискването на чл. 70, ал. 2 от ЗУО, през годината са извършени 6 бр. извънредни проверки, във връзка с представени в РИОСВ гр. Шумен заявления, за издаване на разрешения за нови площадки на които ще се извършват дейности по третиране на отпадъци. Проверките са насочени към съответствието на площадките с нормативните изисквания и съответствието на наличните на площадката съоръжения с които ще се извършват заявените дейности.

8. Контрол на търговци и брокери на отпадъци.

През 2025 г. са проверени 6 бр. лица регистрирани като търговци и брокери на отпадъци. Проверена беше водената отчетност за дейността в Национална информационна система „Отпадъци“, наличието на договори за приемане и предаване на

отпадъци. По време на проверките не са констатирани нарушения в областта на управлението на отпадъците, както и не са съставяни АУАН за установени административни нарушения.

9. Контрол, свързан с изискванията на Регламент (ЕО) №1013/2006 относно превози на отпадъци. Относно изпълнение на задълженията на лицата, по отношение трансграничния превоз на отпадъци и спазване изискванията на Регламент 1013/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 14 Юни 2006 г., а също и документирането по реда на чл. 22 от Наредба № 1 от 04.06.2014 г. за реда и образците, по които се представя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публични регистри, през 2025 г. експертите от направление УООП извършиха 18 бр. планови проверки на лица извършващи износ и/или внос на отпадъци, от зеления списък по Регламента. Проверена беше придружаващата отпадъците документация, (договори, документи към обща информация по чл. 18 от Регламента) и водената отчетност в НИСО. Осъществен е контрол, по отношение представянето на декларация по образец № 51 от Наредба № 1 от 04.06.2014 г. и анекс VII на създадената за целта електронна поща на РИОСВ – Шумен. Във връзка с извършен износ на отпадъци предмет на Регламент 1013/2006 на отпадък, представляващ електронна скрап, определен от получателя като незаконен, от директора на РИОСВ-Шумен е издадена Заповед, по реда на чл. 127, т.3, буква „б“ от ЗУО за връщане на отпадъка на притежателя му – площадка за дейности с отпадъци в гр. Шумен. Транспортът на отпадъка е определен като незаконен по смисъла на Регламента, тъй като електронните платки съдържат електролитни кондензатори с размер над 2,5 см, които са недопустими за оползотворяване на площадката на получателя в Нидерландия. Отпадъкът е върнат на територията на страната и в следствие е предаден за по-нататъшното му законосъобразно третиране, на лице притежаващо документ по чл. 35 от ЗУО и площадка за дейност със съответния код отпадък.

10. Постигнати резултати. Извършени проверки и предприети действия по регистрирани жалби/ сигнали. През 2025 г., експертите от РИОСВ – Шумен извършиха общо 449 бр. проверки, от които 258 бр. на 239 обекта, по осъществения планов контрол и 191 бр. извънредни проверки на 154 обекта, от които 81 бр. по подадени в РИОСВ – Шумен сигнали и жалби на граждани, 10 бр. по последващ контрол по дадени при предходни проверки предписания, 35 бр. извънредни проверки по заповеди и писма на министъра на околната среда и водите, 6 бр. извънредни проверки по искане на ОД на МВР Шумен и Търговище, 29 бр. проверки по прекратяване на работни листи, 1 бр. по писмо на Митници клон Шумен, 6 бр. по заявления за издаване на документи по чл. 67 и чл. 78 от ЗУО, извършена е 1 бр. проверка по ИН, 2 бр. по подадени писма за мобилни трошачки за СО, 1 бр. по подаден работен лист, 15 бр. по самосезиране, 1 бр. по извършен внос на отпадъци, 1 бр. по писмо на ПУДООС, 1 бр. по писмо на РИОСВ-Русе, 1 бр. по изпълнение на ПАМ. В рамките на осъществения контрол, на операторите са дадени общо 159 бр. предписания за привеждане в съответствия с нормативните изисквания на проверяваните обекти. Установява се увеличаване на броя на извънредните проверки, спрямо 2024 г. когато те са били 162, установява се увеличаване на проверките по подадени сигнали. За установените при извършените проверки нарушения на Закона за управление на отпадъците, през изминалата година са съставени 32 бр. актове за установяване на административни нарушения, от които 28 бр. на юридически лица, 1 бр. на физическо лице, 2 бр. на кметове на кметства и 1 бр. на община. Съставените АУАН са предимно за непредставени годишни отчети по отпадъци, нерегламентирано изхвърляне и изгаряне на отпадъци, съхранение на отпадъци на площадки не отговарящи на изискванията на ЗУО и транспортиране на отпадъци без документ. През годината са съставени 6 бр. АУАН без да са извършени проверки като 3 бр. по сигнали с представен снимков

материал на превозни средства за изхвърляне на отпадъци, 3 бр. АУАН за установено нарушение на превоз на отпадъци без да притежава документ за събиране и транспортиране на отпадъци. Основната част от подадените в РИОСВ – Шумен сигнали и жалби от граждани, са относно констатирани замърсявания с отпадъци и нерегламентирано изгаряне на отпадъци. През 2025 г. са извършени 81 бр. проверки по подадени сигнали и жалби, като в сравнение през 2024 г. те са били 56. При проверките по сигнали за установени нарушения на екологичното законодателство, експертите от направлението са съставили 7 бр. АУАН за нерегламентирано изхвърляне на отпадъци, неизпълнение на дадени предписания и за съхранение на отпадъци на неразрешени места.

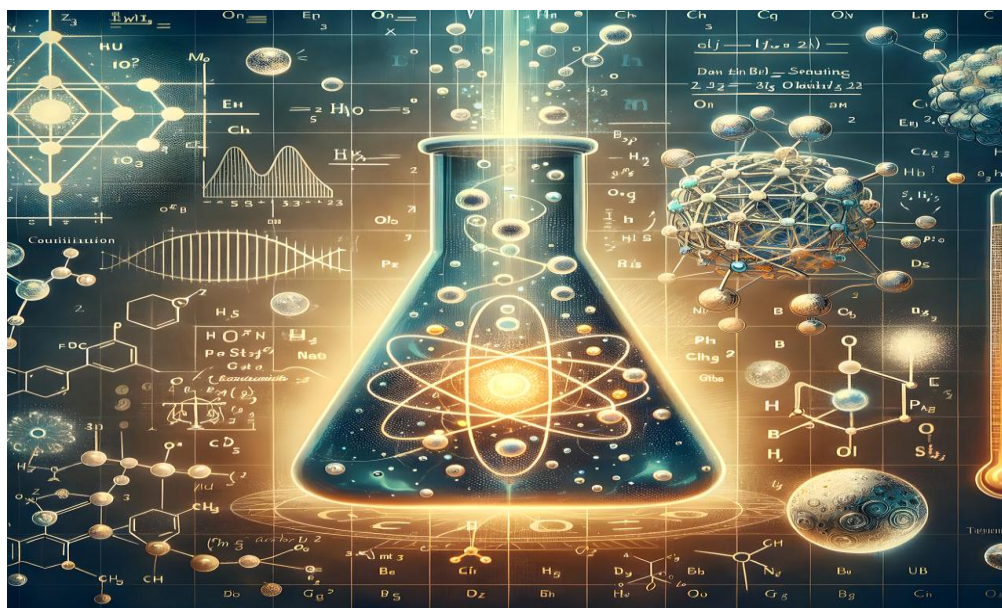
III.2. ШУМ

Контрол на промишлените източници по отношение на излъчвания от тях шум в околната среда. През 2024 г. са извършени планови проверки на 7 обекта за определяне показателите на шум излъчван в околната среда във връзка с прилагане на Закона за защита от шума в околната среда, както следва: „Амиго Груп 12“ ЕООД, гр. Омуртаг, промишлена зона, цех за преработка на бели и червени меса; „Клара АВС“ ЕООД, гр. Търговище, Предприятие за месодобив, с. Зелена морава, общ. Омуртаг; „Лактис милк“ ООД, с. Тодор Икономово, ул. „Девети септември“ № 1, Млекопреработвателно предприятие; „Пестицид“ ЕООД, гр. Шумен, Зърнобаза – кв. „Мътница“, гр. Шумен; „Родина – Агро“ ЕООД, гр. Попово, ул. "П. Хитов" № 20, Предприятие за замразяване на плодове и зеленчуци; „Рьофикс“ ЕООД, гр. Септември, Предприятие за производство на сухи строителни смеси, гр. Нови пазар и „Чернев“ ЕООД, гр. Шумен, цех за производство на месни продукти, с. Хан Крум. При проверките на обектите с извършено измерване на показателите на шум не са отчетени превишения на граничните стойности съгласно Наредба № 6. Не са констатирани нарушения по прилагането на ЗЗШОС.

III.3. РАДИАЦИОНЕН КОНТРОЛ

Програмата на Регионална Лаборатория - Шумен не включва радиологичен мониторинг на околната среда.

III.4. ОПАСНИ ХИМИЧНИ ВЕЩЕСТВА И УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА

1.Кратко описание на състоянието в областта на управлението на химикалите

Управлението на химичните вещества и смеси е свързано с намаляване на риска за здравето на хората и околната среда и предотвратяване на последствията при големи промишлени аварии на обекти с опасни химични вещества и смеси. Прилагането и спазването на законодателството в областта на химикалите е гаранция за постигане на съответствие с основните цели на националната политика по опазване на околната среда; намаляване и предотвратяване на риска за човешкото здраве и околната среда; свободно движение на стоки и сигурност за потребителя.

Основната цел на контролната дейност, относно опасните химични вещества /ОХВ/, е: да се защити човешкото здраве и околната среда и да предотвратят препятствията пред търговията. Контролират се спазването на правила, които уреждат предлагането на пазара и употребата на определени категории химически продукти, пакет от хармонизирани ограничения относно пускането на пазара и употребата на конкретни опасни вещества и препарати и правила в случай на големи аварии и внос и износ на опасни вещества. Да се ограничава и предотвратява риска за човека и околната среда от въздействието на всички химични вещества, класифицирани като опасни по смисъла на ЗЗВВХВС, които се съхраняват, произвеждат и употребяват в териториалния обхват на РИОСВ-Шумен.

През 2025 г. РИОСВ Шумен продължи работата с фирмите определили се, като производители, вносители, дистрибутори или потребители по веригата по смисъла на регламент REACH на територията на Регион – РИОСВ Шумен, с фокус към вносители.

В направлението по отношение на химични вещества и контрол на риска РИОСВ Шумен контролира дейностите по производство, внос, износ, пускане на пазара, съхранение и употребата на химични вещества и смеси, изпълнението на задълженията на операторите на предприятия и/или съоръжения, попадащи под обхвата на Глава седма, Раздел I на ЗООС. Направлението извършва превантивен контрол чрез съгласуване на инвестиционни предложения, планове и програми, относно на разполагането на нови предприятия и/или съоръжения с нисък или висок рисков потенциал, измененията в тях, планирането на нови строежи, включително изграждането на транспортни пътища, жилищни райони, обекти с обществено предназначение в близост до такива предприятия. Контролът върху химичните вещества и смеси се осъществяваше и през 2025 г., съгласно изискванията на Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси /ЗЗВВХВС/ /обн. ДВ, бр. 10 от 04.02.2000 г., изм. и доп., както и свързаните с него подзаконови Наредби и Регламенти на ЕС/.

По предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и ограничаване на последствията от тях (СЕВЕЗО) се извършиха проверки на : Целеви групи – оператори на предприятия, класифицирани с нисък и висок рисков потенциал по чл. 103, ал. 2 или ал. 5 от ЗООС с контролен орган - комисията по чл. 157а, ал. 2 от ЗООС (Комисията).

За да се извърши ефективно приоритизиране на контрола на тези обекти беше необходимо да се спазват „Насоките и критерии за изготвяне на системна оценка на опасностите в предприятия/съоръжения с нисък и висок рисков потенциал във връзка с изискванията на чл. 157а, ал. 9 и 11 от ЗООС“ (Приложение № 1) към Заповед № РД – 232/03.04.2023 г. на министъра на околната среда и водите, с която са утвърдени методически указания за прилагане на изискванията на глава седма, раздел I от ЗООС и за контрола на операторите на предприятия/съоръжения с нисък и висок рисков потенциал.

Наред с проверка на съответствието на документацията на предприятията/ съоръженията с нисък и висок рисков потенциал с нормативните изисквания по глава седма, раздел I от ЗООС - ДППГА, ДБ, аварийно планиране и др., в т.ч. тяхното

преразглеждане и при необходимост последващото им актуализиране, при определяне на приоритетите за контрол се акцентира на:

Съответствие на документацията на операторите с нормативните изисквания по глава седма, раздел I от ЗООС – доклад за политиката за предотвратяване на големи аварии (ДППГА), доклад за безопасност (ДБ) и вътрешен аварийен план (АП), в т.ч. тяхното преразглеждане и при необходимост актуализиране.

За предприятията/съоръженията с висок рисков потенциал: контрол по изпълнението на задълженията на операторите чрез провеждане на обучения, тренировки и проиграване на вътрешния аварийен план; предоставяне на информация по чл. 107, ал. 6, чл. 116е, ал. 4 или по чл. 116з, ал. 3, т. 2 от ЗООС от оператора на кмета на общината, на чиято територия се намира предприятието/съоръжението с цел изготвяне/актуализиране на външен аварийен план. Контрол по изпълнението на задълженията на кметовете по чл. 108 от ЗООС: изготвяне, преглед и актуализиране на външния аварийен план от кмета на общината, на чиято територия се намира предприятието, провеждане на тренировки и учения на външния аварийен план на предприятието. В случай, че такива не са проведени се изисква причината и предвидената дата за тяхното провеждане, анализ и оценка на резултатите от проведените проигравания.

Поддържане актуална информация в регистъра на предприятията с нисък и висок рисков потенциал, чрез вписване на данни за извършени проверки, външния аварийен план на предприятията с висок рисков потенциал и кратка информация за планираните мерки за безопасност и начините на действие в случай на авария.

Беше планиран и извършен:

1. Контрол по Регламент (ЕС) 2017/852 относно живака. Целеви групи – вносители и търговци, складове, онлайн търговия (вкл. платформи за продажба). Контрол за недопускане на внос/износ на живак, живачни съединения и смеси в нарушение на регламента. Когато е допустимо съхранение (напр. за военни цели, за употреба като референтен стандарт, исторически наличности и др.), проверка на условията за безопасно съхранение, спазване на изискванията за дългосрочно съхранение, наличие на аварийни планове и инструкции, предотвратяване на течове и замърсяване на почви и води.

2. Контрол по Регламент (ЕО) 1907/2006 REACH. Целеви групи - производители, дистрибутори, вносители, изключителни представители и потребители по веригата.

Участие в „Тринадесетия координиран европейски проект (REF-13) на Форумът за обмен на информация към Европейската агенция по химикали за прилагане на Регламентите 1907/2006 (REACH) и 1272/2008 (CLP) в Европейското икономическо пространство и с прилагане на ограниченията по приложение XVII на REACH, приложими за смеси и изделия, с приоритет на новоприетите ограничения.

- Изготвяне на рискови профили за химични вещества/фирми, показали несъответствия с изискванията на Регламент (ЕО) 1907/2006 REACH. Сътрудничество с Агенция „Митници“ в контекста на инструкцията за взаимодействие. Целева група: вносители на опасни химикали.

- Контрол на ограниченията на вещества от Приложение XVII на REACH

При извършване на проверките следва да се изискат документи, доказващи, че употребите/продуктите са съобразени с ограниченията (прагови концентрации, сертификати от доставчици и др.).

Списъкът на веществата с въведени нови ограничения, включени в Приложение XVII на REACH е публикуван на адрес: <https://echa.europa.eu/bg/substances-restricted-under-reach>.

Бележка:

• Контрол на вещества, предмет на разрешаване (Приложение XIV на REACH), след достигане на съответната дата на забрана. Приоритет следва да се дава на веществата с издадени разрешения през 2023 или 2024 г. Целеви групи:

оператори, на които е издадено разрешение или се ползват от преходния период, предвиден в чл. 56, пар. 1, буква г) на REACH;

потребители надолу по веригата, които използват продукти съдържащи вещества, за чиято употреба е издадено разрешение на участник нагоре по веригата, като вещества: 4-(1,1,3,3-тетраметилбутил) фенол, етоксилиран (4-tert-OPnEO) и 4-нонилфенол, разклонен и линеен, етоксилиран (4-NPnEO), в състава на реагенти за ин-витро диагностика (IVD), (напр. използвани в клинични лаборатории с цел проверка на прилагане условията в издаденото решение за разрешаване и отразени в рИЛБ, като събиране за подходящо пречистване на отпадъчните води замърсени с веществата);

потребители надолу по веригата, които употребяват вещества, за чиято употреба е издадено разрешение на участник нагоре по веригата на доставки (нотификатори по чл. 66); напр.: Arsenic acid, Tetraethyl lead, Chromium trioxide (CrO₃) - през януари 2025 са издадени разрешения за употреба на хромен триоксид, вкл. за приложения в авиационната и отбранителната индустрия, повърхностни обработки и др.; Sodium dichromate и Potassium dichromate - употреба в предотвратяване на корозия на метални покрития и др.

оператори, които пускат на пазара вещества, за чиято употреба е издадено разрешение на негови непосредствени потребители надолу по веригата (чл. 56, пар. 1, буква д) на REACH).

На контрол подлежеше прилагането на условията към издадените разрешения за употреба, вкл. провеждане на програми за мониторинг, документиране на резултатите, преразглеждане на условията и въведените мерки за управление на риска, включени в решенията за разрешаване, актуализирането на ИЛБ (съгласно чл. 31, пар. 9 на REACH) или информацията (съгласно чл. 32, пар. 3 на REACH).

3. Контрол по Регламент (ЕС) 2019/1021 относно устойчивите органични замърсители (УОЗ). Целеви групи – производители на изделия, вносители и потребители надолу по веригата. Контрол на ограниченията/забраните за употреба на устойчиви органични замърсители, вкл. новите УОЗ вещества.

4. Контрол по Регламент (ЕО) 2019/1020 относно надзора на пазара. Целеви групи - производители, вносители, потребители по веригата, изключителни представители, дистрибутори, доставчици на услуги за обработка на поръчки, доставчици на услуга на информационното общество и крайни ползватели (потребители извън всяка търговска или стопанска дейност, занаят или професия).

5. Контрол по Регламент (ЕО) 1272/2008 CLP. Целеви групи - производители, дистрибутори, вносители и потребители по веригата.

• Контрол относно Нотификации за класификация и етикетиране на вещества съгласно чл. 40 на CLP и задължение за поддържане на информация и искания за информация;

Необходимо беше да се извърши контрол на продуктите, въведени на пазара на Съюза – уведомления за продукти под митнически режим „допускане за свободно обращение“ (съгласно чл. 26 от регламента/дейности съответстващи на Инструкцията за взаимодействие с Агенция „Митници“). Прилагаше се чл. 34, ал. 4 от Регламент (ЕО) 2019/1020 относно въвеждането на информация в Информационната и комуникационна система (ICSMS) при внос на продукти, за които процесът на допускане за свободно обращение е бил отложен.

Като високо рискови се определени обектите, които произвеждат и/или съхраняват големи количества химикали. Приоритетно бяха заложени тези фирми на

територията на РИОСВ Шумен, които подлежат на контрол съгласно изискванията на Наредбата за реда и начина на съхранение на опасни химични вещества и смеси.

Регламент (ЕО) 1907/2006 REACH

Наименованието REACH е съкращение на Европейския регламент за химикалите (ЕО) 1907/2006: Регистрация, оценка, разрешаване и ограничаване на химикали. Като регламент, а не като директива, REACH се прилага пряко във всички държави - членки на Европейския съюз (ЕС). REACH е широко считан за един от най-строгите законодателни актове в областта на химикалите в света. REACH се основава на принципа, че производителите, вносителите и потребителите надолу по веригата на доставки са длъжни да поемат отговорност за въздействието, което техните химикали могат да окажат върху хората и околната среда. Производителите и вносителите трябва да докладват на Европейската агенция по химикали (ЕCHA) за всички вещества, зависещи от регистрацията, които възнамеряват да произвеждат или пускат на пазара на ЕС в количества от един метричен тон или повече годишно. По-специално, освен физикохимичните свойства на всяко вещество, трябва да бъдат събрани и предоставени на ЕCHA токсикологични данни в регистрационното досие. Осигуряването на тази основа за оценка на безопасността на всяко химично вещество има за цел да гарантира безопасната употреба на веществата на всички етапи от жизнения им цикъл, като се прилага принципът "няма данни, няма пазар". Това означава, че химикали, които не са регистрирани, не могат да бъдат пускани на пазара - с малки изключения.

По принцип всички вещества, които не се считат за естествени и които се произвеждат или внасят в количества от поне един метричен тон годишно, трябва да бъдат регистрирани, дори ако са компоненти на смес или друг вид стока. Това включва не само химически вещества, използвани в промишлената обработка, но и такива, с които хората влизат в контакт в ежедневието си - например почистващи препарати, бои и лакове, дрехи, хидратиращи кремове, пластмасови изделия, мебели и електрически уреди. Поради тази причина регламентът е изключително важен за повечето предприятия в ЕС. Изключенията включват вещества, които са предмет на закони с еднаква сила, напр. хранителни продукти, фуражи и лекарства. Съществуват обаче изключения за сектора на научноизследователската и развойната дейност и в областта на полимерната химия. Полимерите като такива понастоящем също не подлежат на регистрация.

Роли и задължения

Всяко дружество трябва да определи как точно го засяга REACH и каква е ролята му, тъй като това може да е различно за различните вещества или за различните модели на доставки. Само като определи първо своята роля, дружеството може да знае какви задължения произтичат от това. За тази цел трябва да се идентифицират правилните юридически лица и да се определят конкретни членове на персонала като отговорни. Това често може да представлява предизвикателство за по-малките дружества.

Производителите и вносителите също така са задължени да документират изчерпателно цялата информация, свързана с безопасността на веществата и смесите с опасни свойства, в информационен лист за безопасност (ИЛБ) и са длъжни да

предоставят тази информация на клиентите на родния им език, без да им бъде поискано. Информационният лист за безопасност трябва да съдържа и подробности за безопасната работа и мерките за сигурност. Ако материалът съдържа вещество, пораждащо сериозно безпокойство (SVHC), в концентрация, по-висока от 0,1 % от масата, трябва да се предостави допълнителна информация за безопасната употреба. (За други продукти задължението за уведомяване за SVHC се урежда от член 33, като не се изисква ИЛБ) ИЛБ не се изисква като част от регистрационното досие, но въпреки това е от решаващо значение за комуникацията по веригата на доставка.

В допълнение към всичко това, REACH обхваща и разпоредби за процесите на нотифициране, докладване и архивиране. Обикновено разрешенията не са валидни за неопределен период от време и вместо това са предмет на променящи се условия и разпоредби. Регистрантите са длъжни да актуализират своите регистрационни досиета в съответствие с най-новите научни открития. Европейската комисия редовно ще проверява дали изискванията за регистрация все още съществуват/прилагат се, като е възможно да бъдат въведени допълнителни задължения. Преобладаващата цел на ЕСНА е постепенното заместване на веществата, пораждащи безпокойство, с по-малко опасни вещества и/или технологии, веднага щом станат налични технически или икономически жизнеспособни алтернативи.

През 2025 г. продължи работата с фирмите определили се, като производители, вносители, дистрибутори или потребители по веригата по смисъла на регламент REACH на територията на Регион – РИОСВ Шумен. Беше контролирано разпространението на информация нагоре и надолу по веригата на доставки, което е характерна особеност на REACH. Потребителите трябва да бъдат информирани от производителите и вносителите за опасните свойства на веществото и за това как да контролират риска. За да могат да извършват оценка на риска, доставчиците имат нужда от повече информация от потребителите по веригата за техните собствени употреби. REACH осигурява рамка, в която информацията може да се предава надолу и нагоре по веригата за доставки. Експерти от направлението извършваха консултантска дейност с фирми, във връзка с осъществяване на дейностите, произтичащи от изискванията на Регламент (ЕО) № 1907/2006, относно REACH и Регламент (ЕО) 1272/2008 относно класифицирането, етикетирането и опаковането на химични вещества и смеси (CLP), в сила от 20.01.2009 г. На интернет страницата на РИОСВ Шумен периодично се поставяха указания за предприемане на необходимите стъпки при изпълнение на задълженията на компаниите, произтичащи от разпоредбите на Регламента REACH и материали във връзка със задълженията на фирмите по законодателството свързано с опасни химични вещества и смеси.

Обхватът на контролната дейност през 2025 г. беше по прилагане на Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси, Наредба за реда и начина за съхранение на опасни химични вещества и смеси, Регламент 1907/2006 REACH и Регламент/ЕО/№1272/2008 г. Бяха включени проверки по извършени регистрации, нотификации, правилно съхранение и употреба на химичните вещества, изготвяне на рискови профили за вещества/фирми, показали несъответствия с изискванията на Регламента. Сътрудничество с Агенция „Митници“ в контекста на инструкцията за взаимодействие. През 2025 г. бяха извършени 152 бр. проверки на 145 обекта, от тях 127 бр. планови проверки, участие в 50 бр. планови комплексни проверки. Извършени са 25 бр. извънредни проверки. Съставени са 0 бр. АУАН. Дадени са 59 бр. предписания. Експерти от направлението участваха в проверки на 16 обекта с издадени комплексни разрешителни. От общо 137 бр. проверки по Регламент REACH, 22 бр. са на производители, попадащи в обхвата на REACH; 2 бр. на вносители, 2 бр. на дистрибутори и 137 бр. на потребители по веригата. Брой извършени проверки за: същинска регистрация 24 бр., относно информация по веригата на доставки 137 бр., за

предоставяне на информация за вещества в изделия 39 бр., разрешаване и ограничение на опасни вещества 137 бр., относно вносни стоки (от трети страни) 6 бр. Общ брой задължени лица, на които са издадени предписания 32 бр., от които 9 са производители, 0 вносители, 0 дистрибутор, 23 потребители по веригата. Брой проверки, при които не са установени несъответствия - 114 бр. Извършените проверки по Регламент REACH по заложените в плана за 2025 г. са 127 като планираните са 127, с което се отчита 100% изпълнение.

За сравнение: През 2024 г. бяха извършени 160 бр. проверки на 142 обекта, от тях 133 бр. планови проверки, участие в 53 бр. планови комплексни проверки. Извършени са 13 бр. извънредни проверки. Съставени са 0 бр. АУАН. Дадени са 158 бр. предписания. Експерти от направлението участваха в проверки на 29 обекта с издадени комплексни разрешителни. От общо 142 бр. проверки по Регламент REACH, 22 бр. са на производители, попадащи в обхвата на REACH; 2 бр. на вносители, 2 бр. на дистрибутори и 142 бр. на потребители по веригата. Дадени са 158 бр. предписания, изпълнени са 158 бр. предписания. Брой извършени проверки за: същинска регистрация 24 бр., относно информация по веригата на доставки 142 бр., за предоставяне на информация за вещества в изделия 39 бр., разрешаване и ограничение на опасни вещества 142 бр., относно вносни стоки (от трети страни) 6 бр. Общ брой задължени лица, на които са издадени предписания 69 бр., от които 14 са производители, 0 вносители, 1 дистрибутор, 44 потребители по веригата. Брой проверки, при които не са установени несъответствия - 91 бр. Извършените проверки по Регламент REACH по заложените в плана за 2024 г. са 133, като планираните са 133, с което се отчита 100% изпълнение. За сравнение през 2023 г. са извършени 146 бр. проверки на 141 обекта, от тях 135 бр. планови проверки, участие в 54 бр. комплексни проверки. Извършени са 11 бр. извънредни проверки. Съставени са 3 бр. АУАН. Наложена е една принудителна административна мярка. Дадени са 198 бр. предписания.

Във връзка с изпълнението на Тринадесетия координиран европейски проект (REF-13) на Форумът за обмен на информация към Европейската агенция по химикали за прилагане на Регламентите 1907/2006 (REACH) и 1272/2008 (CLP) в Европейското икономическо пространство и с прилагане на ограниченията по приложение XVII на REACH, приложими за смеси и изделия, с приоритет на новоприетите ограничения бяха изпратени за обследване в ИЦ „Алми тест“ гр. София за дейността на направление «КПКЗ, екологична отговорност и доброволни ангажименти и опасни химични вещества и контрол на риска от големи аварии с охв» 2/две/ изделия /продукти, продавани онлайн/. След извършения анализ, относно спазването на ограниченията, проведени изпитвания в акредитирана лаборатория - ИЦ „Алми тест“ гр. София не се установи наличие на забранени или ограничени вещества в обследваните изделия. Констатациите от проверката бяха записани в онлайн инструмента за докладване към въпросника (EU Survey) <https://ec.europa.eu/eusurvey/runner/REF-13>.

Бяха извършени 8 бр. проверки на 8 фирми за УОЗ вещество - хексабромциклододекан HBCDD, на фирми професионални потребители и търговия с експандиран и екструдирен полистирен: „Булпор“ ООД, гр. Шумен, „Господинови – Строймаркет“ ЕООД, гр. Шумен, „ЕМСА груп“ ЕООД, гр. Шумен, „Челик Йелдъз“ ООД, гр. Шумен, „ХВГ Комерс“ ЕООД, гр. Русе, складова база гр. Шумен „Темакс-търговски център за дома 1“ ЕООД, гр. Търговище и гр. Шумен, „РИО-Бетон“ ООД, гр. Попово, не са констатирани нарушения и наличие на посочените вещества.

Бяха извършени 5 бр. проверки за наличие на Полихлорирани нафталени (PCNs) на „Темакс-търговски център за дома 1“ ЕООД, гр. Търговище и гр. Шумен, „Алкомет“ АД, гр. Шумен, „Рока България“ АД гр. Каспичан, „Линеа Пак“ ООД, гр. Шумен/ново „Фамилия Тръст“ АД/. Спазват се заложените ограничения в Приложение XVII на Регламент REACH. Не се установи наличие на PCNs.

Бяха извършени 5 бр. проверки за наличие на HCBД – „Фикосота“ ООД, гр. Шумен „САРК БЪЛГАРИЯ“ АД, гр. Шумен, „Теси“ ООД, гр. Шумен, „Рока България“ АД, гр. Каспичан, „Херти“ АД, гр. Шумен. Спазват се заложените ограничения в Приложение XVII на Регламент REACH. Не се установи наличие на HCBД-Хексахлоробутадиен в смеси и изделия.

Беше извършена една проверка за наличие на Пентахлорфенол (PCP) „Фикосота“ ООД, гр. Шумен, спазват се заложените ограничения в Приложение XVII на Регламент REACH. Не се установи наличие на Пентахлорфенол (PCP) в използваните, образувани смеси и изделия.

Извършиха се проверки по Регламент (ЕС) 2019/1021 относно устойчивите органични замърсители (УОЗ), във връзка с контрол на ограниченията/забраните за употреба на устойчиви органични замърсители, за случая в защитни покрития и импрегнирани тъкани използвани от фирмите. Извършени бяха проверки по отношение на наличие на Хлороалкани C10-C13 (късоверижни хлори-рани парафини) (SCCP) в изделия. Не се установи нарушение във връзка с европейското законодателство, във връзка с Регламент ЕС 2019/1021 - относно устойчивите органични замърсители (УОЗ) и Приложения XIV и XVII на Регламент REACH, по отношение на внос и употреба на забранени вещества в изделия.

Извършени бяха 14 бр. проверки: планови на „Темакс-търговски център за дома 1“ ЕООД, гр.Търговище и гр. Шумен; „Май“ ООД, гр. Шумен, извънредни проверки, във връзка с писма на МОСВ за предприемане на действия по компетентност за получени уведомления по системата за бърз обмен на информация Safety Gate Rapex и във връзка с постъпили в МОСВ писма от Комисията за защита на потребителите (КЗП): „ТЕМАКС България“ ЕООД, обект гр. Шумен, „ТЕМАКС България“ ЕООД, обект в гр. Търговище, „F-58“ обект гр. Шумен, „Теди Търговия на дребно“ ЕООД, гр. Шумен, „Нарру buy“, обект гр. Шумен, „Пепко България“ ЕООД, гр. София, магазин Търговище, „ Нарру buy“, обект гр. Търговище, „КиК Текстилен унд Нон Фууд“ ЕООД, гр. Търговище, „КиК Текстилен унд Нон Фууд“ ЕООД, гр. Шумен, „Техномаркет България“ ЕАД, гр. Шумен. Бяха извършени 71 проверки на ограниченията на вещества от Приложение XVII на REACH (вкл. диизоцианати), вкл. след нотификации от Комисията за защита на потребителите (КЗП) за вещества в изделия.

Публикувана е информация на интернет страницата на РИОСВ Шумен за задълженията на предприятията за регистрация по Регламент REACH .

Във връзка с утвърдените указания за провеждане на контролна дейност по ЗЗВВХВС, съгласно Заповед № РД-268/11.05.2018 г. на Министъра на ОСВ при проверки се даваха предписания за изготвяне и представяне на Приложение №2 Формат и съдържание на информация, събирана и поддържана от задължените лица и удостоверяваща изпълнението на изискванията на чл.36 от Регламент REACH и чл.49 от Регламент CLP на проверяваните оператори. В РИОСВ Шумен се попълват и поддържат форматите на проверяваните фирми по Приложение №3 на горесцитираните Указания. Поддържат се електронни досиета на обектите.

Регламент (ЕО) №1272/2008 относно класифицирането, етикетиранието и опаковането на вещества и смеси (CLP)

През 2025 г. бяха извършени 144 бр. проверки на 137 фирми, относно класификация и етикетиранието на вещества по CLP, от тях 127 планови проверки на 127 фирми. Бяха извършени проверки на 30 фирми, относно предоставяне на информация, за вещества в изделия на 39 фирми. Проверки по Информация по веригата на доставки (член 32 от REACH) и съгласуваност между данните в досиетата за регистрация (оценка за безопасност на веществото) и информацията във веригата на доставка - 39 бр. Брой проверки, по време на които не са констатирани несъответствия – 114 проверки, при

които са дадени предписания – 32 бр., дадени са 16 бр. предписания. Извършените планови проверки по Регламент CLP за 2025 г. са 127 бр., като от тях планирани са 127 бр. - 100% изпълнение. Няма наложени глоби/ имуществени санкции по Регламента през отчетния период.

За сравнение през 2024 г. бяха извършени 148 бр. планови проверки по информация по веригата на доставки на 148 фирми, относно нотификации за класификация и етикетиране на вещества по CLP. Бяха извършени проверки на 30 фирми, относно предоставяне на информация, за вещества в изделия на 39 фирми. Няма наложени глоби/имуществени санкции по Регламента през отчетния период.

Регламент №648/2004 относно детергентите

В РИОСВ Шумен през 2025 г. бяха извършени проверки: по Указания за провеждане на контролна дейност по прилагане на Регламент 1907/2006, относно детергентите и Регламент 648/2004 (Детергенти). На проверяваните предприятия бе извършен контрол и във връзка с правилното съхранение на химични вещества и смеси. Бяха извършени планови проверки на 5 бр. предприятия през 2025 г. по отношение на повърхностно активните вещества влизащи в състава на детергентите. На същите 5 бр. предприятия бяха извършени проверки и по отношение на употребата на фосфати и други фосфорни съединения в потребителските перилни детергенти. При проверките беше установено следното: не е извършвано нарушение на чл.27 от Закон за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси, не се установи нарушаване на ограниченията относно биоразградимостта на ПАВ и на детергенти съдържащи ПАВ, както и за нарушаване на ограниченията за употреба на фосфати и други фосфорни съединения в потребителски перилни детергенти. За сравнение през 2024 г. са извършени 5 бр. проверки.

Регламент № 649/2012, относно износа и вноса на опасни химикали (PIC);

Брой задължени лица, обект на контролна дейност и проверки – 2 бр., проверки по време на които не са констатирани несъответствия - 2 бр., извършени проверки за информационни листове за безопасност - 2 бр. Няма дадени и изпълнени предписания. На територията на РИОСВ Шумен нямаше износители и вносители през 2025 г. на PIC химикали по смисъла на Регламент (ЕС) 649/2012. За сравнение през 2024 г., са извършени 2 бр. проверки на 2/две/ предприятия.

Регламент № 2017/852 относно живака;

Няма извършени проверки по регламента през 2025 г.

Регламент (ЕС) № 2019/1021 относно устойчивите органични замърсители (УОЗ)

През 2025 г. са извършени 77 бр. планови проверки на основание чл. 27, ал. 1, във връзка с чл. 25, т. 9 и т. 14 от Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси по прилагането на Регламент 2019/1021(POPs). Бяха извършени 8 бр. проверки на 8 фирми за УОЗ вещество -хексабромоциклододекан HBCDD, на фирми професионални потребители и търговия с експандиран и екструдирани полистирен: „Булпор“ООД, гр. Шумен, „Господинов – Строймаркет“ ЕООД, гр. Шумен, „EMCA груп“ ЕООД, гр. Шумен, „Челик Йелдъз“ ООД, гр. Шумен, „ХВГ Комерс“ ЕООД, гр. Русе, складова база гр. Шумен „Темакс-търговски център за дома 1“ЕООД, гр. Търговище и гр. Шумен, „РИО-Бетон“ ООД, гр. Попово, не са констатирани нарушения и наличие на посочените вещества. Бяха извършени 5 бр. проверки за наличие на Полихлорирани нафталени (PCNs) на „Темакс-търговски център за дома 1“ ЕООД, гр. Търговище и гр. Шумен, „Алкомет“ АД, гр. Шумен, „Рока България“ АД гр. Каспичан, Линеа Пак ООД, гр. Шумен/ ново „Фамилия Тръст“ АД/ . Спазват се заложените ограничения в Приложение XVII на Регламент REACH. Не се установи наличие на PCNs. Бяха извършени 5 бр. проверки за наличие на HCBVD – „Фикосота“ ООД, гр. Шумен „САРК БЪЛГАРИЯ“АД, гр. Шумен, „Теси“ ООД, гр. Шумен, „Рока България“ АД, гр. Каспичан, „Херти“ АД, гр. Шумен. Спазват се заложените ограничения в Приложение XVII на Регламент REACH. Не се установи наличие на HCBVD -Хексахлоробутадиен в смеси и изделия.

Беше извършена една проверка за наличие на Пентахлорфенол (PCP) „Фикосота“ ООД, гр. Шумен, спазват се заложените ограничения в Приложение XVII на Регламент REACH. Не се установи наличие на пентахлорфенол (PCP) в използваните, образувани смеси и изделия. Извършиха се проверки по Регламент (ЕС) 2019/1021 относно устойчивите органични замърсители (УОЗ), във връзка с контрол на ограниченията/забраните за употреба на устойчиви органични замърсители, за случая в защитни покрития и импрегнирани тъкани използвани от фирмите. Извършени бяха проверки по отношение на наличие на Хлороалкани C10-C13 (късоверижни хлори-рани парафини) (SCCP) в изделия. Не се установи нарушение във връзка с европейското законодателство, във връзка с Регламент ЕС 2019/1021 - относно устойчивите органични замърсители (УОЗ) и Приложения XIV и XVII на Регламент REACH, по отношение на внос и употреба на забранени вещества в изделия.

Извършени бяха 14 бр. проверки: планови - „Темакс-търговски център за дома 1“ЕООД, гр.Търговище и гр. Шумен; „Май“ ООД, гр. Шумен, извънредни проверки - във връзка с писма на МОСВ за предприемане на действия по компетентност по получени уведомления по системата за бърз обмен на информация Safety Gate Rapex и във връзка с

постъпили в МОСВ писма от Комисията за защита на потребителите (КЗП) : „ТЕМАКС България“ ЕООД, обект гр. Шумен, „ТЕМАКС България“ ЕООД, обект в гр. Търговище, „F-58“ обект гр. Шумен, „Теди Търговия на дребно“ ЕООД, гр. Шумен, „Нарру буу“, обект в гр. Шумен, „Пепко България“ ЕООД, гр. София, магазин Търговище, „Нарру буу“, обект в гр. Търговище, „КиК Текстилен унд Нон Фууд“, ЕООД, гр. Търговище, „КиК Текстилен унд Нон Фууд“ ЕООД, гр. Шумен, „Техномаркет България“ ЕАД, гр. Шумен.

Регламент (ЕС) № 2019/1020 относно надзора на пазара

Извършени са общо 22 бр. проверки, от които 6 бр. планови проверки на: „АЛИАНС ХИМ“ ООД, гр. Шумен, „Алкомет“ АД, гр. Шумен, „ЕМСА ГРУП“ ЕООД, гр. Шумен, ЕТ „Ели-Румяна Георгиева“, гр. Нови пазар, „Рулен“ ООД, гр. Нови пазар, „Екофол“ АД, гр. Търговище. Дружествата са определени, като доставчици на услуги за обработка на поръчки/ДУОП/, Икономически оператори, установени в ЕС. Не се установи нарушение. Във връзка с изпълнението на Тринадесетия координиран европейски проект (REF-13) на Форумът за обмен на информация към Европейската агенция по химикали за прилагане на Регламентите 1907/2006 (REACH) и 1272/2008 (CLP) в Европейското икономическо пространство и с прилагане на ограниченията по приложение XVII на REACH, приложими за смеси и изделия, с приоритет на новоприетите ограничения бяха изпратени за обследване в ИЦ „Алми тест“ гр. София за дейността на направление „КПКЗ, екологична отговорност и доброволни ангажменти и опасни химични вещества и контрол на риска от големи аварии с охв“ 2/две/ изделия /продукти, продавани онлайн/. След извършения анализ, относно спазването на ограниченията, проведени изпитвания в акредитирана лаборатория - ИЦ „Алми тест“ гр. София не се установи наличие на забранени или ограничени вещества в обследваните изделия. Констатациите от проверката бяха записани в онлайн инструмента за докладване към въпросника (EU Survey) <https://ec.europa.eu/eusurvey/runner/REF-13>.

Във връзка с писма на МОСВ за предприемане на действия по компетентност по получени уведомления по системата за бърз обмен на информация Safety Gate Rapex и във връзка с постъпили в МОСВ писма от Комисията за защита на потребителите (КЗП) са извършени 16 броя проверки на 30 продукта със сериозен риск. Не се установи наличие на посочените артикули в писмата с произход Китай, Хонгконг, за които е получена нотификация от Швеция, Норвегия, Германия от система Safety Gate RAPEX.

Наредба за реда и начина на съхранение на опасни химични вещества и смеси:

Изпълнени са всички 127 бр. проверки на всички обекти заложи в плана за контролна дейност за 2025 г., по Наредба за реда и начина на съхранение на опасни химични вещества и смеси. В рамките на осъществения контрол са дадени 16 бр. предписания, които са изпълнени. При проверките се констатира, че операторите съхраняват химичните вещества и смеси в съответствие с условията за безопасно съхранение и поддръжка на складовите съоръжения, които са посочени в информационните листи за безопасност. Спазват се общите изисквания към складовете и организацията за съвместно съхранение съгласно чл. 6 от Наредбата за реда и начина на съхранение на опасни химични вещества и смеси. За сравнение през 2024 г. са проверени, 133 бр. планови проверки и 10 бр. извънредни проверки. При тези проверки се констатира, че операторите съхраняват химичните вещества и смеси в съответствие с условията за безопасно съхранение и поддръжка на складовите съоръжения, които са посочени в информационните листи за безопасност. Бяха дадени и изпълнени 86 бр. предписания. Отчита се добра дейност, по отношение на контрола по химикали, която се изразява в липсата на аварии вследствие на дейности с употребата на химични вещества и смеси.

СЕВЕЗО

Във връзка с планирането на контролната дейност на РИОСВ за предприятия и/или съоръжения, класифицирани с нисък или висок рисков потенциал, съгласно чл. 103, ал. 2 от ЗООС (СЕВЕЗО обекти) и в съответствие с чл. 157а, ал. 11 от ЗООС, и предоставените

от МОСВ насоки и критерии, е извършена системна оценка на опасностите в СЕВЕЗО обектите на територията на РИОСВ-Шумен. За всеки един СЕВЕЗО обект са отчетени отделните критерии и индикатори, които определят крайната оценка за предприятието и го категоризират като степен на опасност (висока, средна, ниска). В изпълнение на изискванията на Глава седма, Раздел I на ЗООС и Наредба за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и за ограничаване на последствията от тях, на територията на РИОСВ Шумен през 2025 г. са класифицирани 9 бр. предприятия с висок и нисък рисков потенциал. От тях 7 бр. с нисък и 2 бр. с висок рисков потенциал.

Регистър на СЕВЕЗО обекти

№ по ред	Наименование на обекта	Изходящ номер и дата на писмото (становището) за потвърждаване на ДППГА. Номер и дата на решение по чл. 106, ал. 4 от ЗООС за потвърждаване/отказ на ДППГА или негови актуализации (за ПСНРП)/Номер и дата на решение за одобряване/неодобряване на ДБ по чл. 116, ал. 1 от ЗООС или ново решение по чл. 116ж, ал. 4 от ЗООС, или решение по чл. 99, ал. 2 от ЗООС (за ПСВРП)	Класификация на обекта	
			Висок рисков потенциал	Нисък рисков потенциал
1	2	3	4	5
1	„Тракия глас България“ ЕАД, гр. Търговище	Решение №01-А7/ 2023 г., по чл. 116ж , ал. 4 предложение първо, за потвърждаване на доклада за безопасност.	висок рисков потенциал	
2	„Караш инвест“ ЕООД гр. София, с обособена част от Химически завод "Смядово"	Решение за одобряване на актуализиран доклад за безопасност по чл.116, ал.1, т.1 от ЗООС-№58-А5/2018г.	висок рисков потенциал	
3	„Пашабахче България“ ЕАД, гр. Търговище	Решение № РИОСВ Шумен-ПГА-02 /2022 г.		нисък рисков потенциал
4	„ЕР ЛИКИД България“ ЕООД, гр. Търговище	Изходящ номер и дата на писмото (становището) за потвърждаване на ДППГА -№ 2147 от 27.04.2016 г., Писмо Изх.№УК-2860 от 28.06.2022 г. На ИАОС, потвърждение по чл.103, ал.6 от ЗООС на извършена актуализирана класификация по чл.103, ал.5 от ЗООС.		нисък рисков потенциал
5	„Мега груп“ АД, гр. Варна, площадка гр. Смядово	Потвърждение пълнотата и съответствието на доклада за политиката за предотвратяване на големи аварии с изискванията на Наредбата за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и ограничаване на последствията от тях, чл.103, ал.9, във връзка с изискването на чл.106, ал.2 от ЗООС, Писмо Изх.№ 1228 от 26.5.2016 г.		нисък рисков потенциал
6	„КРИС ОЙЛ 97“ ЕООД, гр. Каспичан, ул. „Никола Вапцаров“ №27	Потвърждение пълнотата и съответствието на доклада за политиката за предотвратяване на големи аварии с изискванията на Наредбата за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и ограничаване на последствията от тях, чл.103, ал.9, във връзка с изискването на чл.106, ал.2 от ЗООС, Писмо Изх.№ ОА-2682-11 от 16.11.2020 г.		нисък рисков потенциал

7	„Фикосота“ ООД, гр. Шумен, бул. „Мадара“ № 48, производство на миещи и перилни препарати	Потвърждение по чл.103, ал.6 от ЗООС на извършена класификация на предприятието, Писмо на МОСВ Изх.№ УК-30 от 27.09.2018 г. Потвърждение пълнотата и съответствието на доклада за политиката за предотвратяване на големи аварии с изискванията на Наредбата за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и ограничаване на последствията от тях, чл.103, ал.9 във връзка с изискването на чл.106, ал.2 от ЗООС, Писмо Изх.№ ОА 2282/10/ от 1.02.2019 г.	нисък рисков потенциал
8	„Ново стъкло“ ЕАД, гр. Нови пазар, ул. „Цар Освободител“ № 36	Писмо Изх.№ ОА-2894/5/от 25.11.2021 г., Становище по чл.106, ал.2 от ЗООС за потвърждаване на пълнотата и съответствието на Доклад за политиката за предотвратяване на големи аварии на ПСНРП.	нисък рисков потенциал
9	„Алкомет“ АД гр. Шумен	Потвърждение по чл.103, ал.7 от Закона за опазване на околната среда, от ИАОС гр. София, Изх. №УК № УК-3549 от 13.12.2024 г. на актуализирано уведомление за класификация. Решение № РИОСВ Шумен-ППГА-01-А1-ШУ(10) /2025г.	нисък рисков потенциал

Предприятия или съоръжения, класифицирани, като предприятия с висок и нисък рисков потенциал на територията на РИОСВ Шумен към момента са:

- с висок рисков потенциал – 2 бр. „Тракия глас България” ЕАД, гр. Търговище; и „Караш инвест“ ЕООД гр. София, с обособена част от Химически завод Смядово.

- с нисък рисков потенциал – 7 бр. „Мега груп” ЕАД, гр. Варна, площадка гр. Смядово, „ЕР ЛИКИД България“ ЕООД, гр. Търговище, „Крис ойл 97“ ЕООД, гр. Каспичан, „Ново стъкло“ ЕАД, гр. Нови пазар, „Пашабахче България“ ЕАД, гр. Търговище, „Фикосота“ ООД, гр. Шумен, „Алкомет“ АД, гр. Шумен.

В РИОСВ Шумен е постъпило писмо вх.№ 354 (3)/19.11.2025 г. от Изпълнителна агенция по околна среда, с което ни информират, че предприятието, класифицирано с нисък рисков потенциал – „Булбиокем“ ЕООД, гр. Смядово, обл. Шумен, с оператор „Булбиокем“ ЕООД, с ЕИК: 201425383 и адрес на управление: ул. „Мазалат" № 1, п. к. 5300, гр. Габрово, представлявано от г-н Николай Минчев, управител ще бъде заличено от публичния регистър по чл. 111, ал. 1, т. 6 от ЗООС и електронната база данни на Европейската комисия (e-SPIRS) съдържащи информация за предприятията/съоръженията с нисък и висок рисков потенциал. Уведомени са с Писмо Изх.№ОА-354-4 от 24.11.2025 г. членовете на комисията по Севезо, по чл. 157а, ал. 2 от ЗООС от Област Шумен.

Планирани и осъществени са общо 6 проверки на предприятия класифицирани с висок рисков потенциал - „Тракия глас България” ЕАД, гр. Търговище; Караш инвест ЕООД гр. София, с обособена част от Химически завод Смядово – 2 бр. Предприятия класифицирани с нисък рисков потенциал – „Фикосота“ ООД, гр. Шумен, „Алкомет“ АД, гр. Шумен, „Ново стъкло“ ЕАД, гр. Нови пазар, „Пашабахче България“ ЕАД, гр. Търговище – 4 бр. Извършени са 3 бр. извънредни проверки. Експерт от направлението взе участие в проверка на складове за съхранение на взривни вещества и производство на взривни вещества „Караш инвест“ ЕООД, гр. София площадка гр. Смядово, съгласно Писмо № I-61159/2013 г. на Гл. секретар МВР.

Целевите групи за контрол бяха – оператори на предприятия, класифицирани с нисък и висок рисков потенциал по чл. 103, ал. 2 или ал. 5 от ЗООС. Контролен орган - комисията по чл. 157а, ал. 2 от ЗООС (Комисията). Беше планиран и извършен контрол по отношение на: извличане на поуки от аварии, разпространение на знания, придобити

от научени уроци; проверка как операторите на предприятията/ съоръженията проследяват възникналите аварии, аварийни ситуации и инциденти на територията на предприятието. Стъпките на процеса на учене от аварии са: разследване, докладване, разпространение и извличане на поуки. Проверяваше се, дали операторът е взел мерки за събиране на информация свързана с инциденти и аварии: разписани ли са процедури/инструкции/заповеди за докладване на инциденти и аварии, с цел тяхното разследване и предприемане на последващи действия за предотвратяване в рамките на системата за коригиращ мониторинг; процедурите при аварии, отчитат ли и т.н. инциденти, свързани с нарушения на технологичния режим с потенциал за аварии и дали включват описание на вътрешната система на оператора за докладване на възникнали аварии, като и тяхното разследване и последващи мерки на основата на придобития опит от миналото, в случай, че са възниквали аварии. Прилагат ли се процедурите за систематично идентифициране на големи аварии при нормални и аномални режими на работа. Извършва ли се оценка на вероятността от възникване големи аварии и идентифицирани ли са съответните превантивни мерки. При всяка проверка се разглеждат минали аварии, аварийни ситуации и инциденти, които са се случили в предприятието или в други предприятия от същия производствен отрасъл (в случай, че такава информация е налична). Операторът следваше да анализира възникнали аварии, аварийни ситуации или инциденти. Проверяваше се за: описание на събитието (аварии, инциденти, аномалии в експлоатация и т.н.), определяне на отговорностите и процедурите за събиране, анализ и документиране на събитието; текущи резултати от анализа на аварии, инциденти и аномалии на процесите, за да се установят причините и възможните интервенции; наличието на ефективен обмен на информация за аварията; разпространяване на знания, придобити от научени уроци до съответния персонал на предприятието. При проверките се обсъждаха въпроси по отношение на: организационни функции и отговорности на персонала на обекта при възникване на аварийни ситуации; описание на действията, които следва да бъдат предприети в случай на промишлена авария или на сериозна заплаха от възникване на такава, с цел контролиране на условията или събитията, или информация къде може да бъде намерено такова описание; системи за ранно предупреждение на публичните органи, отговорни за провеждането на аварийно-спасителни работи извън обекта; организиране на обучение на персонала във връзка със задълженията, които се очаква да бъдат изпълнени от него; разпоредби, гарантиращи, че засегнатите или потенциално засегнатите страни ще бъдат незабавно уведомени за промишлената авария и че след възникване на аварията връзката ще бъде поддържана; обучения, тренировки и проиграване на вътрешния аварийен план.

В хода на проверките операторите се информираха за наличните ресурси за докладване на големи аварии на европейско и международно ниво, чиято цел е именно да се улесни обмена на поуки, извлечени от аварии и инциденти, включващи опасни вещества, за да се подобри предотвратяването на аварии и смекчаването на потенциалните последствия от тях. По време на проверките беше осъществен контрол за: предоставена ли е актуална информация на засегнатата общественост (чл. 116д, ал. 1 от ЗООС), както и на обектите с обществено предназначение, които могат да бъдат засегнати в случай на голяма авария и/или на съседните предприятия, които не попадат в обхвата на Глава седма, раздел I от ЗООС. Извършваше се проверка, с цел да се отчете до каква степен операторът на предприятието е отразил адекватно: коя е засегнатата общественост, използвал ли е най-подходящото средство за комуникация с нея, постигнато ли е изискването за „ясна и разбираема информация“ Обменена ли е информация със съседните обекти за характера и степента на опасност от възникване на авария с последващ „ефект на доминото“ и аварийното планиране и евакуационните маршрути (чл. 116з от ЗООС). В случай, че операторът е изготвил информационна брошура/листовка или е публикувал информацията в местните средства за масово

осведомяване, то същата следваше да бъде изисквана и приложена към протокола от проверка. На операторите беше обърнато внимание за формата и съдържанието на информацията, които са определени в Приложение № 11 към чл. 20, ал. 4 от Наредбата (Ново, ДВ, бр. 62 от 2022 г., в сила от 05.08.2022 г.). При осъществяване на контролната дейност се отчете изпълнено ли е изискването от страна на оператора за преразглеждане на политиката за предотвратяване на големи аварии (ППГА) и системата за управление на мерките за безопасност (СУМБ), и при необходимост последващо актуализиране на ДППГА, както и актуализиране на доклада за безопасност (ДБ) най-малко веднъж на всеки 5 години и вътрешния аварийен план (ВАП) на подходящи интервали не по-дълги от 3 години. За предприятията с нисък рисков потенциал се вземат предвид всички обстоятелства посочени в чл. 106, ал. 10 от ЗООС, а за предприятията с висок рисков потенциал - всички обстоятелства посочени в чл. 116е, ал. 1 и ал. 2 от ЗООС.

Комисията осъществи контрол и обърна внимание на операторите на следното:

-за предприятията/съоръженията с нисък рисков потенциал - ДППГА и необходимостта от актуализацията му или заключенията от извършеното преразглеждане. Когато в случаите по чл. 106, ал. 10 от ЗООС се установи, че не се налага актуализация на ДППГА, операторът е длъжен да документира данните и заключенията от извършеното преразглеждане и да предоставя документацията на Комисията за целите на контрола. В 7-дневен срок от преразглеждането на ДППГА операторът изпраща заключенията и документацията на директора на РИОСВ.

-за предприятията/съоръженията с висок рисков потенциал - ДБ и ВАП, в т.ч. ДППГА и СУМБ и необходимостта от актуализацията им или заключенията от извършеното преразглеждане: когато въз основа на преразглеждане на документите по чл. 116е, ал. 1 и/или 2 от ЗООС, операторът установи, че не се налага актуализация, той документира данните и заключенията от извършеното преразглеждане и предоставя документацията на Комисията при проверка. В 7-дневен срок от преразглеждането на документите по чл. 116е, ал. 1 и/или 2 от ЗООС операторът изпраща заключенията/ документацията на изпълнителния директор на ИАОС. При актуализиране на вътрешния аварийен план в случаите по чл. 116е, ал. 2 от ЗООС, операторът предоставя информация за актуализиране на външния аварийен план на кмета на засегнатата община и изпраща в 7-дневен срок актуализирания вътрешен аварийен план на изпълнителния директор на ИАОС и го предоставя на Комисията за целите на контрола.

Извършваше се контрол по изпълнение на условията в издадените разрешителни по чл. 104, ал. 1 на ЗООС, съгласно § 29. (1) от ЗООС и спазване на мерките, заложили от операторите в Доклада за безопасност /ДБ/ за обекти с висок рисков потенциал и на прилагането на ДППГА на обекти с нисък рисков потенциал.

Извършени са 2 бр. планови проверки по Севезо на предприятия с висок рисков потенциал, 4 бр. проверки на предприятия с нисък рисков потенциал, дадени са 9 бр. предписания. С писмо Вх.№ ОА-1739 от 25.06.2025 г. са представени документи по изпълнение на предписание № 3 от КП РБ-С-05 от 11 и 12.06.2025 г. на „Фикосота“ ООД, гр. Шумен. С Писмо Вх.№ОА-1779 от 1.07.2025 г. РИОСВ Шумен е уведомена за изпълнение на предписание № 1 от същия КП. Приложен е входящ №УК-3519 от 26.06.2025 г. в ИАОС гр. София. С писмо Вх.№ ОА-2256 от 28.8.2025 г., РИОСВ Шумен е уведомена за изпълнение на предписание № 4. Съставен е АУАН № РБ-01 за установяване на административно нарушение на „Фикосота“ ООД, гр. Шумен. Съгласно План за 2025 г. и Заповед №10/16.01.2025 г. /Приложения 1 и 2 към същата Заповед/, на Директора на РИОСВ Шумен за създаване на комисии за извършване на съвместни проверки на оператори на предприятия и съоръжения, класифицирани с нисък и висок рисков потенциал в съответствие с чл. 103, ал. 2 от Закона за опазване на околната среда и Заповед № РД – 168/4.03.2025 г. на Министъра на околната среда и водите за утвърждаване на годишните планове за контролната дейност през 2025 г. от комисииите

/Приложение 14 към същата Заповед бяха извършени проверки на: „Тракия глас България“ ЕАД, гр. Търговище на 29 и 30.04.2025 г. „Караш инвест” ЕООД, площадка гр. Смядово, на 16.05.2025 г., „Алкомет” АД, гр. Шумен, на 8 и 9.04.2025 г., „Пашабахче България“ ЕАД, гр. Търговище, „Фикосота“ ООД, гр. Шумен на 12.06.2025 г., „Ново стъкло” ЕАД, гр. Нови пазар.

Извършен е контрол на обекти, осъществяващи дейности с химикали в обхвата на чл. 103. ал. 1 от ЗООС - обекти с доклад от извършената класификация по образец съгласно Приложение № 1 от Наредбата за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и ограничаване на последствията от тях, със заключение, че не са класифицирани като ПСНРП или ПСВРП, 127 - планови проверки на 127 обекта, от които в рамките на комплексни проверки - 50 бр., 3 бр. извънредни проверки на 2 обекта.

С Писмо изх. №85 от 19.02.2025 г., вх. № ДО-28-8 /19.02.2025 г., в РИОСВ Шумен е получен коригиран ДППГА на „Алкомет“ АД гр. Шумен. Коригираният Доклад за политика за предотвратяване на големи аварии (ДППГА) на „Алкомет“ АД, е разработен в изпълнение на изискванията на чл. 106, ал. 1 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС), както и в съответствие с Приложение № 2 към чл. 11, ал. 1 от Наредбата за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и за ограничаване на последствията от тях (приета с ПМС № 2/ 11.01.2016 г., изм. и доп. ДВ бр. 62 от 05.08.2022 г.).

На основание на чл. 106, ал. 4 от ЗООС и чл. 2, т. 3 , буква „д“ от НАРЕДБА за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и ограничаване на последствията от тях, е потвърдена пълнотата и съответствието на актуализиран Доклад за политиката за предотвратяване на големи аварии на ПСНРП, във връзка с изискванията на глава седма, раздел I от Закона за опазване на околната среда /ЗООС/ и чл. 11, ал. 1 от Наредба за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и ограничаване на последствията от тях на обект „Алкомет“ АД, гр. Шумен. Издадено е Решение № РИОСВ Шумен-ППГА-01-А1-ШУ(10) /2025 г. През 2025 г. има потвърден един ДППГА на „Алкомет“ АД, гр. Шумен, Решение № РИОСВ Шумен-ППГА-01-А1-ШУ(10) /2025 г.

С Наредба за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и ограничаване на последствията от тях на основание на чл.103, ал.9 от ЗООС, / обн., ДВ, бр. 5 от 19.01.2016 г., в сила от 19.01.2016 г., посл. изм. бр. 62 от 05.08.2022 г./ се регламентират дейностите по предотвратяване на големи аварии и ограничаване на последствията от тях за човешкото здраве и околната среда. Във връзка с изискванията на горесцитираната Наредба експерти от направлението участваха в: одобряване на инвестиционни предложения по реда на глава шеста от ЗООС и/или разрешаване на строителството по реда на глава осма, раздел II от Закона за устройство на територията за случаите по чл.104, ал.2 от ЗООС и доклади за предотвратяване на големи аварии по реда на чл.106 на ЗООС за изграждане и/или експлоатация на нови или изменения на съществуващи предприятия и/или съоръжения с нисък рисков потенциал или на части от тях. Съгласно ЗИД на ЗООС, контролът по изпълнение на условията в издадените разрешителни по чл.104, ал.1 от ЗООС за обекти с висок рисков потенциал и на прилагането на ДППГА на обекти с нисък рисков потенциал се извършва чрез съвместни проверки от определени със заповед на Министъра на околната среда и водите комисии, съставени от представители на териториалните и регионалните структури на: Министерството на околната среда и водите; Министерството на вътрешните работи; Оправомощени представители на Изпълнителна агенция Главна инспекция по труда; Оправомощени представители на кметовете на общините. Отчита се добра координация между контролните органи и създаден механизъм за извършване на съвместни проверки, във връзка с проверките по чл.104 от ЗООС.

4. Екологична отговорност и отстраняване на минали екологични щети

В годишния план за 2025 година бяха заложи и извършени 20 броя планови проверки за осъществяване на контрол по ЗОПОЕЩ, като от тях 2 броя попадат в обхвата на т.1 на Приложение №1 (обекти с КР); 4 броя в обхвата на т.2 на Приложение №1 (издадени документи от РИОСВ по реда на ЗУО) от ЗОПОЕЩ; 2 броя в обхвата на т.3 на Приложение №1, (извършване на дейности по използване на водите и водните обекти); 18 броя попадат в обхвата на т.4 на Приложение №1 от ЗОПОЕЩ. Относно прилагане на Закона за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети /ЗОПОЕЩ/ при извършване на контролната дейност през 2025 година са дадени 10 (десет) броя предписания/, в т.ч. 1 брой при участие в планова проверка по ЗОПОЕЩ; 17 броя при участие в планови комплексни проверки и 2 броя при участие в планови проверки по КР; Изпълнени са всички 10(десет) броя предписания. Дадените предписания предимно касаят: изготвяне и/или актуализиране на собствената оценка за възможни случаи на непосредствена заплаха за екологични щети и на случаи на причинени екологични щети, включване на превантивни и оздравителни мерки; предоставяне на актуална информация до МОСВ за вписване и поддържане на публичния регистър на операторите, които извършват дейности по Приложение №1 към чл.3, т.1 на ЗОПОЕЩ.

Съгласно Наредбата за публичния регистър на операторите, които извършват дейности по Приложение №1 към чл.3, т.1 от ЗОПОЕЩ, през 2025 година РИОСВ-Шумен е извършила електронно подаване на информация към МОСВ за поддържане на публичния регистър по ЗОПОЕЩ - 83 броя документи издадени по реда на ЗУО на оператори, които извършват дейности по Приложение №1 от ЗОПОЕЩ и са въведени данни чрез внедрената Информационна система за управление и поддръжка на публичен регистър (ИСУППР).

Към 31.12.2025 година на територията на РИОСВ-Шумен няма оператори, които да изпълняват програми за отстраняване на минали екологични щети.

За сравнение, в годишния план за 2024 година бяха заложи и извършени 20 броя планови проверки за осъществяване на контрол по ЗОПОЕЩ. Във връзка с констатации по планови проверки през 2024 година, са съставени 2/два/ акта за административно нарушение, изразяващи се в неизпълнение на чл.17, ал.1 и ал.2 от Закон за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети/ЗОПОЕЩ/ и чл.5, т.6 от Наредбата за публичния регистър, а именно че към датата на проверката, като оператори, извършващи дейност по Приложение №1, към чл.3, т.1 от ЗОПОЕЩ.

Анализ на дейностите по други текущи задачи

Извършвани са проверки по пълнота и достоверност на информацията подадена от операторите в ГДОС на операторите с КР, при необходимост/съмнения в качеството и достоверност на информацията са извършвани проверки на място. Извършвано е отчитане седмично, месечно, тримесечно, годишно на свършената работа. Създадена е и се поддържа база данни на обекти-досиета, които подлежат на контрол от РИОСВ, по отношение на опасни химични вещества и смеси. Извършване на електронно подаване на информация до МОСВ за поддържане на публичния регистър по ЗОПОЕЩ, във връзка с издадени документи по реда на ЗУО на оператори, извършващи дейности по т.2 на Приложение № 1 от ЗОПОЕЩ на територията на РИОСВ-Шумен, чрез *Информационната система за управление и поддръжка на публичния регистър (ИСУППР)*. Своевременно подаване на база данни до МОСВ в публичния регистър за СЕВЕЗО обекти - предприятия и/или съоръжения с нисък рисков потенциал (ПСНРП) и предприятия и/или съоръжения с висок рисков потенциал (ПСВРП) във вътрешната (работна част) на регистъра. Подготвят се в указаните нормативни срокове становища, уведомителни писма и др., съобразно входящата кореспонденция. Изготвят се становища за постъпили заявления или проекти на комплексни разрешителни; по инвестиционни намерения, ДОВОС, ОУП. Извършва се анализ на резултатите след проведени комплексни проверки и комплексни разрешителни.

Експертите от направлението повишават квалификацията си във връзка с нова нормативна база в областта на опазване на околната среда.

IV. ПРЕВАНТИВНА ДЕЙНОСТ И КОНТРОЛ

IV.1 Решения по глава VI от ЗООС

1. Общ брой издадени от РИОСВ решения по ОВОС за територията на РИОСВ по отрасли и общини. Проведени са 5 заседания на Експертния екологичен съвет към РИОСВ- Шумен през 2025 г. и са издадени 5/пет/ броя решения по ОВОС.

2. Общ брой издадени от РИОСВ решения за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за територията на РИОСВ по отрасли промишлени дейности. През 2025г. са постановени 40 /четиридесет/ броя решения за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС с характер на решенията „да не се извършва ОВОС“ и 1 /едно/ решения с характер „да се извършва ОВОС. Постановените 40 броя решения за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС с характер „да не се извърши ОВОС“ попадат в различни позиции от приложения № 2 на ЗООС, както следва: 5 броя по т.11, б. „б“ от Приложение №2 към чл.93, ал.1, т.1 и 2 от ЗООС; 2 брой по т.4, б. „д“ от Приложение №2 към чл.93, ал.1, т.1 и 2 от ЗООС; 1 брой по т.4, б. „в“ от Приложение №2 към чл.93, ал.1, т.1 и 2 от ЗООС; 2 броя по т.10, б. „б“ от Приложение №2 към чл.93, ал.1, т.1 и 2 от ЗООС; 5 броя по т.3, б. „а“ от Приложение №2 към чл.93, ал.1, т.1 и 2 от ЗООС; 3 броя по т.3, б. „и“ от Приложение №2 към чл.93, ал.1, т.1 и 2 от ЗООС; 1 брой по т.3, б. „в“ от Приложение №2 към чл.93, ал.1, т.1 и 2 от ЗООС; 4 броя по т.3, б. „б“ от Приложение №2 към чл.93, ал.1, т.1 и 2 от ЗООС; 4 броя по т.1, б. „в“ от Приложение №2 към чл.93, ал.1, т.1 и 2 от ЗООС; 1 брой по т.6, б. „а“ от Приложение №2 към чл.93, ал.1, т.1 и 2 от ЗООС; 1 брой по т.1, б. „е“ от Приложение №2 към чл.93, ал.1, т.1 и 2 от ЗООС; 2 броя по т.7, б. „в“ от Приложение №2 към чл.93, ал.1, т.1 и 2 от ЗООС; 1 брой по т.12, б. „д“ от Приложение №2 към чл.93, ал.1, т.1 и 2 от ЗООС; 1 брой по т.10, б. „г“ от Приложение №2 към чл.93, ал.1, т.1 и 2 от ЗООС; 1 брой по т.7, б. „г“ от Приложение №2 към чл.93, ал.1, т.1 и 2 от ЗООС 1 брой по т.6, б. „в“ от Приложение №2 към чл.93, ал.1, т.1 и 2 от ЗООС; 1 брой по т.11, б. „з“ от Приложение №2 към чл.93, ал.1, т.1 и 2 от ЗООС; 6 броя по т.2, от Приложение №2 към чл.93, ал.1, т.1 и 2 от ЗООС б. „г“ от Приложение №2 към чл.93, ал.1, т.1 и 2 от ЗООС и 1 брой по т.10, б. „а“ . През отчетния период 2025г. в РИОСВ гр. Шумен е постановено едно решение по ОВОС след

постановен административен акт с характер „да се извърши ОВОС“ за ИП: „Монтаж на линия за дестилационно оползотворяване на отпадъци в рамките на съществуваща площадка за дейности с отпадъци“ в УПИ VI, кв. 12 в с. Хитрино, общ. Хитрино с площ 6940 м².“

3. Общ брой на решения по ОВОС за неодобряване, общ брой на решения за прекратяване на процедури по ОВОС, общ брой на обжалвани решения по ОВОС/решения за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС, общ брой на отменени решения. Постановени са 45 решения за прекратяване на производствата по ОВОС: 16 /шестнадесет/ по искане на възложителя, 3 /три/ поради недопустимост, 24/двадесет и четири/ поради не представена информация, неизпълнение указанията на РИОСВ гр. Шумен и 2/две/ след напомнително писмо за невнасяне на изискана информация/ документация повече от 12 месеца.

4. Общ брой на становища по ЕО и решения за преценяване на необходимостта от извършване на ЕО за територията на РИОСВ по области. През 2025 година са постановени 23 броя решения за преценяване на необходимостта от извършване на екологична оценка с характер „да не се извършва ЕО“ и попадат в следите позиции по приложение № 2 на Наредбата за ЕО: По т. 9.-15 броя, по т.10.1-за Община Хитрино-2 бр.; за Община Шумен-1 бр.; за Община Смядово-2 бр.; за Община Търговище – 1 бр. и за Община Каолиново-2 бр., или общо по т.10.1 от Приложение №2 към чл.2, ал.2, т.1 от Наредбата за ЕО-8 броя. През отчетния период в РИОСВ гр. Шумен няма издавани становища по ЕО след постановен административен акт с характер „да се извърши ЕО“.

5. Общ брой на становища по ЕО за неодобряване, общ брой на решения за прекратяване на процедури по ЕО, общ брой на обжалвани становища/решения, общ брой на отменени становища/решения. За периода в РИОСВ гр. Шумен няма издавани становища по ЕО за неодобряване на планове и програми. Прекратена е 1 процедура по Екологична оценка, поради невнасяне на изисканата информация от възложителя на плана повече от 12 месеца.

6. Контрол по изпълнение на условията в издадените решения по ОВОС и решения за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС. (като информацията се представя обобщено относно: извършени проверки (могат да се цитират по-важни обекти); резултати от проверките, в т.ч. изпълнени условия, дадени предписания и др.) В направление „ОВОС и ЕО“ са извършени планираните проверки по изпълнение на условията, поставени в крайни актове по глава шеста от ЗООС, не е констатирано неизпълнение на поставените условия. До края на отчетния период са представени 13 доклада по наблюдение и контрол при прилагането на общинските устройствени планове. Проведени са консултации с БД ДР и БДЧР, с РЗИ и ОД „Земеделие“ и са одобрени докладите за периода януари-декември 2025г., чийто обхват е в отговорностите на съответната Община. Извършен е документален контрол на поставените условия в 25 бр. Решения за преценяване на необходимостта от извършване на ЕО. Плановият контрол на постановените Решения по ОВОС и Решенията за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС е извършен чрез проверки на място, за които са изготвени 25 бр. констативни протоколи и чрез документален контрол. При извършеният планов контрол по изпълнение на условията от крайните актове по глава VI от ЗООС, са констатирани неизпълнения на поставените условия в постановено решение от Директора на РИОСВ гр. Шумен, дадени са предписания, които са изпълнени в указания срок. Няма съставени АУАН за административно нарушение. Извършени са

планови проверки за правно действие на 4 броя решения за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за инвестиционно предложение по чл.93, ал.8 от ЗООС, във връзка с правното действие, при които е установено, че 2 броя от тях са загубили правно действие, тъй като в срок 5 години от датата на издаването им ИП не са реализирани, а другите две Решения не са загубили правно действие.

IV.2. КОМПЛЕКСНО ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ И КОНТРОЛ НА ЗАМЪРСЯВАНЕТО

РИОСВ-Шумен извършва контрол на комплексните разрешителни, издадени на операторите, които експлоатират производствени и други обекти, чиято дейност има капацитет над определената прагова стойност в Приложение № 4 на Закона за опазване на околната среда. Целта на извършваните проверки е спазването от оператора на условията от комплексното разрешително, в които са определени изисквания за различни компоненти и фактори на околната среда. През 2025 г. са проверени всички планирани 18 оператора с комплексно разрешително, като за 13 от тях не е установена необходимост от предприемане на административнонаказателни мерки и даване на предписания. Тези оператори са "Алмед" ЕООД, „Гужер комерс“ ЕООД, „Дюра-тайлс БГ“ АД, „Екомакс“ ЕООД, „Енола фарм“ ЕООД, „ЗГП България“ АД, „Керамат“ АД, Община Шумен, „Пашабахче България“ ЕАД, „Тракия глас България“ ЕАД, „Фибран България“ АД, „Хан Омуртаг“ АД и „Локал асетс мениджмънт енд рисорсис“ АД (собственика на площадката на несъществуващото юридическо лице „Родопа Шумен 1884“ АД, което е оператор на инсталация „Кланица“ в гр. Шумен). Останалите 5 броя оператори са изпълнили всички 18 броя предписания, дадени по време на плановите проверки, от които само 2 броя имат отношение към предприемане на мерки за прекратяване и отстраняване на риска от замърсяване на околната среда с инфилтрат, и са свързани с един от обектите - от Регионално депо за неопасни отпадъци гр. Омуртаг. Останалите 16 броя предписания са както следва: 6 броя за представяне документи, които е трябвало да бъдат налични, но не са били представени по време на проверката, или актуализиране/коригиране на такива документи; 2 броя за представяне на допълнителна/пояснителна информация относно данните и констатациите по време на проверката; 8 броя за предприемане на допълнителни действия от оператора за предотвратяване на риска от несъответствие с условията на комплексното разрешително.

Извършени се 3 броя проверки по постъпили сигнали на 2 броя оператори на комплексни разрешителни:

- На Общинско предприятие „Чистота“ към Община Шумен – оператор на Регионално депо за неопасни отпадъци град Шумен. Установено е изтичане на инфилтрат през месеците март и октомври от регионалното депо вследствие на неефективност на начина на третиране, регламентиран в комплексното разрешително – събиране в ретензионен басейн и използване за оросяване на тялото на депото. Операторът е предприел коригиращи действия – през месец август е започната процедура за актуализиране на комплексното разрешително за включване на инфилтратата като отпадък с цел неговото предаване за третиране на дружества, имащи разрешение за такъв код отпадък.

- В „Алкомет“ АД, през месец ноември е възникнал пожар на едно от съоръженията в цех на Завод за леене на алуминий и производство на изделия от алуминий. Аварийната ситуация е била овладяна още преди проверката на РИОСВ-Шумен. Не е било установено замърсяване на околната среда извън производствената сграда.

IV.3 ДОБРОВОЛНИ АНГАЖИМЕНТИ ПО ОТНОШЕНИЕ НА ОПАЗВАНЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА – EMAS И ЕКОМАРКИРОВКАТА НА ЕС. Схемата за управление и одит (EMAS) е доброволен инструмент за управление по околна среда. EMAS подпомага организациите да оптимизират производствените си процеси, да намалят въздействието си върху околната среда и да използват ресурсите по най-ефективен начин. Когато през 1993 г. е въведена EMAS, тя има за цел да обхване индустриални обекти. След първото преразглеждане през 2001г. EMAS II е отворена за всички организации, независимо от дейността им (разположени в държава-членка на ЕС и на ЕИП, както и дотогава). Целта на EMAS е да насърчава непрекъснатото подобряване на екологичните резултати на организациите чрез въвеждане и прилагане на система за управление по околна среда, оценка на показателите на подобна система, предоставяне на информация относно екологичните резултати, открит диалог с обществеността и други заинтересовани страни, както и активно участие на служителите. Броят на продуктовете групи, за които има разработени критерии и съответно могат да кандидатстват за екомаркировка на ЕС постоянно расте. Към момента те са от различни категории: Почистващи продукти; Електроуреди; Изделия от хартия; Дом и градина; Облекла и обувки; Туристически услуги. В Регистъра на регистрираните по EMAS организации в Р. България - 17 броя, няма дружества работещи на територията на Област Шумен и Област Търговище, контролирани от РИОСВ Шумен.

IV.4. ИНФОРМАЦИЯ ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ЗА АКТИВНО ФОРМИРАНЕ НА ОБЩЕСТВЕНО ПОВЕДЕНИЕ ЗА ГРИЖА КЪМ ОКОЛНАТА СРЕДА.

През календарната година експерти от направление Биологично разнообразие, застрашени територии и зони към РИОСВ – Шумен взеха участие в заседание на неформален консултативен съвет към Териториалния областен офис на Националната служба за съвети в земеделието – гр. Шумен. В рамките на срещата бяха обсъдени процедури и изисквания на екологичното законодателство, свързани с възможностите за кандидатстване по програми за финансиране на земеделски стопани. Участието на експертите допринесе за повишаване на информираността относно нормативните задължения в областта на опазването на околната среда и за по-ефективното съчетаване на земеделските дейности с действащите екологични изисквания.

В рамките на отчетния период РИОСВ осъществи активна дейност по приемане, разглеждане и обработване на постъпили сигнали, въпроси и предложения, отправени от граждани, институции и организации, като важен елемент от участието на обществеността при вземането на решения в областта на опазването на околната среда. Всеки подаден сигнал беше разглеждан своевременно и в съответствие с действащото законодателство, като при необходимост бяха предприемани проверки, давани указания или препращане по компетентност.

Подадените сигнали и въпроси послужиха като източник на информация за идентифициране на проблеми и рискове за околната среда, които бяха отчетени при осъществяване на контролната дейност и при вземането на последващи административни решения. Подателите на сигналите получиха обратна връзка относно предприетите от РИОСВ действия и резултатите от проверките, с което се гарантираха прозрачност, диалог и реално участие на обществеността в процесите по прилагане на екологичното законодателство.

През 2025 г. РИОСВ – Шумен продължи да поддържа активно медийно присъствие, като регулярно предоставяше своевременно и достоверна информация относно своята контролна, превантивна и информационна дейност. Чрез средствата за масова информация и официалните си комуникационни канали инспекцията

осъществяваше активно информиране на обществеността по въпроси, свързани с опазването на околната среда и защитата на населението.

През отчетния период са постъпили 39 заявления по процедурите за достъп на обществеността до информация за околната среда, като на 19 от тях е отговорено с решение за предоставяне на пълен или частичен достъп до информация, а на 20 бр. е отговорено с писма. За периода няма издадени откази за предоставяне на информация.

През 2025 година, във връзка с изпълнението на проекти по Националната програма „Чиста околна среда“, финансирана от ПУДООС, на територията на РИОСВ – Шумен бяха одобрени общо 65 бенефициента. Финансовите средства бяха насочени към реализиране на проекти на общини и кметства, както и на училища и детски градини. В териториалния обхват на инспекцията одобрение получиха 31 проекта на общини и кметства и 34 проекта на училища и детски градини, като се отчита значителен ръст – над 50 % на одобрените проекти спрямо 2024 г. Това увеличение е показател за засилен интерес и активност на бенефициентите към реализиране на инициативи, насочени към подобряване на околната среда и качеството на живот.

През 2025 г., в изпълнение на дейностите по повишаване на екологичното съзнание и екологичната култура, РИОСВ – Шумен организира, реализира и подпомогна редица образователни и информационни инициативи, насочени към деца, ученици и широката общественост. В рамките на годината бяха реализирани екологични кампании, съобразени с международни дати от екологичния календар, като паралелно с това се осъществяваше разпространение на образователни материали и активно взаимодействие с образователните институции от териториалния обхват на инспекцията.

Международен ден на влажните зони – 22 февруари

През месец февруари еко инспекцията отбеляза денят на рамсарските територии с деца от вторите класове на III- то Основно училище „Димитър Благоев“. Учениците участваха в екологични открити уроци като се запознаха с важността на влажните зони като екосистеми, техните функции и многообразие. Научно – популярни филми запознаха малчуганите с едни от най-големите влажни зони в България и с какво те са уникални и различни една от друга. В дискусия по темата на презентацията децата показаха наученото. Под формата на игри, учениците научиха любопитни факти за влажните зони, тяхното разнообразие на животински и растителни видове, както и как да опазват тези територии. Децата бяха впечатлени, как с помощта на растението „Папур“ могат да оцелеят в неблагоприятни условия сред природата. В края на мероприятияето всеки клас получи грамота за участието си в инициативата.

Световен ден на водата – 22 март

През месец март екоинспекцията отбеляза Световния ден на водата 2025г. под наслов „Опазване на ледниците“, в партньорство с Регионална здравна инспекция- Шумен, ВиК –Шумен и РЛ към ИАОС, заедно с ученици от средните училища и професионалните гимназии в гр. Шумен.

На 19.03.2025 г. РИОСВ Шумен отвори вратите на информационния си център за инициативи с ученици. Първи гостуваха възпитаници на Средно училище Панайот Волов. Учениците от седми, осми и девети клас, както и любителите на науката от клуб „Забавна Химия“ заедно с техният преподавател по предмета „Химия и опазване на околната среда“ г-жа Караиванова, се запознаха с темата на тазгодишната кампания „Опазване на ледниците“ посветена на защита на замръзналите водни ресурси за бъдещето. Експертите на РИОСВ-Шумен представиха презентация за значението на замръзналите водни ресурси, тяхната обвързаност с питейната вода, селското стопанство, промишлеността, производството на чиста енергия и здравите екосистеми. Беше представен проблема за изменението на климата и отстъпването на ледниците, необходимостта от глобални действия за устойчиво управление на стопената вода и намаляване на емисиите, осигурявайки жизненоважни водни ресурси за бъдещето. Учениците посетиха и Регионална Лаборатория-Шумен към Изпълнителна агенция по околна среда. Ръководителят на шуменската лаборатория подробно обясни процесите, през които преминава една водна проба, докато се извлече цялата информация от нея, която е нужна за да се анализира състоянието на един воден обект, като част от мониторинговата програма на Изпълнителна агенция по околна среда.

В навечерието на празника учениците от Професионална гимназия по строителство, архитектура и геодезия гр. Шумен гостуваха в информационния център на РИОСВ-Шумен и Регионална лаборатория- Шумен. Експерти на регионалната еко инспекция презентираха пред осмокласниците информация свързана с опазването на водите, която е най-ценната течност на земята, както и нейната обвързаност със замръзналите водни резервоари за питейна вода - ледниците. Като част от информационната кампания, учениците посетиха и Регионална Лаборатория Шумен към Изпълнителна агенция по околна среда. Там експерти ги запознаха със своята работа, като им показаха апаратурата и методите на изследване на повърхностни води. Учениците имаха възможността сами да опитат „титруване“ на водни проби от повърхностни води.

По – късно същия ден експерти от РИОСВ и Регионална здравна инспекция в гр. Шумен, организираха съвместна инициатива с осмокласници от Клуб „Природата в ръцете ни“ на Професионална гимназия по облекло, хранене и химични технологии – Проф. д-р Асен Златаров гр. Шумен. Пред местен водоизточник- чешма намираща се на ул. „Янко Сакъзов“, служителите на РЗИ-Шумен от дирекция „Обществено здраве“, разказаха на младежите за местните водоизточници и техният произход. Направиха демонстрация по вземане на водни проби за изследване качествата на водата в лабораторна среда. Бъдещите хранителни и промишлени технолози, наблюдаваха и измерваха в лабораторията на здравната инспекция показателите мътност, електропроводимост, нитрати и остатъчен хлор на взетите водни проби.

В Деня на водата 22.03.2025 г. РИОСВ-Шумен организира почистване на бреговете на язовир Дибич и площите около водния обект. Взеха участие в инициативата служители на РИОСВ- Шумен и членове на техните семейства, скаутите към клуб „Креслив орел“ – Шумен, заедно с техните ръководители и доброволци. По време на акцията, сред високата растителност на брега, децата откриха гнездо на зеленоглава патица в което имаше три яйца, които много скоро ще увеличат популацията на язовира. Скаутите работиха усърдно и задружно за каузата да подобрят състоянието на водния обект и местообитанието на 13 вида птици, сред които е и двойка от вида „Ням лебед“ – постоянни обитатели на язовира. Само за няколко часа разпръснатите отпадъци от пластмаса, метал и стъкло бяха събрани в над 40 чувала, а служителите на РИОСВ-Шумен поставиха табела, с която призовават посетителите на язовира да събират отпадъците си и да пазят природата чиста. Скаутите от клуб „Креслив орел“ –Шумен, бяха наградени от еко инспекцията с грамота и значки за приноса им в опазването на водните ресурси.

На 24.03.2025 г. възпитаници на Професионална гимназия по селско стопанство и хранителни технологии от профилите Растителна защита и агрохимия и Производство и преработка на мляко и млечни продукти, заедно с техния преподавател по Химия и опазване на околната среда г-жа Десислава Тодорова, гостуваха в информационния център на РИОСВ-Шумен. Служители на еко инспекцията посредством презентация

представиха пред учениците темата за „Опазване на ледниците“, като в дискусиия изясниха защо ледените „резервоари“ за вода са застрашени, как човечеството със своите действия влияе на глобалното затопляне и какви мерки можем да предприемем за да управляваме устойчиво водните ресурси. В Регионална лаборатория-Шумен към Изпълнителна агенция по околна среда, осмокласниците обогатиха знанията си като наблюдаваха различни методи за изследване на повърхностни води предмет на периодичен мониторинг.

В същия ден РИОСВ-Шумен съвместно с ВиК Шумен, организираха посещение за ученици на Средно училище „Панайот Волов“ в Пречиствателна станция за отпадни води на гр. Шумен (ПСОВ). Целта на посещението беше, подрастващите да проследят пътя на водата, която попада в канализационната система. По време на обиколката в ПСОВ, децата научиха, колко е важно да не изхвърлят отпадъци в канализацията, защото това затруднява процеса и съоръженията които пречистват водата. Учениците бяха впечатлени, че от пречистването се произвежда и био газ, който се оползотворява като енергия, която захранва наличната механизация.

Последния ден от планираните инициативи 25.03.2025 г. експертите от РИОСВ-Шумен гостуваха на децата от четвърта група от Детска градина „Щурче“. Малчуганите с интерес изслушаха екологична приказка, в която се запознаха с Флупи и неговите приключения във водата. Те разбраха колко ценна е чистата вода за хората, флората и фауната. Децата научиха повече по темата на Деня на водата – „Да опазим ледниците“, за живота на ледниците, възможности за опазването им и влиянието на човека върху климатичните промени. Малките еколози се включиха активно със съвети как да опазим и съхраняваме чиста водата и ледниците на Земята. С помощта на своите преподаватели те направиха изложба от рисунки, която показва наученото от децата за опазването на водата. За положителен труд и уменията им двете групи от детската градина получиха грамоти и колективни награди от РИОСВ - Шумен.

Ден на Земята - 22 април

През месец април екоинспекцията проведе множество инициативи за отбелязване Деня на Земята 2025г. под наслов „Нашата енергия, нашата планета“. В подкрепа на каузата и за популяризиране на посланията на Световния ден на Земята, към нашата кауза се присъединиха образователни институции, както и общински ръководства в териториалния обхват на РИОСВ-Шумен.

На 15-ти април студенти от Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“, II-ри курс, специалност „Инженерна логистика“ посетиха информационния център на шуменската еко инспекция. Те имаха възможността да научат интересни исторически факти за началото на движенията свързани с опазването на околната среда в България, за първите законови разпоредби в тази област, за измененията в структурите на държавата свързани с околната среда, и за съвременните функции на РИОСВ. След срещата в информационния център, студентите и техният ръководител заедно с представител на РЛ-Шумен, разгледаха Автоматична измервателна станция –Шумен, която следи за чистотата на въздуха в града.

Експерти на РИОСВ Шумен гостуваха на децата от трета и четвърта група на ДГ „Звънче“, гр. Шумен. Малките еколози участваха активно в подготвените игри от експертите, които акцентираха към полезни действия, за опазване на природата. Децата научиха ценни уроци за това, как всяка наша постъпка се отразява на природата и обещаха да се грижат за екологичното равновесие на планетата. Децата скрепиха своите обещания с поставянето на цветни отпечатащи върху Декларация, с която заявиха, че ще бъдат приятели на природата и няма да допуснат нейното замърсяване.

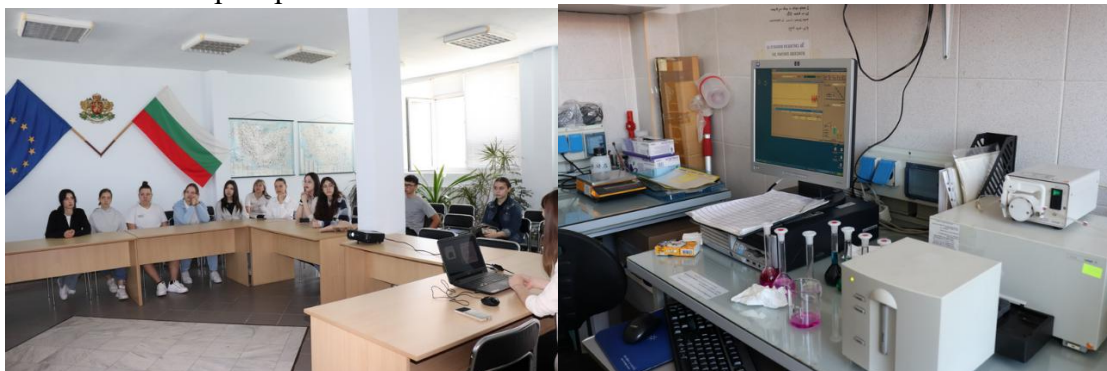
На 22 април РИОСВ-Шумен в партньорство с отдел „Екология“ на Община Смядово, организираха и проведоха съвместна инициатива с възпитаници от трети и четвърти клас на Средно училище „Св. Св. Кирил и Методий“ - гр. Смядово. За отбелязване на Световния ден на Земята учениците представиха свои екологични проекти, съдържащи полезни действия и съвети за опазване на природата. Експертите на шуменската еко инспекция проведоха беседа с учениците, в която изясниха какво е „чиста енергия“, как можем да я добиваме и използваме без да вредим на околната среда. Събитието продължи със състезателна викторина за възобновяеми източници на енергия и нейното рационално използване, след което децата се надпреварваха в състезателни игри за рециклиране, бързина и знания. Учениците с внимание и ентузиазъм преминаваха през различни етапи от екологичното трасе, където демонстрираха своите умения да събират отпадъците разделно, спортуваха на открито и участваха в занимание за разпознаване на действия, които помагат или вредят на природата. Картинки с различни дейности бяха окачвани на табла с две секции – "Полезно за природата" и "Вредно за природата", което направи ученето забавно и запомнящо се.

В организираното от еко инспекцията онлайн предизвикателство участваха 14 училища и 9 детски градини от шуменска и търговищка област. Инициативата предизвика огромен интерес сред подрастващите и в нея взеха участие над 500 участници, включително педагогически и непедagogически персонал, както и родители. Образователните институции спомогнаха за популяризиране сред подрастващите на идеята за екологична ангажираност към основните проблеми: климатичните промени, замърсяване, загуба на биоразнообразие и устойчивото управление на ресурсите. Повече за самото предизвикателство от фейсбук страницата на РИОСВ Шумен на адрес <http://www.facebook.com/riosvshumen>.

Ученици от десети клас на СУ „Сава Доброплодни“, гр. Шумен профил „Химия“ с класен ръководител г-жа Елисавета Димова посетиха информационния център на РИОСВ Шумен на 25 април 2025 г. Чрез специално подготвена презентация младежите научиха от служителите за дейността на инспекцията и добри практики от контролната дейност,

развитието на екологичното законодателство у нас, ползите от разширяването използването на възобновяема енергия. Учениците посетиха и Регионалната лаборатория към ИАОС Шумен. Там лаборанти ги запознаха с тяхната апаратура, видове анализи и дейността на лабораторията.

По повод отбелязването на Световния ден на Земята, РИОСВ - Шумен изготви и разпространи чрез своя официален сайт, фейсбук страница и персонално насочване чрез имейл към всички образователни институции на територията на областите Шумен и Търговище, 1 брой брошура, насочена към повишаване на обществената ангажираност и екологична култура. Брошурата съдържа полезна информация за смисъла и историята на Деня на Земята, както и за значението на устойчивото поведение в ежедневието. Включени са съвети за опазване на природните ресурси, идеи за намаляване на отпадъците, насърчаване на рециклирането. Особено внимание е отделено на ролята на всеки човек в опазването на околната среда – чрез практически примери и достъпно поднесени факти. Брошурата цели да вдъхнови активно участие в инициативи за почиста и зелена планета.

Европейската екологична мрежа „Натура 2000“ – 20 май

През месец май екоинспекцията проведе инициативи за отбелязване Европейския ден на екологичната мрежа „Натура 2000“ -21 май и Деня на биоразнообразието -22 май. към нашата кауза се присъединиха образователни институции, както и общински ръководства в териториалния обхват на РИОСВ-Шумен.

Във връзка с отбелязването на Европейския ден на екологичната мрежа „Натура 2000“, РИОСВ Шумен осъществи конкурс за рисунка на тема „Да рисуваме Натура 2000“ за учениците от 1 до 12 клас от шуменска и търговищка област. Целта на конкурса беше да стимулира учениците да пазят природата, защитените територии и защитените зони в техния район, да научат повече за двете директиви на Европейски съюз: за опазване на местообитанията и на дивата флора и фауна, и за опазване на дивите птици.

В деня на екологичния празник в Информационния център на РИОСВ-Шумен, официално бяха наградени отличените участници. Най-добрите рисунки ще бъдат включени в бъдещи образователни и информационни материали на инспекцията.

РИОСВ-Шумен публикува в социалната мрежа Фейсбук и на сайта на еко инспекцията, разработена викторина с въпроси за екологичната мрежа Natura 2000 в която потребителите на интернет пространството имаха възможност да обогатят знанията си. По статистически данни в инициативата са взели участие над 100 потребители.

В изпълнение на ангажиментите си по информираност и повишаване на екологичната култура, РИОСВ изготви и разпространи презентационни материали в електронен вид, съдържащи актуална информация за екологичната мрежа „Натура 2000“. Основна цел беше да бъде обхваната цялата образователна аудитория в териториалния обхват на инспекцията.

Международен ден на биоразнообразието - 22 май

По повод отбелязването на Международния ден на биоразнообразието - 22 май, Регионалната инспекция по околната среда и водите – Шумен организира съвместна образователна инициатива с деца от ДГ „Мадарски конник“ и ученици от начален етап на ОУ „Панайот Волов“ в село Мадара.

Целта на събитието беше да запознае най-малките с понятието биоразнообразие, значението му за живота на Земята и начините за неговото опазване. Чрез подходящи за

възрастта презентации и образователни материали, децата научиха повече за богатото растително и животинско разнообразие в България, както и за редките видове, които се срещат само у нас.

Особен акцент беше поставен върху ролята на екологичната мрежа Natura 2000 – най-голямата координирана мрежа от защитени зони в Европа, която има за цел да съхрани ценни и застрашени видове и техните местообитания.

Чрез цветни илюстрации, разкази и примери, децата разбраха защо е важно да пазят редките растения, да не безпокоят животните в природата, и да не замърсяват местата, където се разхождат. С много усмивки и ентузиазъм участниците разпознаваха стъпки на животни, които срещаме в природата.

Инициативата се осъществи като част от ангажимента на РИОСВ – Шумен за повишаване на екологичната култура сред подрастващите, с убеждението, че отговорното отношение към природата започва от ранна детска възраст.

Световен ден на околната среда – 5 юни

По повод Световния ден на околната среда – 5 юни, РИОСВ – Шумен организира и реализира инициатива под мотото „Зелени герои в действие“, с която отправи предизвикателство към гражданите, институциите и образователните заведения в региона. Основната цел на инициативата бе да насърчи обществото, и особено младото поколение, да изрази своята ангажираност към опазването на околната среда чрез действия, насочени към ограничаване на замърсяването с пластмаса, намаляване използването на пластмасови продукти в ежедневието, рециклиране и повторна употреба на материали. В рамките на кампанията РИОСВ – Шумен прикани гражданите да споделят снимки и информация за свои зелени инициативи, като почиствания, еко работилници, творчески проекти с рециклирани материали, замяна на пластмаса с устойчиви алтернативи и др. Получихме десетки снимки и описания на разнообразни дейности, реализирани от ученици, детски градини и неправителствени организации. Проявите показаха креативност, ентузиазъм и отговорност към природата. Част от най-впечатляващите участия включваха създаване на арт инсталации от отпадъчни материали, засаждане на дървета, кампании за информираност относно вредата от пластмасата и др.

Във връзка с отбелязването на Световния ден на околната среда – 5 юни, РИОСВ – Шумен проведе вдъхновяващата инициатива с децата от група „Звезда“ при ДГ „Космонавт“, под мотото „Да победим замърсяването с пластмаса!“. Малките природозащитници активно се включиха в образователна програма, насочена към опазването на околната среда и ограничаването на замърсяването с пластмаса. Събитието започна с представяне на екологична приказка с поука, която по достъпен и увлекателен начин запозна децата с важността на разделното събиране на отпадъци и необходимостта те да попадат в подходящите контейнери за рециклиране, а не в природата. В дискусия с експертите малчуганите посочиха често използвани пластмасови продукти, като сламки, чашки и торбички, и споделиха идеи с какви екологични алтернативи биха могли да бъдат заменени. Програмата продължи със забавни образователни игри, посветени на темите за рециклиране, грижа за природата и устойчив начин на живот. Децата демонстрираха знания и активно поведение, отразяващо формирано отговорно отношение към околната среда. Като признание за тяхната ангажираност, всяко дете получи значка „Зелен герой“, а групата беше зарадвана с подарък – декоративното растение „Чичко Тревичко“, което ще отглеждат заедно с грижа и внимание.

По повод отбелязването на Световния ден на околната среда – 5 юни, както и по случай своя професионален празник, Регионалната инспекция по опазване на околната среда и водите – Шумен организира ученически дебат на тема „Малките стъпки или големите реформи – кое наистина спасява природата?“ В инициативата се включиха ученици-дебатъри от СУ „Панайот Волов“ и СУ „Сава Доброплодни“ – Шумен, които показаха завидни познания, критично мислене и ангажираност към темата за опазването на околната среда. Състезанието премина в духа на класически дебатен формат – с разпределение на ролите между „правителство“ и „опозиция“. Жребият за определяне на позициите беше изтеглен по нетрадиционен и интригуващ начин, което предизвика положителни емоции и допълни приятелската, но състезателна атмосфера. Участниците представиха убедителни тези, конкретни примери и задълбочени аргументи, черпейки вдъхновение както от световния опит, така и от реални ситуации в България. Те умело защитиха позициите си, като демонстрираха висока езикова култура, логическо мислене и толерантност в изказа. Журито, съставено от експерти на РИОСВ – Шумен, оцени високо подготовката и представянето на двата отбора и единодушно ги обяви за победители, като подчерта, че темата няма еднозначно решение, а истинският напредък се постига чрез съвместни усилия – както на институциите, така и на всеки отделен гражданин.

По повод отбелязването на Деня на околната среда – 5 юни, с вдъхновение и ангажираност ученици от 4-ти и 5-ти клас при основно училище „Св. Св. Кирил и Методий“, гр. Велики Преслав, взеха участие в провела се екологична инициатива под надслов „Невидимият враг: Пластмасата около нас и в нас“. Целта на събитието беше да насочи вниманието на децата към сериозните предизвикателства, свързани с прекомерната употреба на пластмаса в ежедневието, както и да ги запознае с природосъобразни начини за нейното намаляване и правилно управление. По време на инициативата учениците участваха активно в различни образователни и практически дейности – събираха разделно отпадъци, изготвиха табло с послания и действия, които са полезни или вредни за природата, и получиха важна информация за глобалното въздействие на пластмасовите отпадъци върху околната среда и човешкото здраве. Децата се включиха с ентузиазъм, проявиха любознателност и осъзнатост, като се замислиха върху това как те самите могат да допринесат за намаляване на пластмасовото

замърсяване. Със своите идеи и действия, те показаха, че бъдещето на планетата е в ръцете на отговорни и информирани млади хора.

Проведените инициативи имаха за цел да изградят у децата усет за значимостта на личния принос към околната среда, както и да стимулират устойчиви навици и активно гражданско поведение. РИОСВ – Шумен вярва, че именно информирани и ангажирани млади хора са ключът към едно по-зелено и отговорно бъдеще.

Акция по почистване на замърсен терен

През месец януари 2025 г. служителите на Регионална инспекция по околната среда и водите – Шумен реализираха самоинициатива по почистване на замърсен терен в землището на с. Царев брод, област Шумен. Почистването беше насочено към нерегламентирано сметище, разположено в непосредствена близост до главния общински път Царев брод – Златна нива. Засегнатият участък обхващаше площ от приблизително 200 кв. м, като замърсяването създаваше риск за околната среда, земеделските земи в района и влошаваше визуалния облик на територията. В инициативата участваха всички служители на РИОСВ – Шумен, които с доброволен труд допринесоха за възстановяване на чистотата на терена. В процеса на почистване бяха отстранени строителни отпадъци, пластмасови отпадъци (предимно от опаковки и стоки за бита), стъклени опаковки за консервиране, керамични изделия, както и значително количество текстилни отпадъци. В резултат на извършените дейности бяха събрани над 100 броя чували с различни видове отпадъци, които бяха подготвени за последващо транспортиране и законосъобразно третиране. Реализираната инициатива допринесе съществено за подобряване на екологичното състояние и естетическия облик на района, както и за опазване на земеделските площи в непосредствена близост от вторично замърсяване. Почистването намали риска от разпространение на отпадъци в околните терени и създаде предпоставки за по-устойчиво и отговорно ползване на земята. С цел предотвратяване на последващо замърсяване, от страна на РИОСВ – Шумен на почиствания терен беше поставена указателна табела, забраняваща нерегламентираното изхвърляне на отпадъци. Самоинициативата е израз на ангажираността на РИОСВ – Шумен към опазването на околната среда и добър пример за лична отговорност и активна позиция срещу нерегламентираното изхвърляне на отпадъци.

Национална кампания „Да изчистим България“

Регионалната инспекция по околната среда и водите – Шумен традиционно подкрепи мащабната доброволческа кампания на bTV Медия Груп „Да изчистим България“, която през 2025 г. се проведе на 20 септември (събота) на територията на цялата страна. С финансовата подкрепа на Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда (ПУДООС) Министерството на околната среда и водите, чрез своите регионални структури, осигури чували в три цвята – жълт, зелен и черен, предназначени за разделно събиране на отпадъците, както следва: жълтите – за хартия, пластмаса и метал; зелените – за стъкло; черните – за друг вид битов отпадък. Заявените

консумативи – цветни чували и ръкавици, необходими за провеждането на кампанията в общините от областите Шумен и Търговище, които заявиха участие, бяха предоставени по места съвременно от инспекцията. Общинските администрации оказаха съдействие и по организацията на извозването на събраните отпадъци от почистените терени. В рамките на кампанията РИОСВ – Шумен насърчи гражданите, желаещи да се включат активно и да допринесат за по-чиста и по-приятна околна среда, да се обръщат към отговорните служители в съответните общини, от които получиха необходимите консумативи и информация за координацията на дейностите по почистването. Проведената инициатива допринесе за повишаване на обществената ангажираност и за утвърждаване на отговорното отношение към опазването на околната среда, като още веднъж потвърди значението на съвместните усилия за създаване на по-чиста и по-красива жизнена среда.

Като част от ежегодната национална доброволческа инициатива на bTV Медия Груп „Да изчистим България“, екипът на Регионалната инспекция по околната среда и водите – Шумен реализира акция по почистване на замърсен терен в землището на гр. Шумен. Служителите на инспекцията събраха над 100 чувала с отпадъци от различно естество – битови, пластмасови и стъклени. На място бяха установени и премахнати струпания на значителни количества текстилни отпадъци, изхвърлени части от излязло от употреба електрическо и електронно оборудване, както и строителни отпадъци. Премахването на едрогабаритните и тежки отпадъци наложи използването на специализирана техника, без която почистването не би могло да бъде извършено ефективно. Със съдействието на общинско предприятие беше осигурена необходимата техника за натоварване и извозване на обемните отпадъци. В резултат на проведеното почистване беше отстранено нерегламентирано замърсяване, което създаваше рискове както за околната среда, така и за облика на района. За поредна година РИОСВ – Шумен активно подкрепи кампанията „Да изчистим България“, която обединява усилията на институции, общини, организации и граждани в името на по-чиста и по-устойчива жизнена среда.

Европейска седмица на мобилността.

Регионалната инспекция по околната среда и водите – Шумен се включи в инициативите по повод Европейската седмица на мобилността (16 – 22 септември 2025 г.), която през 2025 г. премина под мотото „Мобилност за всички“. Темата насочи вниманието към правото на достъпна, устойчива и безопасна мобилност за всички хора, независимо от възраст, здравословно състояние или социално положение. Европейската седмица на мобилността е най-голямата кампания на Европейската комисия за устойчива градска мобилност и предостави възможност на общини, институции, училища и граждани да се включат с разнообразни инициативи, насърчаващи активното придвижване, използването на обществен транспорт и прилагането на алтернативни, щадящи околната среда начини за придвижване. В рамките на подготовката и популяризирането на кампанията РИОСВ – Шумен изпрати писма и информационни материали до всички общини в териториалния си обхват, с които ги прикани да се

включат повсеместно в отбелязването на Европейската седмица на мобилността и да организират инициативи на местно ниво. Инспекцията организира и проведе събития, насочени към деца и младежи, с цел повишаване на информираността относно връзката между качеството на атмосферния въздух и избора на начин на придвижване. Чрез проведените дейности беше подчертано, че мобилността е част от ежедневието на всеки човек и че с малки промени – като придвижване пеша, използване на велосипед или обществен транспорт – може да се допринесе за по-чист въздух и по-здравословна жизнена среда. Основната цел на кампанията беше да се покаже, че устойчивата мобилност е възможна и необходима за всички. В рамките на Европейската седмица на мобилността РИОСВ – Шумен насърчи жителите на областите Шумен и Търговище да се включат активно в инициативите, организирани на местно ниво, и да подкрепят посланието: „Мобилност за всички – здраве за всички!“

Регионалната инспекция по околната среда и водите – Шумен се включи в инициативите по повод Европейската седмица на мобилността 2025 г., като организира съвместно събитие с деца от начален етап на Обединено училище „Св. Паисий Хилендарски“ в гр. Плиска. Проявата премина под надслов „Активно поколение за устойчива мобилност“ и имаше за цел да насърчи децата към екологичен начин на придвижване и спазване на правилата за безопасност на пътя. Експерти на инспекцията проведоха беседа с децата, в която ги запознаха със значението на мобилността в ежедневието и влиянието ѝ върху качеството на въздуха. Учениците научиха по какви начини могат да допринасят за по-чиста околна среда и за опазването на един от най-важните фактори за живота – въздуха. Чрез спортни състезания и щафетни игри учениците показаха своите умения за съобразителност, бързина, точност и екипност. В игрова форма те упражниха безопасно поведение на пътя и откриха ползите от придвижването пеша и с велосипед. За активното си участие и ентузиазъм децата получиха значки и грамоти, които да им напомнят за значението на устойчивата мобилност и отговорното отношение към околната среда.

Експерти на РИОСВ – Шумен гостуваха в ДГ „Чучулига“, кв. Дивдядово, гр. Шумен, за да отбележат заедно с децата Европейската седмица на мобилността. Инициативата е част от ежегодната кампания на Европейската комисия, която насърчава устойчивата градска мобилност за по-чистия въздух.

По време на срещата децата научиха повече за екологичните начини на придвижване, ролята на транспорта в ежедневието на хората и неговото значение за опазването на въздуха чист. Малчуганите от четвърта група „Патиланци“ се включиха в спортни състезателни игри, в които показаха знания за безопасно придвижване като пешеходци и велосипедисти. В ролята на малки „шофьори“ те спазваха правилата на специално подготвена площадка в двора на детската градина. Празничното настроение беше допълнено от песен, изпълнена от малчуганите в духа на инициативата. В знак на поощрение експертите на РИОСВ – Шумен подариха на децата значки, които да им напомнят да се отнасят отговорно към околната среда и да избират чисти и безопасни начини на придвижване.

Регионалната инспекция по околната среда и водите – Шумен се включи активно в отбелязването на Европейската седмица на мобилността 2025 г. (16 – 22 септември), която през годината премина под мотото „Мобилност за всички“. В духа на кампанията РИОСВ – Шумен организира онлайн предизвикателство, чрез което участниците имаха възможност да покажат своята екологична ангажираност и стремеж към по-чиста и здравословна околна среда. Желаетелите се включиха, като споделиха снимка или кратко видео, демонстриращо устойчив начин на придвижване – пеша, с велосипед, ролери, тротинетка или обществен транспорт, както и разказаха как направеният от тях избор допринася за опазването на природата. Участниците публикуваха своите материали в социалните мрежи с хаштаг **#Mobility2025Riosvshumen**, като по този начин станаха част от инициативата. Всички получени участия бяха популяризирани чрез официалните канали на инспекцията. Чрез реализираното предизвикателство РИОСВ – Шумен насочи вниманието към ролята на личния пример и значението на малките, но последователни действия в посока постигане на по-чиста и по-здравословна среда за всички. В рамките на инициативата инспекцията насърчи ученици, млади хора, семейства и граждани от региона да се включат и да покажат, че устойчивата мобилност е осъзнат избор с бъдеще.

Европейска седмица за намаляване на отпадъците 2025 г.

Регионалната инспекция по околната среда и водите – Шумен се включи активно в отбелязването на Европейската седмица за намаляване на отпадъците, проведена в периода 22 – 30 ноември 2025 г. Инициативата премина под мотото **#SwitchOffTheWaste** и беше насочена към повишаване на обществената информираност относно необходимостта от намаляване на отпадъците от електрическо и електронно оборудване (WEEE), както и към насърчаване на отговорното използване на природните ресурси. В рамките на кампанията беше акцентирано върху ограничеността на природните ресурси и значението на индивидуалния избор за тяхното опазване. Обърнато беше внимание на факта, че производството на електронни устройства изисква значителни количества вода, енергия и редки метали, чийто добив оказва сериозно въздействие върху околната среда. Беше подчертано и че неправилното изхвърляне на подобни уреди води до замърсяване и загуба на ценни материали. През 2025 г. основният акцент на инициативата беше поставен върху ремонта, повторната употреба и разделното събиране на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване. Кампанията насърчи гражданите да бъдат активна част от решението чрез избор на поправка, предаване или даряване на стари уреди вместо тяхното изхвърляне, като по този начин се подчерта значението на малките, но отговорни ежедневни действия. В рамките на Европейската седмица за намаляване на отпадъците РИОСВ – Шумен реализира информационна кампания сред образователните институции от системата на предучилищното и училищното образование в своя териториален обхват. Чрез предоставени информационни и методически материали ръководствата и

педагогическите екипи на учебните заведения имаха възможност да повишат информираността на децата и учениците относно правилното управление на отпадъците и значението на кръговата икономика. С цел по-широка обществена информираност и популяризиране на проведените инициативи в образователните институции, РИОСВ – Шумен публикува всички изпратени ни материали за проведени повсеместни инициативи чрез своите официални комуникационни канали. По този начин бяха споделени добри практики и идеи, насочени към насърчаване на отговорното отношение към електрическото и електронно оборудване и намаляване на генерираните отпадъци. Проведените дейности напомниха, че опазването на природата започва с личния принос на всеки човек и че удължаването на жизнения цикъл на електронните устройства спестява енергия, вода и природни ресурси, като допринася за устойчивото развитие на региона. В рамките на инициативата РИОСВ – Шумен отправи призив към жителите, училищата, бизнеса и институциите на територията на областите Шумен и Търговище да се включат активно в отбелязването на Европейската седмица за намаляване на отпадъците и да споделят добри практики. Кампанията подчерта, че грижата за околната среда е споделена отговорност и че чрез осъзнато потребление, отговорно поведение и сътрудничество могат да бъдат съхранени природните ресурси за бъдещите поколения. Регионалната инспекция по околната среда и водите – Шумен проведе образователна инициатива с учениците от първи клас на Средно училище „Трайко Симеонов“ – гр. Шумен по повод отбелязването на Европейската седмица на отпадъците 2025 г., която тази година преминава под мотото „Включете стойността, изключете отпадъците. По време на обучението малките възпитаници се запознаха по достъпен и занимателен начин с темата за устойчивото управление на отпадъците. Експертите на инспекцията разказаха на децата защо е важно да рециклираме, какви ценни ресурси се спестяват чрез повторната им употреба и как правилното разделно събиране допринася за опазването на природата и нашето здраве. След информационната част учениците участваха в практическа еко работилница. В рамките на заниманието те изработиха собствени контейнери за разделно събиране на отпадъци, като поставиха в тях символични изображения на различни видове отпадъци – хартия, пластмаса, стъкло и метал. По този начин първокласниците упражниха новите си знания и показаха, че опазването на околната среда може да бъде забавно и вдъхновяващо.

Лятна еко занималня в РИОСВ Шумен

Група деца от частна лятна занималня се включиха в екологичен урок организиран от РИОСВ-Шумен през месец юли. В Информационния център на РИОСВ бе проведен образователен екологичен урок на тема „Отпадъкът има втори шанс: Пътешествие в света на разделното събиране“, с който инспекцията постави фокус върху важността на разделното събиране на отпадъци и възможностите за тяхната повторна употреба. Децата научиха кои са видовете отпадъци и в какви контейнери трябва да бъдат изхвърляни. Заедно изработиха макети на цветните контейнери за разделно

събиране и сортираха в тях различни отпадъци от бита. Събитието завърши със състезателна игра с реални отпадъци, в която малчуганите демонстрираха завидни познания и умения по темата.

Посрещане на коледари в информационния център на РИОСВ-Шумен

В навечерието на коледните празници Регионалната инспекция по околната среда и водите – Шумен посрещна малките коледари от детска градина „Слънце“ – гр. Шумен. С много настроение, песни и благопожелания децата пресъздадоха традиционния български обичай коледуване и отправиха наричания за здраве, мир и благополучие. Коледуването е сред най-светлите български народни обичаи, свързани с вярата в доброто начало, плодородието и благоденствието през новата година. Чрез изпълнените песни и наричания малките коледари внесоха празнично настроение и положителна енергия в институцията. В знак на признателност за отправените добри пожелания и за създадената празнична атмосфера РИОСВ – Шумен подари на всяко дете персонален подарък и изрази благодарност към малките коледари и техните учители за усилията им по съхраняването и предаването на българските традиции.

В резултат на предприетите дейности през 2025 г. се отчита разширяване на обхвата на информираната общественост, повишаване на екологичната култура и утвърждаване на РИОСВ – Шумен като открита, отговорна и диалогична институция, прилагаща принципите на прозрачност и активно гражданско участие в политиките по опазване на околната среда и водите.

V. АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНА ОТГОВОРНОСТ И ПАМ

За периода на 2025 г. са съставени 93 броя АУАН за нарушаване на екологичното законодателство. От тях 10 броя АУАН са съставени за неизпълнение на предписания. Съставени са по 11 бр. АУАН за констатирани нарушения по ЗООС и ЗЧАВ. По ЗВ са съставени 19 АУАН, а по ЗУО 27 АУАН. Съставените АУАН по ЗЛР са 24. По ЗЗЖ е съставен 1 АУАН. За отчетния период са прекратени 2 броя АУАН с резолюция на Директора на РИОСВ-Шумен. Издадени са 33 броя Наказателни постановления/НП/ глоби

и имуществени санкции от Директора на РИОСВ-Шумен на обща стойност 83 850 лв. От тях НП-глоби 7 бр. за 3 850 лв. и 26 имуществени санкции за 80 000 лв. Издадените НП, приключили по реда на чл.79б на ЗАНН са 15 бр. за 44 080 лв. Сключените споразумения по чл.58г на ЗАНН са 45 броя на обща стойност 102 970 лв. От тях с физически лица са сключени 5 бр. за 3 220 лв., а сключените споразумения по чл.58г на ЗАНН с юридически лица са 40 бр. за 99 750 лв. Предадени на НАП са 14 бр. НП за налагане на глоби и имуществени санкции, на стойност 33 000 лв.

За периода 01.01.2025 г. - 31.12.2025 г. са наложени общо 20 текущи месечни санкции на стойност 11 548, 75 лв. От тях за замърсени отпадъчни води са наложени 15 броя, а по опазване чистотата на атмосферния въздух са 5 броя. Издадени са 11 заповеди за отмяна на текуща месечна санкция (ТМС) по води и 6 заповеди по въздух. За намаляване на действащи санкции са издадени 11 бр. заповеди по води и 2 по въздух. За спиране и за възобновяване на ТМС са издадени по 2 бр. заповеди по компонент води, и по 1 бр. заповед по компонент въздух. За отчетния период има наложена еднократна санкция по въздух в р-р на 38 068,27 лв. Събраните суми по НП за периода възлизат на 71 280 лв. Събраните суми през 2025г. за наложени санкции по чл.69 от ЗООС са в размер на 139 519,05 лв. Събраните суми за 2025 г. от сключените Споразумения по чл.58г от ЗАНН са на обща стойност 113 890 лв. От предадени на Национална агенция по приходите вземания, през 2025 г. РИОСВ – Шумен е отчела приходи в общ размер от 44 125, 48 лв.

През отчетния период е издадена една Заповед за налагане на принудителна административна мярка /ПАМ/ на „Караш Инвест“ ЕООД, като е спряна експлоатацията на три броя надземни резервоари за съхранение на дизелово гориво в гр. Смядово, чрез извършено пломбиране от служители на РИОСВ – Шумен. Обжалваните и влезли в сила през годината НП за периода са 5 бр. на стойност 36 000 лв. Отменените са 7 бр. на стойност 31 200 лв. В съдебна процедура са 2 бр. за 3 000 лв.

VI. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Изготвеният доклад е за изпълнението на проверките включени в Плана за контрол на обекти през 2025 г. За изготвянето на плана през м. януари 2025 г, е извършена актуализация на Списъка на всички обекти в таблична форма „Регистър на обектите“, където са включени всички действащи обекти, подлежащи на контрол, за територията на РИОСВ - Шумен. От него са изведени като списък всички обекти, задължителни за контрол през 2025 г. Включените в регистъра обекти през 2025 г. са били 1649 бр. Обектите включени в таблица 2, задължителни за контрол през 2024 г. бяха 498 бр., на които са планирани 788 бр. проверки по компоненти и фактори на околната среда, които и влияят. Изпълнените и проверени планово обекти за годината са 495 броя, на които от заложените 788 проверки са извършени 785 бр., което е 99,62% (спрямо планираните проверки) изпълнение на плана предвиден за контрол през 2025 г. От тях на 55 бр. планирани обекти са извършени 55 комплексни проверки, по три и повече компонента/фактора на околната среда. На останалите обекти, с по два компонента са извършени 129 бр. планови съвместни проверки съгласно приоритетите за контролна дейност заложи в плана. От предвидените в годишният план 18 бр. обекти с комплексно разрешително, са били проверени 18 броя което е 100 % изпълнение. От планираните 495 бр. обекта, на 99 бр. са извършени извънредни проверки във връзка с различни основания. От извършената контролна дейност, при проверките са дадени общо 387 задължителни за изпълнение от операторите предписания. През отчетния период на 2025 г. са съставени 93 броя АУАН за нарушаване на екологичното законодателство. От тях 10 бр. АУАН са съставени за неизпълнение на предписания. Издадени са 57 броя Наказателни постановления/НП/ от Директора на РИОСВ-Шумен на обща стойност 171 400 лв. Наложени са 23 глоби за 24 300лв., и 34 имуществени санкции

за 147 100 лв. Експертите на РИОСВ-Шумен взеха участие в 105 бр. Държавни приемателни комисии на производствени или други обекти, като членове в комисията на специализираната администрация. В сравнение през 2024 г., включените в регистъра обекти са били 1636 бр. Обектите включени в таблица 2, задължителни за контрол са били 544 бр., на които са планирани и изпълнени 852 бр. проверки. Изпълнени са 58 бр. комплексни проверки, а проверките по спазване условията в издадените на операторите Комплексни разрешителни са били 29. От контролната дейност през 2025 г. е установено, че част от обектите са с преустановена дейност, във връзка с което те са премахнати от плана за 2026 г.

Поддържането на сравнително постоянен брой на проверяваните обекти през последните години означава, че качеството на контролната дейност и количеството на проверките се запазват. В следствие на това подобрената ефективност при дейността и изпълнението на задължителните условия също се запазва и подобрява. Резултатът е подобряване на устойчивостта на околната среда. Причина за това е и изпълнението на даваните предписания при контролната дейност. Извършването на по ефективна и качествена контролна дейност, като превантивен, текущ и последващ контрол е от голямо значение за осигуряване на точни и актуални правила за работа, които са съобразени с политиката и приоритетите на МОСВ, както и на РИОСВ Шумен и пречупени през регионалната специфика на района, и проблемите в опазване на околната среда.

За подобряване на цялостната контролна дейност на инспекцията периодично се прави преглед и при необходимост се извършва актуализиране и усъвършенстване на вътрешните правила за работа. През 2025 г. контролната дейност прогресивно отбелязва напредък, резултат от подобрена координация по направления по-добри правила и организация за работа. Това съответно подобри ефективността на контролната дейност и работата на експертите, допринесе за своевременно изпълнение на плана, и за подобряване на информационната и работна среда в инспекцията.

Регистрираните превишения /от АИС – Шумен/ на средноденонощната норма по показател ФПЧ₁₀ за поредна година са в рамките на допустимите такива, същите са не повече от 35 броя за една календарна година.

Въпреки ангажираността на експертите от Направление БРЗТЗ, свързана с проверки по постъпили сигнали, изготвяне на писма по реда на чл.2, ал.2 от Наредбата за ОС: 1213 бр. отговори по внесени уведомления за ИП, от които 18 бр. да се извърши процедура по реда на Наредбата за ОС и 1 бр. залесяване; 110 бр. по внесени Горскостопански програми, от които 4 бр. да се извърши процедура по реда на Наредбата за ОС; 4 бр. План-извлечения (1 бр. ОГТ и 3 бр. ДГТ); 1 бр. по внесен Горскостопански план (ОГТ); 1 бр. предписание по чл. 106 от ЗГ; 157 бр. по подмярка 4.1, подмярка 6.1, подмярка 6.3, по програма „Млад фермер“ и по интервенции П.Д.1, П.Д.2, П.Д.3, „П.Г.1 Инвестиции в земеделските стопанства прием №П/Г/1/0/1“ и „Инвестиции в лозаро-винарския сектор“, от които 7 бр. да се извърши процедура по реда на Наредбата за ОС. Изготвени са 2 бр. писма по чл.2, ал.5 от Наредбата за ОС по внесени ГСП с дадени указания за отстраняване на недопустимост; участия в комисии, семинари и др., Плана за контролна дейност за 2025 г. е изпълнен на 100%. В резултат от своевременно извършените от РИОСВ - гр. Шумен проверки на билкозаготвители, както и такива извършващи билкоизкупуване и заготвяне на билки до голяма степен се ограничи и предотврати незаконния добив на билки и търговия с тях.

На територията на двете области се наблюдава намаляване на количествата на депонираните битови отпадъци. Причината е функционирането на двете сепариращи инсталации в гр. Търговище и с. Близнаци, които сепарират отпадъците на общините в РСУО Шумен и Търговище, както и сключените договори на някои от общините за предаване за предварително механично-биологично третиране (сепариране на рециклируеми отпадъци за последващо оползотворяване и биологично третиране на отделената органична фракция) в инсталация в с. Езерово, на „Екоинвест Асетс“ АД;

Увеличава се броя на фирмите извършващи дейности по оползотворяване на отпадъци. Фирмите предприемат действия по намаляване на образуваните отпадъци. Засилва се интереса от страна на фирмите за извършване на дейности по рециклиране на строителни отпадъци в съответствие с изискванията на Наредба за управление на строителни отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали.

През 2025 г. продължи изпълнението по укрепване, прилагане и налагане на законодателството по управление на химикалите с цел да се ограничава и предотвратява риска за човека и околната среда от въздействието на всички химични вещества, класифицирани, като опасни по смисъла на Закон за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси /ЗЗВВХВС/, които се съхраняват, произвеждат и употребяват на територията на РИОСВ-Шумен.

Извършена бе дейност през 2025 г. по контрола и управлението на опасните химични вещества и смеси, което е свързано с намаляване на риска за здравето на хората и околната среда и предотвратяване на последствията при евентуални големи промишлени аварии при работа с опасни химични вещества и смеси.

Експертите от направлението оказват текуща помощ на операторите, в изпълнение на изискванията на Регламент REACH, Регламент /ЕО/ 648/2004, Регламент /ЕО/ 1272/2008, Регламент /ЕО/ 2020/878, Регламент /ЕО/ 649/2012 относно износа и вноса на опасни химикали (PIC), Регламент (ЕС) № 2019/1021 относно устойчивите органични замърсители (УОЗ), Регламент (ЕС) № 2019/1020 относно надзора на пазара, Регламент/ЕО/ 2017/852 относно живака, Наредбата за съхранение на опасни вещества и смеси, Наредбата за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и за ограничаване на последствията от тях и Закона за опазване на околната среда/ЗООС/.

Добра координация между контролните органи и създаден механизъм за извършване на съвместни проверки, във връзка с проверките по чл.104 от ЗООС.

Добра координация с колеги от останалите отдели и направления в РИОСВ при съвместни проверки и документална работа.

През 2025 г., както и през предходните години, продължиха дейностите по прибиране и грижата за ранени птици и животни.

Остава проблема със съхранението на залежали и негодни за употреба пестициди в Б-Б кубове, общински, държавни и частни складове, състоянието и количества на пестицидите и свързаната с това потенциална възможност за замърсяване на прилежащи терени;

Запазва се тенденцията през отоплителния сезон да се използват битови горивни съоръжения и инсталации, работещи с твърдо гориво.

През 2025 г., както и през предходните години е липсвала резерватна охрана за резерватите на територията, контролирана от инспекцията.

Въпреки създадената добра организация за осъществяване на контрол предприемане на спешни действия за организиране почистването на нерегламентираните сметища, както и старанието от страна на общинските администрации, остава неразрешен проблема с нерегламентираното изхвърляне на отпадъци от недобросъвестни граждани и фирми, предимно върху общински или държавни имоти.

Всеобхватната и обемна нормативна и поднормативна уредба, която се променя твърде често, отнема време за опознаването ѝ, прилагането ѝ и разясняването ѝ на бенефициентите. Има случаи на противоречия, които затрудняват тълкуването и прилагането ѝ, а същевременно трябва да се извършват в определен срок.

Липсват разработени критерии, одобрени от МЗ за оценка на степента на значимост на отрицателните въздействия върху човека и възможния риск за човешкото здраве от реализацията на инвестиционните предложения, което затруднява изготвяне на мотивирани становища от страна на специализираните компетентни органи при процедурането по реда на глава шеста от ЗООС.